Florin Andrei Ionescu

SPIONUL MĂ PRIVI SURPRINS

FLORIN ANDREI IONESCU

SPIONUL MĂ PRIVI SURPRINS

Ilustraţia copertei de Dumitru Verdeş

Versiune 1.0

Colecția „Clepsidra”

Editura Eminescu

1973

PARTEA I

DETECTIV PARTICULAR CU FORŢA

1

Am ieşit în hol şi am citit pentru a mia oară inscripţia fixată la o înălţime rezonabilă, deasupra treptelor scării: „Atenţie la coborârea scărilor!“ Litere galbene, pe fond negru. Până să apară inscripţia aceea acolo, responsabilul cu asigurările sociale din comitetul sindicatului dormise liniştit. Ulterior, viaţa lui personală se îmbogăţise cu o serie de vizite la domiciliul accidentaţilor: nu poţi coborî în deplină siguranţă o scară, dacă citeşti în acelaşi timp inscripţii, e un adevăr demonstrat de practică, practica fiind, la rândul ei, criteriul adevărului.

M-am rezemat de zidul zgrunţuros, exact sub inscripţia „Nu staţionaţi pe hol“, mi-am ridicat privirile pătrunzătoare spre „Fumatul interzis“ şi mi-am aprins o ţigară. Atunci… atunci a apărut din spatele unui dulap „Fichet“ o doamnă foarte distinsă, care se îmbracă de obicei în vernil. Deşi e nouă pe la noi, o cunoaşte multă lume, aşa că eu am să-i zic de aici înainte doamna S. M-a privit galeş câteva secunde şi mi-a spus:

— Iar am primit o circulară.

— E, într-adevăr, un eveniment, am remarcat.

— Primim din ce în ce mai multe, oftă doamna S.

— Rabinul din Buhuşi avea o vorbă, mi-am amintit: „Să-ţi pară rău când dai, nu când primeşti“…

— Sunteţi foarte glumeţ, zâmbi ea. Aveţi o fire optimistă!

Am tras adânc din ţigară şi am tuşit. De când ţigările „Snagov“ s-au prostit în halul în care ştiţi, am trecut la „Amiral“ şi mă cam ustură gâtul. Dar nu e decât vina mea, deoarece „Calitatea superioară a ţigărilor Amiral satisface în cel mai

înalt grad gusturile fumătorilor, prin fineţea şi îmbinarea armonioasă a tutunurilor folosite“.

— Dumneavoastră scrieţi romane poliţiste, spuse doamna S. deodată.

I-am privit visător cerceii ovali şi bălănganitori, de un verde aprins.

— Alţii fură din avutul obştesc, am suspinat.

Doamna S. trecu plină de bunăvoinţă peste observaţia mea şi continuă:

— Când le faceţi?

— În timpul liber, doamnă, vă asigur. Mai scriu şi pe la birou, dar asta rămâne între noi. „Top secret“, cum zic capitaliştii. E o chestie de care au aflat până în prezent numai doi oameni.

— Cine? se arătă ea curioasă.

— Dumneavoastră şi directorul general.

Atunci rămâne între noi, consimţi doamna S. Am citit şi eu unul şi mi-a plăcut foarte mult.

— Serios?

Trebuia să mă arăt foarte flatat. Aşa e jocul.

— Şi pe care anume? m-am interesat.

— Pe ăla cu mătuşica.

Nu am scris niciun roman „cu mătuşica“, cel mult unul intitulat, destul de bizar, recunosc, Unchiul dumneavoastră e brunet? Probabil că „mătuşica“ era „unchiul“. Sau invers.

— Şi ce v-a plăcut acolo mai mult şi mai mult? am întrebat-o, cu acea curiozitate care-l macină pe orice creator.

— Urmărirea din tren. Aţi redat admirabil tensiunea…

— Tensiunea şi pulsul îmi ies de minune totdeauna.

— Iar glumiţi, mă ameninţă ea cu degetul, surâzând simultan foarte complice. Mereu glumiţi…

— Şi încă în timpul orelor de producţie, doamnă. Sper să nu se afle.

— Ştiţi ce? ma întrerupse ea. N-aţi vrea să mă puneţi în legătură cu căpitanul ăla?

— Care căpitan? am întrebat-o – ca s-o întreb, deşi îmi dădeam seama unde bate.

Se gândi puţin, încruntându-şi fruntea admirabil, boltită, apoi se destinse.

— Alexandru Adrian, eroul dumneavoastră. Care altul?

— Doamnă S., cred că am să vă dezamăgesc. Ţineţi-vă tare: căpitanul Adrian nu există.

— Cum să nu existe? se uimi ea. Doar nu l-aţi inventat?!

— Nenorocirea e că l-am inventat, mă înnegurai eu. L-am inventat, doamnă, mă apucă uneori aşa, un fel de amok, inventez, tot felul de lucruri, până şi un bar complet automat şi tranzistorizat am inventat. Tot într-un moment de-ăsta, de rătăcire, l-am inventat şi pe căpitan…

— Atunci, el nu există?!

— Nu, doamnă, aşa cum nu există fericirea. Nici măcar în proporţie de cincizeci la sută.

— Şi atunci, ce facem?

Doamna S. arătă dintr-o dată foarte nenorocită. Expresia i se schimbă. N-aş băga mâna în foc – dar mi se păru că ochii îi înotau în lacrimi. Am o inimă tâmpită, moale ca plastilina cu care sigilăm dulapurile. Am întrebat-o dacă o pot ajuta cu ceva. Cred că asta şi aştepta. M-a invitat să trec după amiază pe la ea pe acasă, nu putea să-mi explice „totul”, „în incinta instituţiei”, dar voia să mă roage ceva, ceva foarte important pentru ea, de care atârnau multe şi îndeosebi fericirea ei. Fericirea ei era un lucru deosebit de important pentru mine, aşa încât am consimţit. Un singur impediment vedeam. Am întrebat-o:

— E o chestiune secretă, sau pot să-i telefonez şi soţiei, s-o anunţ că am să întârzii?

— E o chestiune deosebit de secretă, mă încredinţă doamna S. Strict secretă şi confidenţială.

— Spionaj economic?

— Mai rău.

Ma aflam într-o grea situaţie. Nu obişnuiesc să întârzii de acasă fără motiv şi nici nu-mi trecea prin cap să-mi mint nevasta. N-o făcusem niciodată până atunci. În zece ani. Probabil că doamna S. intuise impasul în care mă aflam. Mă ajută:

— Spuneţi-i că aveţi o şedinţă.

Era o idee care nu mi-ar fi trecut niciodată prin cap.

— Aşa am să fac.

— Atunci, la patru şi un sfert vin să vă iau, se înveseli subit doamna S.

— Veniţi.

Am intrat în birou şi m-am apropiat de telefon cu paşii criminalului torturat de conştiinţă.

— Dacă am să-ţi spun că după amiază am o şedinţă, ai să mă crezi? mi-am întrebat nevasta, când i-am auzit vocea în receptor.

— Tu ce zici? îmi replică ea.

— N-ai să mă crezi.

— Şi pe la ce oră vii? se interesă.

— Naiba ştie, cred că… habar n-am.

— Să nu ţină mai mult de opt, că închide la „Legume şi fructe” şi nu poţi să iei patru kilograme de cartofi.

— Ce naiba faci cu patru kilograme?!

— Eu te întreb ce naiba faci la şedinţă?

Avea dreptate. Ca întotdeauna.

După ce am terminat convorbirea, m-am aşezat pe un scaun şi am desenat pe mapa de lucrări urgente cranii şi oase încrucişate până când soneria ne anunţă că încă o zi de lucru luase sfârşit.

Bunul meu prieten Cristi G. îşi îmbrăcă haina, mătură hârtiile de pe birou în sertar şi se îndreptă spre uşă.

— Patru şi un sfert, îmi anunţă el noutatea. E momentul. Apoi ieşi, urându-ne o duminică plăcută. A doua zi era marţi, dar asta nu mai avea nicio importanţă: din uşă îmi zâmbea, ca însăşi

primăvara, doamna S., înveşmântată în vernil din cap până în picioare.

Mi-am trântit şi eu terfeloagele în sertar, sfidând regulamentul de ordine interioară care decretează că locul lor e numai în dulap, am încuiat şi m-am îndreptat spre pata verde.

2

Motorul n-a vrut să pornească vreo zece minute. Hotărât să văd care pe care, am pus contactul până ce ampermetrul sau voltmetrul sau cum naiba-i mai zice, îmi demonstră că ar fi cazul să mă las păgubaş. Se contura o victorie la puncte a maşinii asupra omului, când, fără niciun motiv evident, se produse miracolul şi motorul porni, umplând strada cu păcănituri sinistre şi fum albăstrui.

— S-o luăm din loc până nu se răzgândeşte, i-am spus doamnei S., care stătea cuminte lângă mine.

Am demarat puternic, hotărât să-i dau o mână de ajutor dinamului. Pe drum n-am scos nicio vorbă. Conduc atât de prost, încât mă mir zilnic că ajung teafăr acasă. Vă daţi seama ce-ar ieşi dacă m-aş pune pe trăncănit la volan…

Doamna S. tăcu şi ea tot timpul drumului, asigurându-şi astfel veşnica mea recunoştinţă.

Locuia la Şosea, într-o vilişoară vernil. Salonul în care m-a introdus sclipea de curăţenie ca vesela de la Lido. Mi-a indicat un fotoliu destul de rococo, dar n-am dat curs invitaţiei sale, ci m-am refugiat pe o canapea mai robustă, plasată în dreptul ferestrei. Gazda mea a dispărut într-o încăpere alăturată şi n-a mai apărut o lungă perioadă de timp. În jur era linişte, dacă făceam abstracţie de miorlăitul depărtat şi cuprins de o adâncă desperare al unei pisici care îşi jelea, de secole parcă, toate iluziile spulberate. Mă simţeam singur şi părăsit ca Robinson Crusoe în primele sale zece zile pe insulă. Doamna S. dispăruse şi aveam senzaţia că nu va mai reapare niciodată. M-am ridicat, hotărât s-o şterg englezeşte în direcţia celor patru kilograme de cartofi conjugali, dar ea se ivi în cadrul unei uşi, ţinând un gong în mâna

stângă şi un ciocănel în dreapta. Lovi ciocănelul de tipsie şi anunţă pe fondul metalico-muzical:

— Masa e servită!

Am urmat-o în sufragerie, aşteptându-mă să găsesc acolo o masă lungă pe care să pâlpâie şase luminări în două sfeşnice de argint masiv, luminând un prânz demn de cele patruzeci şi cinci de minute în care fusese pregătit. Dar ne aşteptau trei sandvişuri cu brânză, două porţii de salată de boeuf şi o sticlă cu gin autentic, plasate deasupra unei mese cu trei picioare valide.

În sufragerie totul era vernil, chiar şi faţa de masă pe care zburdau mici purceluşi brodaţi.

Am înghiţit fiecare câte un sandviş, m-am înfruptat individual din gin, în măsura în care se poate înfrupta posesorul unui permis de conducere auto, care are de trecut în drum prin cel puţin şase intersecţii dirijate, am aprins o ţigară şi am aşteptat.

— Doriţi o cafea?

Experienţa de curând câştigată mă îndreptăţea să cred că prepararea unei cafele urma să dureze între cincizeci şi şaizeci de minute, aşa că am declarat că nu doresc. Cafeaua atacă inima rapid şi cu o agresivitate blamabilă.

— De ce v-am invitat? începu doamna S.

Mă întrebam şi eu.

— Chiar, de ce? mi-am dat frâu liber curiozităţii.

— Ca să vă rog ceva, continuă ea.

Această noutate îmi calmă nervii ca un balsam. Am tăcut chitic, aşteptând urmarea.

— Iniţial am crezut că acel căpitan Alexandru Adrian există.

— Dar nu există.

— Dacă el nu există, înseamnă că l-aţi inventat dumneavoastră, deduse ea.

Logica doamnei S. se arăta a fi o logică de fier.

— Dacă l-aţi inventat dumneavoastră, pentru mine e clar că tot ceea ce face el în roman, puteţi

face dumneavoastră în realitate, conchise doamna S.

Dacă pentru ea acest lucru era clar, pentru mine, jur cu mâna pe conştiinţă, nu era. Am întrebat-o cu interes:

— Credeţi că aş putea sări dintr-o maşină care zboară cu o sută de kilometri pe oră direct în apa unui râu plasat la aproximativ doisprezece metri sub un pod de metal?

— Oh, nu…

Ceva mai liniştit am continuat:

— Credeţi atunci ca aş nimeri cu pistolul o carte de joc aşezată pe pervazul unei ferestre, fără să deteriorez acea fereastră şi nici eventualii trecători?

— Oh, nu…

Complet liniştit, am insistat:

— Credeţi atunci că pot asista la o disecţie?

— Oh, nu…

Dacă aşa stăteau lucrurile, situaţia nu părea prea desperată Am suspinat uşurat şi mi-am aprins o nouă ţigară.

— Nu mă refeream la acţiunile căpitanului care vizează forţă şi îndemânare, ci la acele acţiuni ce demonstrează inteligenţă. Inteligenţa căpitanului e, de fapt, inteligenţa dumneavoastră.

Am privit-o zdrobit. Dacă facem abstracţie de propria mea soţie, doamna S. era prima persoană care gândea astfel cu voce tare.

— Aşa că, mai zise doamna S., sunteţi singurul om care mă poate ajuta într-o anumită problemă.

Trebuia să mă aştept la asta. Când o femeie te flatează, primejdia e la o azvârlitură de băţ.

— Să trecem la concret, doamnă S. La acea anumită problemă, adică.

— Daţi-mi însă cuvântul de onoare că tot ce vă voi spune rămâne între noi.

Doamna S. Mă privea intens. Când o femeie mă priveşte intens, nu mă aştept la nimic bun. Am ezitat:

— Presupun că nu-mi veţi spune că aţi omorât pe cineva şi, în havuzul din grădină, cadavrul aşteaptă să fie cărat de inteligenţa mea.

— Nu-i vorba de nicio crimă.

— O răpire, cumva?

— Nu.

— Bani falşi?

— Glumiţi ca întotdeauna.

— Un furt banal?

— Ceva în felul ăsta. Acum daţi-vă cuvântul de onoare că ceea ce vom discuta rămâne între noi.

Insistenţă în privire, insistenţă în voce. Ba chiar o umbră de enervare bine disimulată. M-am retras în carapace.

— Doamnă, regret, nu cred că vă pot ajuta. Furturile, fie ele şi banale, depăşesc cu mult capacitatea mea. A, daţi-mi un plan de investiţii şi vi-l aranjez cât ai zice peşte, deşi nu cu prea mare plăcere. Şi acum, mulţumindu-vă pentru masă, daţi-mi voie să mă retrag. Patru kilograme de cartofi aşteaptă neliniştite de câtăva vreme să ajungă la mine acasă. Nu le pot lăsa să aştepte prea mult. Ar fi o nepoliteţe din partea mea. La revedere.

M-am îndreptat către uşă, întorcându-i spatele.

— Sus mâinile, i-am auzit vocea. Şi repede!

„Iată gluma serii”, mi-am zis, şi mi-am continuat drumul.

— Sus mâinile! Vocea doamnei S. nu mai era vocea doamnei S. Am auzit un ţăcănit suspect. Pe spinare mi se prelinse ceva rece şi umed. M-am întors; în mâna ei dreaptă sclipea un revolver.

3

Paradoxal, revolverul nu era vernil, cum ar fi fost normal. Era negru, ca orice armă care se respectă. Mărturisesc că era primul revolver pe care-l vedeam îndreptat spre mine în ultimii treizeci de ani. Am ridicat mâinile. Nu e o poziţie prea comodă. Uneori am silit personajele mele să adopte o astfel de poziţie. Mi-am jurat ca pe viitor – dacă voi mai avea ocazia – să fiu mai milostiv cu ele. Măcar cu cele pozitive.

— Aruncaţi armele dumneavoastră pe canapea, mă somă doamna S. Şi fără şiretlicuri!

— Vin de la birou, doamnă. De fapt, dacă vă mai amintiţi, am venit împreună. Arsenalul meu e depozitat acasă, într-o debara… Ah! Uitam… Am băgat încet mâna în buzunar, urmărit de gura neagră a revolverului, am extras briceagul, şi l-am lăsat să cada pe covor.

— Aşezaţi-vă pe fotoliu şi să discutăm serios. Vremea glumelor a trecut!

M-am aşezat în reprezentantul stilului rococo, decis să-mi port crucea până la capăt.

— Sunt sigur că vremea glumelor a trecut, stimată doamnă. Dar sunt curios să aflu cum se va sfârşi această farsă.

— Cu happy-end, dacă vă cunoaşteţi interesul. Îmi venea să râd. Situaţia părea copiată dintr-un film naiv de aventuri pentru uzul junilor arieraţi. Interesul meu, pe care-l cunoşteam foarte bine, era să ajung acasă cu cele patru kilograme de cartofi. Asta era tot ce-mi mai doream de la viaţă, iar doamna S. Îmi băga beţe în roate.

— Îmi cunosc interesul, am declarat. Ce trebuie să fac pentru a-mi apăra acest interes?

Doamna S. se aşează comod în spatele mesei acoperită cu purceluşi verzulii, aşează revolverul deasupra unuia dintre ei şi-mi zâmbi.

— Aveţi o maşină nouă. Nu prea mă pricep la maşini, dar pare nouă.

— Într-adevăr, e nouă.

— Cât va costat?

— Nu intenţionez s-o vând. De-abia s-a obişnuit cu mine.

— Nici nu vreau s-o cumpăr.

— Cadou nu v-o fac, să ştiţi. Dacă asta urmăriţi, ei bine, aflaţi că n-o să fie niciun happy-end. O să fie un fiasco de toată frumuseţea şi galeria va fluiera. Eu unul poate că aş fi fericit să scap de ea, dar nevastă-mea nu are aceleaşi sentimente. Vă spun sincer, decât s-o dau cadou, mai bine moartea! M-am ridicat în picioare şi, ca piesa să fie perfectă, mi-am dezvelit cu un gest plin de eroism şi bărbăţie pieptul. Poftim, trageţi! Nu-mi speram niciodată o moarte atât de frumoasă…

Femeia vernil din spatele armei de foc nu aprecie gestul. Păru că nici nu l-a observat. Mă întrebă cu un aer absent:

— Cât v-a costat?

— Cât, cât! Am răspuns la întrebarea asta de o mie de ori! Cincizeci şi patru de mii cinci sute, atâta m-a costat. Şi ce-i cu asta?

— Cincizeci şi patru de mii cinci sute, repeta visătoare doamna S. Cincizeci şi patru de mii cinci sute… Când aţi depus banii?

— Data asta are vreo legătură cu interesul pe care trebuie să mi-l cunosc?

— O foarte strânsă legătură. Ei bine, când?

— În august 1968. 7 august 1968, orele 11 dimineaţa, fiind învoit de la serviciu în interes personal, cu bilet de voie în regulă, semnat de şeful serviciului şi contrasemnat de un director adjunct. Totul a fost cât se poate de legal. Se pot consulta documente existente în diverse arhive.

— Ştiu, astfel de documente au o durată de păstrare de zece ani, spuse doamna S. Sunt de puţină vreme funcţionară, dar asta am aflat din primele zile…

— E şi normal. E o problemă importantă.

— Da, foarte importantă… Şi acum, după ce i-am apreciat importanţa, să trecem la fapte!

Am profitat de ocazie şi m-am întors către uşă.

— Perfect. Eu trebuie să mă duc să cumpăr nişte cartofi…

— Ceva mai târziu…

— Nu, acum. Mai târziu închide la „Legume şi fructe”.

— Câte kilograme? fu curioasă să afle doamna S.

— Patru, doamnă. Patru. Aveţi boala cifrelor, observ.

— Atunci e perfect. Nu vreau să aveţi neplăceri acasă din cauza mea. Am în bucătărie cinci kilograme de cartofi. Îi puteţi lua după ce terminăm.

Orice portiţă de scăpare îmi fusese închisă. M-am reaşezat în fotoliu.

— Aveţi acolo pe birou o foaie de hârtie şi un stilou.

M-am uitat în direcţia indicată de revolver. Într-adevăr, pe biroul din colţ se aflau cele două ustensile.

— Ce trebuie să fac cu ele? m-am resemnat eu.

— Să scrieţi ceva.

M-am aşezat în spatele biroului, decis să scriu orice, chiar caligrafic. Mi se făcuse lehamite de tot circul. Am desfăcut capacul stiloului.

— Dictez, mă anunţă doamna S. *„Chitanţă. Subsemnatul* – cum vă cheamă, *domiciliat* – strada pe care staţi, *am primit de la doamna Virginia S. suma de lei cincizeci de mii* – cifre şi litere – *pe care mă oblig să i-o restitui la cerere, dar nu mai devreme de şase august 1970”*. Aţi semnat?

— Nu.

— Atunci semnaţi.

— Nici măcar n-am scris…

— V-am spus că nu vă cunoaşteţi interesul…

— Ba mi-l cunosc foarte bine. Dar cincizeci de mii n-o să obţineţi de la mine. În primul rând, nu-i am şi în al doilea rând, nu mă las escrocat.

— Nici n-am de gând să vă escrochez. Chitanţa îmi trebuie ca o garanţie.

— Ce fel de garanţie?

— Că veţi proceda discret în afacerea pe care vreau să v-o încredinţez. Că totul va rămâne între noi. Că veţi acţiona în interesul meu. Şi, în concluzie, că vă veţi ţine de treabă. După ce veţi duce la bun sfârşit însărcinarea pe care v-o dau, primiţi chitanţa înapoi. Aveţi cuvântul meu de onoare. Şi chiar ceva în plus.

N-aveam niciun motiv să nu mă încred orbeşte în cuvântul de onoare al doamnei S., aşa că am pus mâna pe stilou şi am scris chitanţa, semnând-o în regulă.

— Aţi pus data? mă întrebă?

— N-am pus-o. Bănuiesc că vreţi s-o antedatez.

— Exact. Nu degeaba spuneam că aveţi logică. Antedataţi-o, deci.

— Douăzeci şi nouă februarie e bine?

— Iar vă ţineţi de glume… Nu e frumos ce faceţi, mă dojeni ea ca pe un bebeluş care a făcut pipi în pat. Dataţi-o cincisprezece iulie, 1968.

Am scris data în colţul din dreapta, jos, şi i-am întins chitanţa. A luat-o cu delicateţă şi a ascuns-o în corsaj. Bănuia probabil că de acolo n-am să încerc să i-o iau. Cel puţin, nu cu forţa.

— Şi acum, având această garanţie, nu văd de ce nu v-aş istorisi viaţa mea…

Am făcut un gest de nerăbdare. Era deja prea mult. Rabd ameninţarea unui revolver, dar biografia vernil, probabil, a doamnei S…

— Nu vă impacientaţi, cartofii sunt pregătiţi în bucătărie… De fapt, n-am să vă povestesc întreaga mea viaţă, ci numai ceea ce consider strict necesar să cunoaşteţi pentru a vă duce la bun sfârşit misiunea încredinţată.

— Care misiune? Şi, de fapt, nici n-am acceptat…

— Aţi semnat chitanţa. Şi misiunea o veţi afla. Dar nu doriţi totuşi o cafea?

Cu un gest resemnat, i-am dat să înţeleagă că doresc totuşi. A ieşit din cameră plutind parcă, cu direcţia bucătărie. I-am strigat în urmă:

— Să nu dispară cartofii!

N-am auzit niciun răspuns, deşi ea poate replicase ceva: zărisem în aceeaşi clipă revolverul uitat pe masă. Am făcut un salt demn de acel cascador celebru al cărui nume l-am uitat şi am înşfăcat obiectul. Ţinându-l cu mare atenţie, m-am retras în fotoliul meu. Rolurile urmau să se schimbe şi de dragul loviturii de teatru eram dispus să aştept cele cincizeci de minute necesare pregătirii cafelei.

Spre uimirea mea, doamna S. reveni cu ceştile plăcut mirositoare în foarte scurt timp. Am lăsat-o să le depună peste purceluşi şi apoi am îndreptat arma către ea, rugându-mă în gând domnului să nu facă opoziţie; nu prea eram sigur că voi şti să manevrez drăcia aia:

— Şi acum. Doamnă Virginia S., chitanţa. Şi fără şiretlicuri!

Spre stupefacţia mea, în loc să-mi arunce în plină figură cafeaua – truc întâlnit în toate romanele poliţiste proaste – vernila doamnă izbucni într-un râs homeric. Dacă aş scrie cândva o comedie, aşa mi-aş dori să râdă spectatorii în sală.

Râsul dură cam cât durase prepararea cafelei, apoi conteni brusc:

— Domnule, dar zău că nu te credeam atât de naiv! Dumneata, un om atât de inteligent… Dar bine, mă consideri complet idioată? Lăsam eu o armă de foc la îndemâna dumitale? Formidabil, păcat că nu voi putea povesti scena asta decât peste câţiva ani! Dar, domnule, e un simplu pistol de alarmă! Şi nici măcar nu funcţionează!

Nu m-am simţit în viaţa mea atât de ridicol. Îmi venea să-mi zbor creierii. Cuprins deodată de o furie dementă, de taur excitat cu o basma roşie, am îndreptat arma către pieptul doamnei S., cu speranţa secretă că afirmaţiile ei sunt false, şi am apărat pe trăgaci. S-a auzit un fel de fâsâit.

Am aruncat arma într-o oglindă care se transformă în sumedenie de cioburi.

— Imitaţie de sticlă veneţiană, remarcă doamna S. Printre hohote. Nu zău, sunteţi de tot hazul…

— Doamnă, daţi-mi imediat chitanţa şi cartofii, altfel nu ştiu de ce sunt în stare! am ameninţat-o eu, deşi începusem să mă calmez.

— Chitanţa am ascuns-o, iar cartofii sunt în plasă, gata pregătiţi să ia drumul pribegiei, continuă ea să râdă. Puteţi căuta chitanţa mult şi bine, n-o veţi descoperi. Şi veţi întârzia şi de acasă, mă luă ea peste picior. Mai bine daţi dovadă că înţelegeţi o glumă, calmaţi-vă, ascultaţi ce am de spus şi apoi plecaţi liniştit. Nu durează mai mult de o jumătate de oră…

M-am resemnat. Am sorbit din cafea, mi-am aprins o ţigară şi m-am arătat dispus să ascult ce avea de spus.

— Aţi auzit de Miron S.? începu ea.

— Am auzit.

— Ştiţi că a murit acum patru luni?

— Am citit.

— Aflaţi că a fost soţul meu.

M-am ridicat şi m-am înclinat.

— Condoleanţele mele.

— Mulţumesc, moartea lui nu m-a afectat. Decât pe plan material, poate…

Auzisem şi citisem câte ceva despre profesorul doctor Miron S. Membru al mai multor academii din străinătate, fusese unul dintre cei mai mari specialişti în arhivistică ai secolului. Un om ciudat, de o rară inteligenţă şi putere de muncă, dar bizar în comportament, după cum se bârfea prin oraş. Şi mare afemeiat.

— Pe plan material? Mi se pare imposibil, doamnă. Vila aceasta, economiile pe care le bănuiesc substanţiale, v-au rămas probabil moştenire. Nu văd de ce v-aţi plânge. Sau a donat totul, prin testament, Academiei?

— Dacă domnişoara Râureanu se poate numi Academie, atunci presupunerea dumneavoastră pare a avea un suport real…

Auzisem şi de domnişoara Râureanu. O şi văzusem, pe scenă bineînţeles. După umila mea părere, domnişoara Râureanu putea fi numită o academie: de arte frumoase. Era o bijuterie de femeie, de o rara frumuseţe, un exemplar care friza perfecţiunea. Nu ştiam că fusese amanta lui Miron S…

— A lăsat un testament în favoarea ei?

— Exact. Un testament care mă deposedează de orice bun material. Casa în întregime, banii depuşi la CEC în totalitate. Asta a făcut profesorul doctor Miron S., după douăzeci de ani de căsnicie…

— Şi aţi atacat testamentul?

— Pe ce motiv?

— Ştiu eu? Alienare mintală, de exemplu. Toată lumea ştie că era puţin… ciudat. Un avocat bun vă putea sfătui…

— Nu era nebun deloc, ăsta-i adevărul. N-aş fi putut aduce nicio dovadă în sensul ăsta…

— Şi atunci, cum se explică faptul ca locuiţi încă în vilă? Sau domnişoara Râureanu vă mai tolerează o vreme?

— Aia?! Nu m-ar tolera nicio secundă!

În ochii doamnei S. se aprinseră nişte luminiţe periculoase. N-am văzut niciodată un lup în momentul în care atacă, dar probabil că aşa sclipesc şi ochii acestei paşnice vietăţi.

— Atunci?! Nu găsesc nicio explicaţie…

— Am făcut singurul lucru pe care îl puteam face. Ştiam unde îşi păstrează hârtiile de valoare. Ştiam şi ce-i poate pielea. La zece secunde după ce m-am convins că-i într-adevăr mort, am sustras

testamentul. În lipsa testamentului, moştenirea îmi revine integral.

— Atunci, din punctul dumneavoastră de vedere, problema e ca şi rezolvată. Nu ştiu însă dacă justiţia n-are o altă optică…

— Puţin îmi pasă mie de justiţie, izbucni doamna S. Auziţi? Puţin îmi pasă. Justiţia trebuie să facă întâi dovada că acel testament există şi apoi să-l găsească. Dacă poate!

— L-aţi distrus?

— Asta a fost greşeala mea, că nu l-am distrus. Dacă-l distrugeam, acum nu mă durea capul…

— De ce vă doare acum capul? am întrebat-o suav.

Ea nu remarcă tonul meu. Se dezlănţuise.

— Pentru că „Academia" dumitale ştie de testament. Pentru că îl caută. Şi pentru că testamentul nu mai e la mine!

— Dar unde?

— Aş vrea să ştiu şi eu!… De trei zile nu-l mai găsesc…

— Poate că la rândul ei, domnişoara Râureanu v-a sustras testamentul.

— Nu. Îl caută şi ea. Vrea să pună mâna pe el.

— De unde ştiţi că îl caută?

Doamna S. se ridică brusc, trase un sertar al biroului, răscoli puţin înăuntru, apoi reveni cu un plic. L-am deschis şi din el căzu un bileţel: „Dacă nu scoţi la iveală ceea ce ştii foarte bine, o să-ţi pară rău. O să pierzi mai mult decât vrei să pierzi. Dacă ţii la viaţă, scoate-l la iveală până luni." Bileţelul nu era semnat. M-am întors către doamna S.

— Când l-aţi primit?

— Vinerea trecută.

Am examinat plicul. Era unul obişnuit, putea fi cumpărat cu zece bani la orice tutungerie. Hârtia ordinară fusese procurată odată cu plicul. N-am zărit nici ştampile, nici numele destinatarului.

— L-aţi găsit în cutia poştală?

— Da. Când m-am înapoiat acasă de la serviciu.

— Cunoaşteţi scrisul? E cumva al domnişoarei Râureanu?

— Nu-i al ei. Îi cunosc scrisul.

— Sunteţi sigură? Poate şi l-a prefăcut…

— Nu-i scrisul ei. Am găsit odată o scrisoare în buzunarul lui Miron. Ea scrie mai lăbărţat, un scris de analfabet…

— N-aţi dat niciun răspuns, nu-i aşa?

— Bineînţeles. Duminică am primit un telefon. O voce baritonală. „Ai primit plicul?" m-a întrebat. I-am trântit telefonul. A sunat iar. Din nou am închis. De vreo şapte-opt ori a sunat. Ultima oară, agasată, l-am întrebat ce vrea. Mi-a răspuns că luni dimineaţa mă sună, să-i dau răspunsul.

— Şi v-a sunat azi dimineaţă?

— Bineînţeles.

— Ce i-aţi răspuns?

— Că nu-l mai am.

— V-a crezut?

— Nu ştiu. A râs în receptor, apoi a închis.

Câteva minute am tăcut amândoi. Tocmai când deschideam gura s-o întreb ce are de gând, a ţârâit soneria. Doamna S. a ieşit şi a revenit cu un plic albastru în mână. Avea faţa descompusă, dar se ţinea totuşi bine. Mi-a întins plicul, pe care l-am examinat fugitiv: frate geamăn cu celălalt.

— L-am găsit pe treptele de la intrare…

— Era cineva pe stradă?

— Nimeni suspect. Probabil că aducătorul a fugit…

Am scos hârtia din plic şi am citit: „Nu vrei să fii femeie de înţeles. E ultimul avertisment. Dacă joi dimineaţă nu mi-l predai, sâmbătă seara te ajut să treci Stixul. La ora nouă."

Am comparat cele două bilete. Scrisul era identic.

— Ce-i de făcut? mă întrebă doamna S.

— Nimic. Anunţaţi Miliţia.

Mă privi ca pe un dement.

— Glumiţi? Va trebui să le spun întreaga poveste. N-am înnebunit peste noapte… Asta mi-ar mai lipsi, Miliţia… Să rămân şi cu buza umflată după bani şi casă şi condamnată, probabil, pentru sustragerea testamentului… Nu, domnule, nici nu mă gândesc!

— Bine, dar azi dimineaţă nu mi-aţi cerut dumneavoastră să vă pun în legătură cu căpitanul Alexandru Adrian?!

Doamna S. mă ţintui cu privirea provincialului care s-a trezit faţă în faţă cu hotelul Intercontinental.

— Doamne, asta n-aş fi crezut, exclamă ea. Bine, domnule, dar cum poţi fi în halul ăsta de naiv?! Şi dumneata mă consideri o gâsculiţă oarecare, dispusă să apeleze la eroi de roman? Şi dumneata? Numai pe Miron îl credeam în stare… Toţi bărbaţii sunt la fel, o apă şi-un pământ… Căutam un pretext, stimate domn, numai un pretext! Fantastic!

Doamna S. îşi frângea mâinile de uimire. Poate că avea dreptate. Naivul, ca întotdeauna, eram eu…

— Ei bine, conteni ea să se mire, revenind la cele ce-o frământau, ei bine, n-am să mă sperii! Nu va avea curajul, lepra aia! Ştiu să mă apăr!

Eram sigur că va şti să se apere, totuşi n-am demobilizat.

— Cum credeţi… Părerea mea, la care rămân, e să anunţaţi Miliţia. Viaţa dumneavoastră e totuşi în pericol. Nu vă jucaţi cu focul. Scuzaţi-mi indiscreţia, ce sumă e în joc? Vreau să spun, la cât se cifrează valoarea casei şi banii de la CEC?

— Am să vă spun: ceva peste o jumătate de milion. Miron câştiga bine.

— Vedeţi? Un argument în plus să mă ascultaţi. Cunosc cazuri în care s-au produs victime pentru sume mult mai mici…

— Nu v-am chemat ca să-mi daţi sfaturi, ci ca să acţionaţi. Îmi trebuie testamentul.

— Ce să faceţi cu el?

— Să-l distrug. Să-i dau foc şi să-l arunc în cele patru vânturi. Miliţia nu are ce căuta aici. Dumneavoastră aduceţi-mi testamentul, asta-i tot ce vă cer. Restul lăsaţi pe mine!

Mi-am aprins o ţigară şi am meditat puţin. Doamna S. jucase necinstit în partida începută cu mine. Juca necinstit şi în cealaltă partidă, cea mare…

— Ei bine, îmi întrerupse ea firul gândurilor, când începeţi cercetările?

— Mâine după-amiază, i-am răspuns. Începând de la ora patru şi un sfert. Zilnic, până la acea oră, sunt economist…

— Eram sigură că veţi accepta…

Pe buzele doamnei S. încolţi un zâmbet vernil. Am întins mâna şi am luat cele două scrisori.

— Am nevoie de ele, am răspuns privirii ei interogative. Vreau să consult un prieten, grafolog.

— Le puteţi lua, îşi dădu ea asentimentul. Ne vedem mâine după patru şi un sfert?

— Ne vedem chiar mai înainte, la şapte treizeci. Semnăm condica de prezenţă pe acelaşi palier, nu?

M-am îndreptat către ieşire.

— Cartofii, îmi reaminti doamna S.

Am luat plasa, mi-am luat şi rămas bun şi am descuiat portiera maşinii. Duceam cu mine cinci kilograme de cartofi şi o taină.

4

Kilogramul de cartofi în plus n-a avut puterea să potolească mica şi poate că banala furtună conjugală care se dezlănţui în clipa în care am descuiat uşa de la intrare. Tactica mea în astfel de momente e infailibilă: tac. „Şi astfel, cum spunea un personaj ilustru – nu reţin numele personajelor ilustre – războiul luă sfârşit din lipsă de combatanţi”.

Toată noaptea am visat testamente redactate pe coli îngălbenite, cu peceţi de ceară roşie mari cât nişte monede de trei lei. Dimineaţa am întâlnit-o pe doamna S. la pupitrul pe care semnăm condicile de prezenţă. Arăta ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Îmi zâmbi vernil şi spuse:

— Cred că astăzi vom primi o nouă circulară…

— Mai mult ca sigur, am aprobat-o. Marţea primim de regulă circularele care se redactează lunea. Duminica, direcţiunea, fiind liberă, poate lua în tihnă noi şi importante hotărâri…

Ne-am despărţit apoi, eu urcând jumătate de scară până la etajul patru, ea coborând, cu ochii la inscripţia „Atenţie la coborârea scărilor!”, cealaltă jumătate.

Am rămas singur în birou abia pe la unsprezece. M-am aruncat asupra telefonului. L-am sunat pe Sandi, dar nu era în Bucureşti. Menajera lui nu ştia când se întoarce. „O fi în misiune, că a lăsat «Folcsvagenul» acasă”…

Iată-mă din nou singur… De necaz m-am apucat să verific nişte deconturi de dobânzi. E o îndeletnicire deosebit de amuzantă, merită să încercaţi o dată. Pe la unu am coborât la bufet. Doamna S. sorbea fericită dintr-un pahar de bere poloneză. Trebuia să mă aştept s-o găsesc acolo,

jumătate din timp e la bufet, cealaltă jumătate pe coridoare, fumează Kent.

— Ceva nou? am întrebat-o.

— Nimic. Nicio scrisorică, niciun telefon. Începeţi după-amiază?

— Încep, ce să fac, am oftat.

— Cu ce?

— Nu ştiu încă. N-am inspiraţie. Voi vedea. Totuşi, mi-am amintit eu, nu mi-aţi spus de unde v-a dispărut testamentul. Din casă?

— Da. Îl ţineam sub covorul din dormitor.

— S-a făcut curat în ziua aceea?

— Nu, menajera mea nu are voie să intre în dormitor.

— Atunci, cum vă explicaţi dispariţia? Cine are voie să intre în dormitor?

Doamna S. roşi.

— Nimeni. Eu singură.

— Deci testamentul s-a volatilizat!

— E un film foarte amuzant, răspunse doamna S. Pe mine m-a deconectat…

Am privit-o tâmp. Ea îmi făcu discret cu ochiul: de masa noastră se apropia tovarăşa Popescu.

— Mă duc să-l văd şi eu, am intrat în joc. Dar ceva mai târziu. Acum mă aşteaptă sus ceva şi mai deconectant…

Mi-am luat rămas bun şi am lăsat-o în buna companie a tovarăşei Popescu. Ştiam că nu se va plictisi.

Am luat liftul până la trei şi, trecând pe palier, am râcâit în grabă de pe unul din dulapuri plastilina folosită pentru sigilare. Cu ghemotocul lipicios ascuns în palmă, am intrat în biroul doamnei S.

— Doamna S.? am întrebat, arătând cu capul către biroul ei.

— Trebuie să vină, presupuse o dactilografă cu degete de pianistă. A plecat cam de multişor.

— O aştept, am declarat eu resemnat. Am nevoie de câteva fişe B3 pentru evidenţa

morcovilor proaspeţi…

Problema nu păru să-i intereseze pe cei din birou: somnolau dulce cu nasul între bibliorafte. M-am aşezat pe scaunul doamnei S. şi am început să privesc pe fereastră. Se putea observa un acoperiş, un coş, două antene de televizor şi trei pisici suferinde de spleen.

De cheia sertarului, prinse cu un inel, atârnau alte două chei. Una era prea mică, nu putea fi cea de la intrare, totuşi am luat discret pe plastilină tiparul ambelor. Operaţia pe care o bănuiam dificilă, mi se păru deosebit de facilă. Am mai rămas câteva minute, apoi m-am ridicat.

— Văd că întârzie… O caut mai târziu…

Dactilografa cu degete de pianistă ridică din umeri: tocmai atacase o fugă, original şi trei copii pe foiţă.

5

Am revenit în biroul meu şi am aşteptat resemnat să vină ora patru şi un sfert. Dar între timp l-am sunat pe Dan Sârbescu de la Radio.

— Bună, ce faci?

— Nişte definiţii pentru concursul de cuvinte încrucişate. Ştii ce-i aia „Fabrică de ouă”?

— Ştiu. Găina.

— Perfect, atunci renunţ la ea. Foiletonul tău intră duminică. Joi îl înregistrez.

— Mă bucur. Ia zi-i, n-o cunoşti cumva pe Adina Râureanu?

— Cum să n-o cunosc!?

— Dar ea, te cunoaşte?

— Şi ea pe mine.

— Poţi să-mi faci cunoştinţă? Dar urgent. Azi adică.

— Ce, eşti nebun? Te ştiam familist… Ai luat un avans şi n-ai cum să-l toci?

— N-ai ghicit. Dar vreau să vorbesc cu ea.

— Treaba ta, dar să ştii că rişti. Eu unul te-am avertizat…

— Ţi-ai făcut numai datoria. Cum facem?

— Ştiu şi eu? Treci diseară pe la unsprezece pe la „Cafeneaua Veselă”. O s-o găsim acolo, vine după fiecare spectacol, să bea un coniac cu băieţii.

— Care băieţi?

— Oniricii, ermeticii, abstracţioniştii, tipii simpatici. Ei creează la comandă şi ea le recită, după coniac, capodoperele.

— Nu se poate mai devreme? Din anumite motive, eu…

— Ştiu, dar mai devreme nu vine nimeni. Iar la teatru sau acasă e greu de abordat. La teatru o păzeşte Alfons şi acasă patru câini lupi canadieni.

— Alfons cine-i?

— Boxerul. Amantul XXXVI. E mai rău decât canadienii. Cu ce motiv să te prezint?

— Spune-i şi tu că am o comedie în patru părţi cu epilog şi vreau să-i dau rolul principal.

— Habar n-are ea de tine…

— Parcă numai ea? Dar fă-mi niţică reclamă înainte…

— În regulă, ne vedem la unsprezece!

— Alo! Dar unde-i cafeneaua asta?

— Trebuia să mă aştept la una ca asta din partea ta, boemule! Cum naiba, n-ai fost niciodată acolo? Ce scriitor eşti tu?

— Eu sunt în principal economist, nu uita te rog, e un amănunt important…

— O.K. Vino în piaţa Confederaţiei la zece şi patruzeci şi cinci, te aştept acolo. E greu de explicat. Aşa cum cunoşti tu Bucureştiul…

— Bine, la zece şi patruzeci şi cinci…

O oră mai târziu îmi îndesam dosarele burduhănoase în dulapul de fier şi luam drumul Bercenilor. Virgil G., mecanic de precizie, foarte bun prieten şi celibatar convins, somnola în vârful patului. Pick-up-ul arunca în cameră valuri de muzică foarte uşoară. A fost un fleac pentru el să-mi confecţioneze cele două chei după tiparele în plastilină.

Nu m-a întrebat la ce-mi folosesc, dar i-am istorisit eu câte ceva, admirând metaloplastiile aruncate pe toţi pereţii. Nu mai era nevoie să-mi spună că ultima lui prietenă era graficiană, se vedea. S-a oferit să mă însoţească, el şi pila lui, pentru eventualitatea că ar mai trebui retuşate cheile. Dar mai înainte să bem ceva.

Am sorbit câteva guri de „Ron” cubanez şi m-a apucat somnul, aşa încât a preparat şi-o cafea. Ne-am aprins ţigările şi am fumat în tăcere, apoi l-am rugat să dea nişte telefoane în contul meu. A telefonat întâi la întreprindere, a aflat numărul de telefon al doamnei S. Şi apoi a sunat-o pe ea. Era

acasă. I-a recitat mica poezioară învăţată în prealabil:

— Alo? Doamna S.? Ne-am gândit că putem ajunge la o învoială. Te aştept peste două ore pe terasa restaurantului Pescăruş. Am un costum cărămiziu şi voi bea bere direct din sticlă. Şi fără miliţie şi de-alde astea, că ne supărăm rău!

Trânti telefonul şi izbucni în râs.

— Crezi că se prinde?

— Sunt sigur. Femeile au marea calitate de a fi deosebit de curioase… Va sta două ore pe ghimpi. Ba încă se va înfiinţa acolo cu un sfert de oră mai devreme… Pariem?

— Oi fi ştiind tu ceva, mormăi el, alimentând paharele în suferinţă.

Ora de răgaz pe care ne-o acordasem a trecut înveşmântată în muzică. Am coborât, am străbătut oraşul cu o viteză moderată şi am tras maşina în apropierea vilişoarei doamnei S. Mai erau trei sferturi de oră până la expirarea celor două ore, dar voiam să mă conving că stăpâna casei pleacă într-adevăr. Peste cincisprezece minute aş fi câştigat pariul, căci doamna S., elegant îmbrăcată – şi, bănuiam, răspândind efluvii de colonie preparată în renumite laboratoare pariziene – a coborât cele câteva trepte, a încuiat grijulie uşa masivă şi s-a îndreptat către staţia autobuzului.

Virgil o privi circumspect.

— Madama asta valorează o jumătate de milion?!

— Nu sunt încă sigur… Vedem noi sâmbătă seara…

Ar fi putut să uite ceva acasă, aşa încât n-am intrat imediat. Nu uitase însă nimic. Nu era femeia care să uite ceva…

Am încuiat portierele şi ne-am îndreptat agale către poarta vilei. Strada era liniştită, nu apăru niciun trecător cât timp am străbătut noi suta de metri ce ne despărţea de obiectiv. Comiteam o

ilegalitate, dar lucram cu mandat: nu eram împuternicit de doamna S.?

„Scopul scuză mijloacele”, am oftat şi am introdus cheia în broască. Mecanismul nu opuse nicio rezistenţă. Virgil zâmbi satisfăcut şi reveni în stradă, conform consemnului. Dacă s-ar fi petrecut ceva neprevăzut, urma să-şi ridice privirile către o mansardă oarecare şi să strige „Lenuţo!” ca orice îndrăgostit agasat de lungul răstimp necesar iubitei să se fardeze.

În hol era răcoare şi, după căldura toropitoare de afară, m-am simţit reconfortat. Curăţenia sclipitoare impresiona probabil plăcut orice nou venit. Amănunte pe care nu le observasem la prima mea vizită îmi săreau în ochi: în cuierul din hol mai atârna încă paltonul şi bastonul profesorului Miron S., două perechi de galoşi se aliniau dedesubt, pe jos era aşternută un fel de imitaţie „stil” a rogojinii tradiţionale. În încăperea în care cu o seară în urmă adoptasem pentru câteva minute poziţia aceea atât de familiala gangsterilor în clipa arestării, totul era neschimbat, cu excepţia purceluşilor verzui care dispăruseră de pe masă. Probabil că dormeau împăturiţi în servanta uriaşă de lângă perete. Nu speram să găsesc acolo ceea ce căutam, aşa încât am pătruns în dormitor.

Camera era mare, luminoasă probabil, dar acum draperia de catifea vişinie acoperea complet fereastra. Am apăsat butonul lămpii de pe noptieră; se răspândi lumina vernil la care trebuia să mă aştept. Am ridicat rând pe rând colţurile uriaşului covor „Şirvan” de culoare purpurie, dar nu am descoperit ceea ce căutam. Probabil că testamentul, dacă fusese vreodată ascuns acolo, a fost sustras cu adevărat. Mă îndoiam că fantezia doamnei S. ar putea merge prea departe. Între timp însă, am cules de sub covor chitanţa mea, pe care am strecurat-o uşurat în buzunarul de la piept şi un plic alb adresat „Doamnei Virginia S.”, pe dosul căruia expeditorul îşi caligrafiase savant numele:

Ticu Paraschivescu. Plicul conţinea un bilet pe care l-am parcurs: de la violarea domiciliului şi până la violarea secretului corespondenţei nu mai e decât un singur pas…

„Dragă verişoară!

Ai să râzi, dar nu m-am putut abţine să scotocesc puţin prin plicul dolofan pe care mi l-ai dat să ţi-l păstrez acum o lună. Mare mi-a fost uimirea când am dat printre hârtii de un t. Ştiai de el? Cum tu ai avut încredere în mine că voi avea grijă de hârtii, fii sigură că mă voi îngriji de ele şi în continuare, timp de încă o lună. Ai deci destul timp să te gândeşti la următoarea propunere cinstită pe care ţi-o fac: îi dai verişorului tău drag o sută de bătrâne şi primeşti plicul înapoi. În caz contrar, sper că o anumită cunoştinţă comună, respectiv domnişoara A.R., pe care Miron o cunoştea şi mai bine decât noi, ar fi fericită să facă acest gest nobil. Când te hotărăşti dă-mi un telefon la birou. Acasă mi s-a desfiinţat. Te sărută, al tău Ticu.”

Scrisoarea care purta chiar data acelei zile, avea şi un P.S.: „Sper că eşti atât de deşteaptă să arzi acest bilet imediat. T”.

Doamna S. nu fusese, vezi bine, atât de deşteaptă. Descoperirea biletului nu m-a uimit prea mult. Probabil că jocul în care intrasem avea să-mi ofere şi alte surprize. Până atunci, am băgat plicul în buzunar şi am revenit în salon. Deşi afară Virgil se plictisea de moarte, m-am aşezat pe scaunul ocupat până nu de mult de profesorul S. Şi, curios să mai aflu câte ceva despre acest personaj, am descuiat cu cea de a doua cheie, rând pe rând, toate sertarele biroului. Ultimul, cel din stingă de jos, opunea însă rezistenţă. M-am aplecat şi, sprijinit de colţul biroului uriaş, de modă veche, am forţat. Probabil că apăsasem pe un resort ascuns, deoarece o porţiune a tăbliei se dădu în lături, asemeni unei trape, dând la iveală un mic sertar secret. Înăuntru, mi-a atras atenţia un pachet mic,

alb, legat cu sfoară. Stăteam în dubiu: să-l desfac, să nu-l desfac? În acel moment însă, afară, vocea lui Virgil începu s-o implore pe Lenuţa să apară la fereastră. Am băgat repede pacheţelul în buzunar, aproape instinctiv, am făcut porţiunea de tăblie să revină la poziţia iniţială, şi m-am apropiat cu inima bătând să-mi spargă pieptul, de fereastră. Din spatele perdelei am spionat strada: miliţianul de serviciu îşi făcuse apariţia în colţ. L-am urmărit cum se apropie de Virgil. Acesta continua s-o strige, cu mâinile făcute pâlnie în faţa gurii, pe Lenuţa lui imaginară. Miliţianul se opri lângă el, privi curios în sus câteva clipe, apoi se depărta plictisit. Am respirat uşurat şi am aşteptat să vireze după colţ. Peste trei minute eram în stradă, hotărât să nu mai calc în viaţa mea prin case străine fără asentimentul proprietarului.

— Am tras o spaimă, îmi mărturisi amicul. Când s-a oprit lângă mine eram sigur că o să mă întrebe unde stă Lenuţa… Cel puţin ai găsit ceva?

— Mda, i-am răspuns evaziv. Ceea ce căutam nu, dar câte ceva tot am descoperit.

Am revenit la maşină, am intrat şi am învârtit butonul aparatului de radio. Se transmitea un concert de pian, singurul instrument muzical care nu-mi produce alergie. Hotărât să aştept înapoierea doamnei S., l-am întrebat pe Virgil dacă e dispus să-mi ţină companie o oră-două. A strâmbat din nas: cheful de aventuri îi trecuse după primul episod. A plecat pe jos către centru, iar eu am rămas, legănat de acordurile lui Radu Lupu. M-am debarasat de pacheţel aruncându-l în cutia torpedo-ului. Mă hotărâsem să-l desfac abia acasă.

6

Doamna S. apăru la coltul străzii. Doar mersul îi trăda nervozitatea. Am pus motoru-n funcţiune, am demarat şi am ajuns odată cu ea în faţa intrării.

— V-am sunat mai devreme şi nu aţi răspuns, aşa că am venit neanunţat, i-am spus eu cu un ton foarte inocent. Aţi fost în oraş?

Doamna S. încercă să descuie uşa.

— Ce naiba! exclamă ea. Când am plecat sunt sigură că am încuiat-o şi acum o găsesc descuiată!

— Poate n-aţi verificat bine, m-am grăbit eu s-o consolez, furios că fusesem în stare să fac o greşeală atât de elementară: uitasem să încui la ieşire.

— Ba am verificat de două ori! Doamna S. se năpusti spre dormitor, lăsându-mă singur în salon. M-am aşezat cuminte pe fotoliul meu rococo. Cred că un fotograf care m-ar fi surprins tolănit pe mobila aceea ciudată ar fi scos bani buni de la mine, numai să nu dea publicităţii poza.

Amfitrioana mea se întoarse albă ca varul.

— Nemernicii m-au dus! se lamentă ea căzând moale pe canapea. M-au dus de nas ca pe un copil mic!

Izbucni în plâns, deteriorându-şi fardul abundent.

M-am prefăcut că nici usturoi n-am mâncat, nici gura nu-mi miroase.

— Poate că aveţi amabilitatea, dacă tot sunt aici, să-mi povestiţi şi mie despre ce e vorba, am început eu mieros. Dacă pot să vă ajut cu ceva…

— Mi-au furat scrisoarea nemernicii! Doamna S. ameninţă cu pumnul nişte persoane nemernice nevăzute. Acum au certitudinea, au un document la mână. Mai bine o ardeam, cum zicea nenorocitul ăla de Ticu!

— Tot nu pricep, am remarcat candid. Despre ce scrisoare e vorba? Şi cine-i domnul Ticu?

Mă fulgeră cu privirea, apoi îmi povesti, oarecum mai liniştită:

— Când am venit de la birou am găsit în cutia poştală o scrisoare de la vărul meu, Ticu Paraschivescu. Trebuie să vă mărturisesc în prealabil că ieri v-am minţit. Testamentul lui Miron nu mi-a fost sustras din casă. I-l încredinţasem cu mâna mea mizerabilului de Ticu, împreună cu alte hârtii, să mi-l păstreze. Mi-era teamă că lepra de Râureanca să nu pună pe cineva să-mi scotocească prin casă, în lipsă, şi să dea peste testament, de existenţa căruia Miron îi povestise cu siguranţă înaintea morţii. Bineînţeles că nu i-am spus lui Ticu nimic despre testament. Îl ascunsesem printre hârtii în plicul închis.

— Atunci de ce m-aţi însărcinat pe mine să vi-l descopăr? am întrebat-o mimând indignarea. Vă jucaţi de-a baba oarba?!

— Aveţi răbdare, mă calmă ea. Vă spun acum tot adevărul. Simt că încep să disper. Eram aproape convinsă că mă voi descurca şi singură dar…

Lăsă propoziţiunea neterminată şi reîncepu să-şi refacă fardul. Cu pudriera în dreptul nasului, continuă:

— Dar am ajuns la capătul puterilor. Să revin însă… Nu ştiu ce m-a determinat să nu distrug pe loc nenorocitul ăla de testament. Efectiv, nu-mi dau seama. I l-am încredinţat, cum v-am mai spus, vărului meu, singura rudă apropiată pe care o am şi cu care am copilărit. Aveam o încredere deplină în el.

— Şi totuşi, nu i-aţi mărturisit adevărul…

— Nu am considerat că e cazul, mă puse ea la punct. Dar încrederea mea a fost, ca întotdeauna – aici doamna S. suspină – înşelată. Ticu şi-a băgat nasul în hârtii şi a dat peste testament. Azi când am revenit de la birou, am găsit un plic trimis de el. Ca să nu lungesc povestea, mă ameninţa,

dobitocul, că dacă nu-i dau o sută de mii, îi remite testamentul Râurencii contra unei sume mai substanţiale… De unde să-i dau eu o sută de mii? se întrebă doamna S.

N-am găsit răspuns la această întrebare. Dar m-am interesat:

— Şi ce i-aţi răspuns?

— Nimic. Staţi să vă povestesc mai departe. Nu trece mult timp şi primesc un telefon. Am crezut că-i el, dar am auzit o voce necunoscută. Mi se propunea o întâlnire peste două ore, pe terasa restaurantului Pescăruş.

— Cine vă propunea întâlnirea?

— Nu v-am spus? Nu ştiu. O voce necunoscută.

— Bărbat? Femeie?

— Bărbat. Spunea că vor să cadă la o înţelegere.

— Cine să cadă la o înţelegere? mă arătai în mod intenţionat, din spirit de şicană, greu de cap.

— Cei din banda Râurencii, acoliţii ei, şi cu mine, răspunse ea agasată.

— De unde ştiţi că domnişoara Râureanu are o bandă?

— Ştiu, puse ea punct. Am informaţiile mele.

— Informaţiile dumneavoastră ar trebui să fie şi ale mele, nu găsiţi? am întrebat eu, hotărât să n-o iert. Doar lucrez în numele dumneavoastră…

Doamna S. se ridică de pe canapea şi începu să se plimbe nervoasă prin salon. Reuşisem s-o scot din sărite şi jubilam. Totuşi nu-mi răspunse la întrebare. Continuă:

— Eram sigură că Ticu intrase în legătură cu Râureanca. Am hotărât să mă duc.

— De acolo veniţi?

— Da. Bănuieşti poate că acolo nu mă aştepta nimeni.

— Se poate? m-am uimit. Dar cine trebuia să vă aştepte?

— Nu ştiu. Cineva care consuma bere direct din sticlă.

Abia am reuşit să mă abţin. Muream de râs, imaginându-mi-o pe eleganta doamnă S. plimbându-se pe terasă şi căutând un individ care soarbe berea direct din sticlă… Şi asta pe terasa „Pescăruş”!

— După o jumătate de oră am plecat. Cum aţi văzut, găsesc la înapoiere uşa descuiată. Mă duc la locul unde ţineam ascunsă scrisoarea lui Ticu şi n-o mai găsesc! Să nu-ţi vină să mori?

Mie personal nu-mi venea decât să mor de râs. Am făcut pe detectivul:

— Altceva v-a mai dispărut?

— Nimic.

Replica ţâşnise repede, ca şi cum ar fi fost pregătită.

Vulpoaica nu sufla nimic despre dispariţia chitanţei mele. M-am prefăcut că meditez îndelung, răsucind între degete o ţigară neaprinsă.

— Aţi putea să-mi oferiţi şi mie una, se vexă ea.

M-am executat. Aprinzându-i ţigara, am reflectat eu voce tare:

— Să presupunem că vărul a intrat în legătură cu „banda” domnişoarei Râureanu, cum vă place să vă exprimaţi. Unul dintre acoliţi vă fixează o întâlnire, dar de venit nu vine. Între timp, cineva, prin efracţie, pătrunde în casa dumneavoastră şi vă sustrage scrisoarea. Probabil că tot unul din bandă… Dar nu, nu se poate, e ceva ilogic aici… Înţeleg, v-au fixat întâlnirea pentru a vă îndepărta de casă, în aşa fel încât să opereze nestingheriţi. Dar de unde ştiau ei de scrisoare? De unde ştiau unde s-o caute? Ştiţi ce cred eu, doamnă S.?

— Ce credeţi?

— Vă spun imediat. Dar mai înainte confirmaţi-mi, vă rog, dacă am reţinut corect ceea ce mi-aţi spus ieri, şi anume că testamentul l-aţi păstrat o vreme sub covorul din dormitor.

— Da.

— Unde ţineaţi scrisoarea lui Ticu?

— Tot acolo.

— Perfect. Lucrurile se limpezesc, m-am grozăvit. Lucrurile încep să se lege. Ei bine, nu acoliţii domnişoarei Râureanu v-au sustras scrisoarea!

— Dar cine?

— Ticu Paraschivescu. Vărul.

— De ce?

— I-a fost frică probabil că…

M-am întrerupt. Era cât pe-aci să mă dau de gol. Pentru a-mi masca deruta, am tăcut câteva momente, apoi am întrebat-o:

— De obicei, şantajiştii nu lucrează cu scrisori. Le e frică de dovezi scrise. Preferă discuţiile personale. Mă miră faptul că v-a scris…

— Ah! Am uitat să vă spun că Ticu mă sfătuia să ard scrisoarea după lectură…

— Vedeţi? m-am bucurat. Exact ceea ce bănuiam, i-a fost teamă că nu aţi dat curs sfatului său şi a venit să-şi ia scrisoarea înapoi. Şi-a reparat astfel greşeala iniţială. Altfel nu se explică cum de s-a dus direct la ascunzătoare. Numai unul de-al casei ar fi găsit atât de repede plicul. Acoliţii domnişoarei Râureanu nu numai că ar fi avut nevoie de mai mult timp pentru a face o percheziţie, dar nici nu aveau de unde să ştie că o astfel de scrisoare există!

Am citit în privirea doamnei S. o umbră de admiraţie pentru perspicacitatea mea. Oh, Doamne, nimic mai simplu pe lumea asta decât să impresionezi femeile…

M-a rugat să o scuz câteva clipe. A revenit cu cafelele de rigoare.

— Ce credeţi că trebuie să facem acum?

Întrebarea nu m-a găsit nepregătit. O aşteptam.

— Va trebui să punem mâna pe testament. El se află, mai mult decât sigur, la vărul dumneavoastră. Şi va trebui să-l luăm repede până nu-i trece prin cap să facă o fotocopie, altfel n-am făcut nimic… Bineînţeles că, volens-nolens, va trebui să mă ocup eu de treaba asta, nu-i aşa?

Doamna S. preferă să nu-mi răspundă. M-am ridicat.

— Aveţi cumva numărul lui de telefon?

— Da. Vi-l dau pe cel de la serviciu, postul telefonic de acasă i s-a desfiinţat…

Învăţase bine scrisorica.

— Unde lucrează?

— E inspector la M.A.S.V.

Ieşi şi se întoarse cu o agendă minusculă. Mi-am notat numărul de telefon şi m-am îndreptat către ieşire.

În vreme ce mă conducea, m-a întrebat:

— Credeţi că… cei cu scrisorile vor da curs ameninţărilor?

M-am oprit brusc şi am întrebat-o rece:

— Dumneavoastră ce credeţi?

A tăcut şi a suspinat. Nu făceam bine, dar simţeam nevoia să o înspăimânt puţin; fără fanteziile ei eram probabil la ora aceea acasă, îi ajutam soţiei să calce perdelele.

— Eu cred că se vor ţine de cuvânt. Deşi, la drept vorbind, prin moartea dumneavoastră nu vor realiza nimic. Dacă nu mă înşel, dreptul succesoral prevede că după moartea cuiva, toate bunurile sale rămân rudei celei mai apropiate. În speţă, domnului Ticu Paraschivescu…

7

N-am avut curajul să mai trec pe acasă. Probabil că n-aş mai fi reuşit să plec. Şi aşa lipsisem toată după-amiaza. Scandalul conjugal e acelaşi, fie că întârzii două sau nouă ore…

Am parcat maşina pe o stradelă în apropierea Pieţei Confederaţiei şi m-am plimbat prin oraş până la unsprezece fără un sfert, analizând situaţia. Puteam ieşi din joc oricând. Am scos din buzunar chitanţa, am rupt-o în bucăţele cât mai mici şi am aruncat-o în primul coş de hârtii. La drept vorbind, nici înainte nu mă temusem că doamna S. ar fi putut face uz de ea. Dar jocul, cu toate riscurile lui, începuse să-mi placă. Nu ştiam încă de câte ori se vor mai împărţi cărţile înainte de a mă ridica de la masă şi a zice „pas parol", totuşi eram hotărât ca în cazul unor complicaţii, să mă retrag. E infinit mai uşor să stai la masă şi să imaginezi situaţii palpitante, decât să te afli în miezul lor, ca erou principal…

La zece şi patruzeci şi cinci sosi Dan Sârbescu.

— Te-ai răzgândit? mă întrebă el.

— Din moment ce sunt aici…

— Îţi asumi riscurile?

— Te uiţi la mine ca şi cum aş intenţiona să traversez Pacificul călare pe un buştean. Ce-i, domnule, cu femeia aia, e aşa fascinantă? Pe scenă nu pare…

— Pe scenă nu, dar te văd eu după ce schimbi trei vorbe cu ea… Are două sinucideri pe conştiinţă.

— Sinuciderea nu intră în vederile mele. Numai o simplă cunoştinţă…

— Nu-mi spui despre ce-i vorba?

— Un studiu psihologic. Scriu o nuvelă despre viaţa cabotinilor.

— Hai da, de! Dar, treaba ta. Eu te duc. Cum pleci de acolo, e o chestiune care te priveşte. Eşti cu maşina?

— E după colţ.

— Las-o acolo. O iei mâine dimineaţă. La „Cafeneaua Veseliei” se bea puternic. Şi nu cafea.

„Cafeneaua Veseliei” este de fapt un mic restaurant. Am intrat într-o încăpere în care abia încăpeau cinci-şase măsuţe de două persoane. Barul era construit din doage de fag, simulând un butoi uriaş. În spatele lui trona un barman, bineînţeles un individ de mari proporţii, orizontal şi vertical la fel.

Părea un adevărat şef de şcoală. În pereţi fuseseră practicate câteva nişe menite să adăpostească acvarii cu peşti exotici. Sala era luminată slab, mici lampadare imitând opaiţele atârnau deasupra meselor, legate cu sârmă subţire, încât păreau suspendate în aer. Dacă cineva s-ar fi sculat brusc, le-ar fi atins în mod sigur cu capul. Dar se pare că nimeni nu se scula brusc de la mesele acelea. Când am ajuns noi, nu erau ocupate decât două dintre ele. Ne-am tolănit pe bancheta de lângă perete. Barmanul care cumula şi funcţia de chelner ne-a întrebat din ochi ce dorim. Eu unul nu doream decât să se facă ora unsprezece, aşa că am lăsat alegerea băuturii în seama lui Dan. A făcut nişte semne cabalistice cu mâinile, apoi a bâţâit din umeri şi din cap, ca şi cum s-ar fi electrocutat; barmanul a înclinat capul – înţelesese. I-am urmărit laborioasa activitate: turnă cu rândul din mai multe sticle în mixer, adăugă gheaţă, lămâie şi un praf roşu.

— Ce face individul acolo? l-am întrebat pe convivul meu.

— Renumitul cockteil Arkanssas.

— Şi cu cărămida pisată ce-i?

— E boia dulce. Specialitatea casei…

Ne-au fost prezentate paharele. Aveam impresia că înăuntru se clatină un eşantion din Marea Roşie.

— Şi asta trebuie băut? m-am interesat.

— Cât e foarte rece, a precizat barmanul, insensibil la ironia mea.

Mi-am înmuiat buzele în paharul conic: realitatea era mai pasabilă decât aparenţele.

În aşteptarea Adinei Râureanu, am atacat un subiect întotdeauna interesant:

— Ce mai e nou pe la voi?

— Ce să fie? Alergătură. Când am cabină, îmi întârzie actorii, pe urmă, n-am ilustrator muzical şi aşa mai departe, până se face noapte. La tine ce-i?

— Ca de obicei. Nouă ore eficienţă economică la slujbă şi restul de unsprezece deficienţe de „creaţie”.

— Tot umor şi romane de spionaj?

— Tot.

Cu asta epuizasem noutăţile şi ne-am ocupat în mod temeinic de Arkanssas. N-am apucat însă să ne electrocutăm bine că uşa sări la perete şi în cafenea se năpusti o duzină de fiinţe cu aspect excentric. Din mijlocul bărbilor dacice se evidenţia eterica întrupare a Adinei Râureanu, drapată într-un fel de perdea cu papagali pictaţi. Părul roşu şi lung rămăsese undeva în dreptul uşii când ea se şi aşezase, azvârlindu-şi în drum pantofii cu toc foarte înalt, pe bancheta de lângă noi. Papuaşii care o înconjurau îşi găsiră loc în jurul măsuţei, nu fără a scoate răcnete de fiară hămesită. Între ei se detaşa net un june mai mult lat decât frumos, cu bicepşii tresărind spasmodic la cea mai mică mişcare. Îi acoperea cu un tricou rozaliu, al cărui guler rulou părea că îl va strangula în clipa următoare.

— Ăsta-i Alfons, îl recunoscu Dan.

— Amantul XXXVI?

— Exact.

Urletele de la masa alăturată se mai domoliră când barmanul, nesolicitat, aduse o tavă pe care o droaie de pahare se ciocneau în ritmul paşilor

îndesaţi. În localul acela toată lumea bea Arkanssas…

Dan Sârbescu salută înclinând capul şi fu în acelaşi timp salutat de mai mulţi bărboşi.

Adina Râureanu îl observă.

— Cum au ieşit alea şase minute? strigă ea ca de peste un munte, şi vocea nu-mi sună deloc neplăcut.

— Perfect, ca întotdeauna, şi încă o dată mersi că te-ai deranjat, răcni şi Dan, ca să fie în ton.

— Ador emisiunile tale, ţipă ea zbuciumându-şi părul roşcovan. Cheamă-mă de câte ori ai ceva pe vocea mea.

— Am să scriu comperaje numai pentru ea, o complimentă Dan pe acelaşi ton.

Alfons se încruntă, dar Adina Râureanu, de parcă ar fi avut privire panoramică, îi îndesă un pateu în gură.

— Cine-i tipul eu ochelari? se interesă ea, arătându-mă cu degetul.

M-am făcut şi mai mic pe banchetă. Dan îmi declină cele trei nume şi adăugă:

— Ala cu umorul şi spionii. Acum s-a apucat de comedii.

— Ador comediile, declară ea. Adă-l la mama pe dramaturg!

Dan mă înhaţă de mânecă şi mă trase către bărboşi. În drum, ţipă:

— Tocmai îmi zicea că te vede în ultima lui piesă!

— Ce piesă? mă întreba ea în vreme ce-i sărutam mânuţa parfumată.

— O comedie în versuri, am bâiguit eu, strângând rând pe rând mâinile oniricilor.

— Perfect, te punem să ne reciţi mai încolo…

Ne-am găsit două scăunele şi barmanul ne aduse alte pahare, deşi nu le terminasem pe primele. Am sorbit paharul meu, încălzit de încercarea prin care trecusem.

Se discutau simultan mai multe subiecte, fiecare îşi interpela vecinul fără să-i pese de ceilalţi. Am remarcat şi două sau trei fete. Nu ştiam dacă sunt poetese sau actriţe, dar puteau fi şi una şi alta. În hărmălaia care mă ameţea mai rău decât băutura, singur Alfons avea un ţel bine determinat: să dea gata uriaşul platou cu pateuri. Mesteca plin de convingere, iar în ochi îi sclipeau luminiţe de satisfacţie. Iată, mi-am zis, cum poate arăta viitorul campion al Europei la semigrea… L-am întrebat politicos:

— V-am văzut boxând la Viena. Cum vi s-a părut oraşul?

— Îhî! îmi replică el. Şi cu aceasta, consideră interviul încheiat.

Se discuta tocmai – cel puţin în imediata mea apropiere – despre ultimul volum de versuri al unuia dintre cei de faţă. Trântise un vraf de cărţulii pe masă şi începuse să scrie dedicaţii direct pe copertă. Adina Râureanu, puţintel grizată, înhăţă una dintre ele, sări în picioare şi ne făcu cunoscut că „acum vă recit eu”!

Se lăsă liniştea, aprig supravegheată de Alfons. Adina Râureanu recita „la prima vedere” şi deşi „partitura” era aiurea-n tramvai, reuşi să-i găsească o modalitate de expresie. Am cumpărat volumul lui Sever Trandafir – aşa-l cheamă pe poet – şi vă redau spre luare la cunoştinţă poezia care se intitulează.

Nu juca biliard cu inimioara mea!
Nu!
Nu!
Nu!
Nu juca. Biliard cu inimioara mea!,
Singur în cafenea
printre scaune întoarse cu picioare-n sus

ca nişte selenari miriapozi argonauţi
nu juca
biliard cu
inimioara mea!
Aruncă tacul în tavanul pictat
cu îngeraşi
şi frânge-l apoi
pe genunchiul Madonei
şi nu juca
biliard cu
inimioara mea!
Toarnă pe masa verde
Treisprezece halbe cu bere blondă
şi-un pahar cu picior înalt
de vin negru ca părul tău
şi ca inima ta
— cer de gură de câine de târlă
Alcătuieşte o mare spumoasă
cu valuri şi piper alb
presărat silenţios
din înaltul mâinii ridicate
a
binecuvântare şi aruncă în ea
două bile albe şi
o bilă
roşie
toate de elefant colţ
cu Polonă
şi joacă cu ele biliard şi carambolaj
dar
nu
nu
nu
juca biliard cu inimioara mea mizerabile!

Poezia avu un succes nebun. Autorul fu pupat pe rând de toţi comesenii iar Alfons profită de ocazie şi-o pupă pe Adina care-i răspunse delicat cu un pumn în plex, neresimţit însă de acesta. Imediat începu o aprinsă discuţie în contradictoriu despre turneul unei echipe de teatru belgrădene, ai cărei actori obişnuiau să joace absolut necostumaţi: la drept vorbind, purtau costumul originar. Cum în cafenea fumul se îndesise, am ieşit puţin afară să iau aer şi să mă gândesc la o metodă de a-l aborda pe Alfons. Voiam să-mi dau seama, pe cât mi-ar fi fost posibil, dacă doamna S. avea dreptate când îi bănuia pe acoliţii Adinei Râureanu drept autori ai biletelor de ameninţare. M-am rezemat de zid şi privirea mi-a fost atrasă de o „Alfa Romeo" decapotabilă, de culoare roşie, parcată exact în faţa intrării. Era o maşinuţă pe cinste şi i-am dat ocol pentru a o admira mai îndeaproape. Avea un număr foarte recent, 10 B 125. Am revenit lângă intrare.

— Îţi place, tipule?

Am tresărit şi m-am întors brusc: era Alfons. Se pare că zeii ţineau cu mine. I-am răspuns plin de admiraţie, dornic să-i intru în graţii.

— Excepţională. Nu-s două în Bucureşti.

— Nu te întreb de vehicul, mormăi Alfons accentuând caraghios pe ultimul cuvânt. Te întreb de gagică. De Adina.

L-am privit înmărmurit, dar m-am grăbit să-mi întorc afirmaţia în favoarea mea.

— De ea ziceam şi eu. Ferice de ăla care o lua-o de nevastă.

Alfons mormăi mulţumit, ca un buldog scărpinat pe burtă.

— Păi neica o ia, nu ştiai?

— De unde să ştiu?

— Ştie tot Bucureştiul, a scris şi în Săptămâna Culturală. Nu citeşti ziarele?

— Numărul ăsta nu mi-a picat în mână…

— Crez că luna viitoare punem pirostriile.

— Aveţi casă? m-am interesat.

— Oho! Şi încă ce casă! se lăudă viitorul campion. O vilă întreagă.

Am tresărit: discuţia aluneca, se pare, pe făgaşul dorit.

— Atunci, de ce abia peste o lună? m-am uimit ostentativ. De ce nu mai repede?

— Stai să-şi încaseze Adina moştenirea şi pe urmă! Ai o ţigară?

I-am oferit pachetul. Îşi alese una mai moale şi i-am aprins-o.

— I-au murit părinţii? l-am întrebat.

— Ce părinţi, că ăia au murit la bombardament. A dat ortul popii un unchi al ei. I-a lăsat un milion.

— Aşa mult? Nu se poate! am rămas eu cu gura căscată. Fugi, dom'le, cine are azi un milion?

— Asta avea, zise Alfons convins. Era academician.

Naivitatea individului mă înduioşă până la lacrimi. Dar m-am mirat:

— Cum, Miron S. era unchiul domnişoarei Râureanu?

— Da de unde ştii că de Miron S. e vorba? mă întrebă el, devenit deodată circumspect.

— Păi ăsta este academicianul care a dat ortul popii mai recent, l-am liniştit eu. Atunci se pare că aşa e, am continuat. Un milion n-o fi avut, dar jumătate de milion tot a lăsat…

— Ce mi-e un milion, ce mi-e o jumătate. Parcă poţi să-i numeri? ridică Alfons din umeri.

— Dar stai că nu înţeleg… Parcă Miron S. era însurat!

— Era, confirmă boxeurul Da' a dezmoştenit-o pe cotoroanţă, că i-a făcut viaţa amară. Norocul Adinei!

— Şi-al dumitale, am supralicitat.

— Şi-al meu, nu zic nu… Numai că nu s-a găsit testamentul.

Făcu această observaţie, ca şi cum ar fi spus „numai că mâine o să plouă".

— Atunci e mai greu, m-am arătat dezamăgit.

— De ce să fie mai greu?

— Uite ce e, domnule…

— Sârmă. Alfons Sârmă mă numesc. Viitor campion european la categoria semigrea.

Îmi strânse mâna, moale, neaşteptat pentru un tip al forţei. Crezusem că o să mă îndoaie.

— Uite ce e, domnule Sârmă. Eu am studii juridice la bază, şi dacă îţi spun aşa, aşa e! Dacă domnişoara Râureanu nu are testamentul, e ca şi cum n-ar fi moştenitoare. Legal, n-are cum să-şi ia banii. Îi ia cotoroanţa.

— De ce să-i ia, dacă a dezmoştenit-o hodorogul? Banii îi ia Adina, că aşa i-a promis.

În vocea lui Alfons Sârmă vibra o nestrămutată convingere.

— Dacă nu are testament, nu-i ia. Nu-i permite Codul lui Napoleon, am susţinut doct.

— Adică nu-i dă voie legea? înţelese el.

— Sigur că nu. Îi trebuie un înscris valabil, adică testamentul.

— Păi atunci avea dreptate Puiu.

— Care Puiu?

— Nu-l ştii pe Puiu? se miră Alfons.

— Nu.

— Puiu e fratele Adinei.

— E aici?

— Nu, că el nu bea. E acasă, doarme.

— E şi el boxeur?

— Nu, e farmacist. Da’ avea atunci dreptate…

— Ce zicea?

Eram curios dacă Alfons îmi va răspunde. Dar Alfons nu avea reticente.

— Zicea că trebuie să punem mâna pe testament. Că l-a ascuns babeta.

— Doamna S.?

— Da.

— Păi, cum o să puneţi mâna pe el? m-am uimit eu.

— Asta nu te interesează, mi-o tăie el. Treaba noastră… Dar fiindcă zici că eşti avocat…

— Nu zic că sunt avocat. Am spus că am studii juridice la bază. (Şi nu minţeam. Am făcut un an şi jumătate de Drept.)

— Tot aia e. Dacă zici că eşti avocat, ia zi-i, dacă ne prinde c-o strângem niţel cu uşa pe babetă, să ne spună unde-i testamentul, ce ne face?

— A, e grav, am decretat. Pentru chestii de-astea se dă de la trei la doisprezece ani…

— Las' că nu ne prinde. Procedăm fin, ştie el Puiu. Dar ziceam şi eu aşa…

N-am mai insistat. M-am prefăcut că problema nu mă interesează şi am început să discutăm despre automobile. Până la urmă am dat o dublă lovitură: am aflat că tatăl vitreg al lui Alfons e mecanic de automobile şi încă unul foarte priceput. Auzisem de maistrul Constantinescu, şi Alfons mi-a promis că voi avea, la recomandaţia lui, prioritate de câte ori aş avea nevoie.

— Şi încă la tariful oficial! accentua el, ridicând un deget cât un caltaboş.

Am prelungit discuţia cât am putut de mult, atacând teme sportive, încercând astfel să-i şterg lui Alfons din memorie faptul că discutasem împreună şi despre testamentul profesorului Miron S. M-au ajutat şi nenumăratele Arkanssas-uri băute până către ora trei dimineaţa. Ne-am despărţit cu pupături reciproce. Dan Sârbescu o ştersese englezeşte încă de la ora unu.

— Am cabină la şapte dimineaţa, se scuzase, şi l-am înţeles. (El însă nici până azi nu pricepe cum de nu m-a prins în mreje farmecul Adinei Râureanu. La drept vorbind, nu înţeleg nici eu.)

Alfons şi-a încărcat viitoarea consoartă şi jumătate din convivi în „Alfa Romeo" şi a demarat ca la curse. Eram sigur că se vor opri în primul stâlp. Dar se pare că există un Dumnezeu al beţivilor.

8

Mă descurcasem binişor în noaptea aceea, dacă fac excepţie de cele păţite acasă. Dar nu viaţa personală a subsemnatului interesează aici. Fapt e că a doua zi de dimineaţă, exact la şapte treizeci, semnam simpatica noastră condică de prezenţă, teafăr şi nevătămat.

Pe la orele zece, deşi aveam destul de lucru, m-am învoit de la serviciu „în interes personal”. La noi se pleacă cu bilet de voie, care poate fi de două feluri: în interes de serviciu, şi atunci nu ţi se reţine nimic din salariu, şi în interes personal, operându-se reţinerea respectivă. Din anumite motive asupra cărora nu insist, găurile produse în bugetul stabil al familiei de desele mele învoiri în interes personal, le acopăr scriind foiletoane. Soţia mea e destul de ocupată, nu poate urmări chiar toate revistele literare din provincie…

M-am învoit deci, m-am deplasat până în Piaţa Confederaţiei unde îmi lăsasem în noaptea trecută maşina, am reintrat în posesia ei şi apoi am format de la primul telefon public numărul de la serviciu al lui Ticu Paraschivescu.

— Nu-i în birou, mi s-a răspuns.

— Dar poate fi găsit? E în instituţie?

— Da. Reveniţi peste zece minute.

Am mai introdus o fisă în aparat şi am sunat la serviciu, cerând numărul de interior din biroul în care lucra doamna S. Când a venit la aparat, am întrebat-o ce număr de telefon avea vărul ei, înainte să i se desfiinţeze postul telefonic de acasă. Mi l-a dat, nu fără a mă întreba la ce-mi foloseşte.

— Fac exerciţii de memorie, i-am răspuns, şi am atârnat receptorul.

Tot începusem să arunc fise, am mai introdus una şi am format 04. Am un fost coleg de bancă din liceu care lucrează la telefoane. După ce l-am

găsit şi după ce ne-am reamintit de profesorii care ne făcuseră zile fripte, ambilor, prin anii deceniului cincizeci, l-am rugat să-mi dea adresa corespunzătoare numărului de telefon al lui Ticu Paraschivescu. După alte zece minute de aşteptare, Puiu mi-a comunicat adresa, adăugind că postul telefonic n-a fost desfiinţat. Informaţia mă descumpăni: iar mă indusese în eroare doamna S.?

Am format acel număr, dar nu mi-a răspuns nimeni. Se impunea o deplasare în strada Nufărului. Era pe undeva pe lângă lacul Fundeni. Copilărisem acolo, aşa că nu mi-a fost greu să dau de ea. Numărul 98 era aplicat pe un bloc nou-nouţ, cu şase etaje. Numele lui Ticu Paraschivescu nu figura pe lista de plată a întreţinerii. Am început să mă baladez dezorientat prin hol. Providenţa îmi ieşi în cale de sub scara în spirală. Îmbrăcase halatul cenuşiu al îngrijitoarei blocului. Ţinea în stângă clasica găleată cu lături iar în dreapta, în chip de lance, o mătură destul de despletită. Mă privi bănuitoare.

— Tanti, m-am grăbit să-i intru în graţii. Dă-mi o mână de ajutor, că nu ştiu ce să mă fac!

— Da’ ce-ai păţit? propti ea mătura în şold şi mâna rămasă astfel disponibilă în falcă.

— De azi dimineaţă îl caut pe văr-meu şi nu dau de el. Am venit tocmai de la Pucioasa cu două trenuri şi când ajung, ia-l pe naş de unde nu-i! Că zicea că-mi botează fata…

Am făcut o pauză plângăreaţă, uimindu-mă în sinea mea de rapiditatea cu care îmi vin minciunile; şi când ajung târziu acasă…

— Da’ cine-i năşicu? Adicătelea, vreau să zic, cum îl cheamă? mă întrebă Sfânta Vineri.

— Pe năşicu îl cheamă Paraschivescu şi e mare ştab la Bucureşti! m-am făli eu.

— Pe domnu’ inspectore îl cauţi, maică? Păi, de ce nu zici aşa, bată-te să te bată! Da’ cine nu-l cunoaşte în bloc pe domnu’ inspectore?!

— Chiar aşa, cine nu-l cunoaşte? am îngânat-o eu din cale afară de uimit. Dar chestiunea se pune că nu ştiu unde stă. Citii numele de pe tabelul ăla şi nu apare!

— Păi cum o să apară? Sfânta Vineri era foarte uimită să constate că cineva şi-ar fi putut închipui, măcar în vis, că numele năşicului ar fi putut apare, ca prin minune, pe tabel. Cum să apară dacă tabelul, cum îi zici matale, e nou? Şi când domn' inspectore a făcut schimb de locuinţă cu unul de la CFR care stă în apartamentul patruzeci şi şase?

M-am arătat groaznic de decepţionat şi în pragul sinuciderii. Fără năşicu, fata rămânea nebotezată! Oare tovarăşul de la CFR o fi acasă, să-l întreb la ce adresă stătea înainte?

Sfânta Vineri n-avea de unde să ştie.

Mi-am luat rămas bun şi am făcut ce trebuia să fac de la bun început: m-am suit în lift şi peste treizeci de secunde eram la uşa apartamentului patruzeci şi şase. Trecu un timp, apoi am auzit în dosul uşii un lipăit de picioare desculţe. Uşa se crăpă cât un lat de palmă. În crăpătură apăru scăfârlia blondă a unui preşcolar.

— Pe cine cauţi, nene? Mămica a zis să nu dau drumul la nimeni în casă!

— Pe tăticu îl caut, băieţaş. Dar probabil că nu o acasă…

— Nu e, că a plecat la sirvici!

— Dacă nu e nimeni acasă afară de tine, ia să văd, ştii tu să-mi spui, că te văd băiat mare, pe ce stradă stai?

Eram sigur că, recent mutat, puştiul nu-mi va spune „strada Nufărului".

— Sigur că ştiu, se făli omuleţul.

— Pe ce stradă?

— Pe strada Mitropolit Ghenadie Petrescu, nene!

— Bravo! Şi la ce număr?

Dacă a ţinut el minte un nume atât de lung, numărul nu era o problemă, m-am bucurat.

Puştiul începu să-şi examineze degetele, lăsând uşa să se deschidă larg, contrar indicaţiilor materne. Am aşteptat vreo două minute, cu multă încredere, să aflu rezultatul complicatelor calcule. Apoi l-am întrebat:

— Ei? La ce număr?

— Ştiam, da' am uitat… Puştiul era gata-gata să izbucnească în plâns. Zău că ştiam, nene…

Am făcut haz de necaz şi m-am întors pe unde venisem. Trebuia să-i fac domnului „inspectore" Paraschivescu o vizită la serviciu. În prima cabină am răsfoit cartea de telefon soioasă şi plină de îndemnuri la amorul liber, descoperind în dreptul numelui instituţiei al cărei salariat era „năşicu", adresa corespunzătoare. În cincisprezece minute eram acolo şi odată trecut de vigilenţa portarului, am descoperit la etajul doi biroul inspectorilor. Am pătruns în acest sanctuar, recapitulând în gând mica poveste scornită pe drum pentru a-i fi servită caldă lui Ticu Paraschivescu. Dar am aflat cu stupoare că plecase de circa o jumătate de oră.

— Unde? m-am interesat. Şi când vine? Tovarăşul din colţ, cel mai amabil dintre toţi şi care avea alura inspectorului fiscal şef, mă lămuri:

— Nu mai vine azi şi probabil nici mâine. I-a murit bunica din Timişoara şi s-a dus la înmormântare. Înhumarea, ridică el solemn un deget, are loc mâine, după slujba de la ora douăsprezece. Tocmai a primit un telefon şi a fost nevoit să plece. Ţinea foarte mult la această bunică, ea l-a crescut… Mă privi ţintă, ca şi cum ar fi curios să vadă pe figura mea efectul acestei destăinuiri..

Mi-am compus o faţă nenorocită şi am inventat pe loc o altă istorioară.

— Fir-ar a dracului de treabă, am izbucnit cu năduf. Dar-ar naiba în ăla care a telefonat, că numai unchiu' Gicu poate să fie, şi el habar n-are!

— De ce să aibă habar? mă întrebă nedumerit inspectorul şef.

— Că bunica lui Ticu şi a mea de altfel, că sunt văr primar cu el, a murit la noi la Constanţa, nu la Timişoara! Eu, domnule, venisem să-l iau cu maşina şi, uite, el pleacă la Timişoara! Cum o să mai ajungă la înmormântare?

— Ce spui. Dom'le, se amuză el, în vreme ce restul inspectorilor existenţi la acea oră în încăpere îşi ridicaseră nasurile din hârţoage. Io-te-te istorie!

— Ce căuta bunica la Constanţa? întrebă, totalmente deplasat, un individ sfrijit, al cărui birou era amplasat în celălalt colţ. A venit la plajă?

Aveam răspuns şi pentru asta.

— Ce plajă, săraca are aproape şaptezeci de ani! Adică avea, m-am corectat imediat. O adusese soră-mea, să stea cu copilul până vine ea de la serviciu, că s-a închis căminul pe motiv de scarlatină. Şi cum a sosit, a doua zi s-a şi sfârşit de pe lume…

Am încercat să vărs două lacrimi menite sa constituie apoteoza talentului meu actoricesc, dar figura asta nu mi-a mai reuşit.

— Domnule, zici că eşti cu maşina? interveni o a treia persoană, un tip jovial şi rubicond.

— Da.

— Ce marcă e?

— Moskvici, i-am răspuns mirat, deoarece nu ştiam unde vrea să bată cu întrebarea.

— Atunci poţi să-l ajungi, mă asigură el. Dacă bagi viteză îl ajungi în trei ore cu sigur! Zicea că o ia prin Turnu Severin.

— Şi-a luat Ticu maşină?! am ricanat.

— Aşi! scutură din cap rubicondul. Are el pe ce să dea banii… I-am împrumutat-o pe a mea. Am un „opt sute cincizeci", un „Fiat" adică, dar e cam obosit, aşa că-l ajungi certamente! Pleacă repede şi-l prinzi.

M-am năpustit spre uşă, dar m-am oprit în prag:

— Ce număr are „Fiatul"? Să ştiu măcar după ce alerg…

— 3 B 510. E grena!

Am ieşit în goană, fără, să mai mulţumesc pentru informaţie, dar, dând colţul coridorului, mi-am încetinit viteza. De unde ştiam eu că Ticu Paraschivescu a plecat într-adevăr la Timişoara? Şi, în definitiv, de ce aş alerga după el?

Dar, uneori nu e prea bine să te laşi ghidat de raţiune, ci de inspiraţie. Dacă tot intrasem în horă, hai să joc până mi-oi rupe picioarele! Am plecat spre Timişoara.

9

Era douăsprezece şi zece când m-am lansat în cursa contra cronometru. Am gonit ca un apucat, sfidând prevederile regulamentului, care limitează viteza pentru începători la optzeci de kilometri pe oră. Am ajuns Fiatul grena cu numărul 3 B 510 la cincisprezece şi douăzeci. Era cu roţile în sus, la marginea drumului, făcut armonică. La câţiva metri mai încolo, se lovea ritmic cu capul de un măr pădureţ şoferul unei basculante care alunecase şi ea cu trei roţi în şanţ.

Accidentul nu se petrecuse cu mai mult de douăzeci de minute în urmă, după cum am aflat amestecându-mă printre cei câţiva martori oculari, adunaţi în jurul maşinii. Alte câteva automobile trăseseră în apropiere. M-am interesat de soarta pasagerilor.

— Nu era decât conducătorul, îmi răspunse o tânără doamnă care privea agitaţia de la volanul unui „Opel” şi care se lăuda că văzuse totul. Tipul din „Fiat” e de vină, completă ea. A luat prea larg curba şi a intrat direct în basculantă. Şoferul, săracul, nu are niciun dram de vină, a încercat să-l evite şi uite unde a ajuns…

Degetul ei, pe care strălucea un inel subţire, îmi indică şanţul.

— Şi conducătorul „Fiat”-ului unde-i? am întrebat-o. Nu cumva a murit?

— N-a murit, dar nici mult nu mai are, oftă doamna. L-a luat cineva să-l ducă la spital. Era rănit groaznic la cap, aproape desfigurat, plus că volanul îi intrase pe jumătate în piept. Dacă ajung repede la Bucureşti, există posibilitatea, poate îl mai salvează. Bineînţeles, dacă le dă prin cap să-l ducă la profesorul Bădică, altfel nu garantez…

— Ce maşină l-a luat? am întrebat-o cu gândul aiurea.

— O „Alfa Romeo”, roşie. Astea fug până la o sută optzeci, dar pe şoselele noastre…

Am tresărit.

— Nu cumva avea numărul 10 B 125?

— Exact, dar de unde ştiţi?

— Ea unui prieten cu care urma să mă întâlnesc la Timişoara. Boxerul Alfons Sârmă, dacă aţi auzit de el…

— Cum să nu! Dar nu înţeleg de ce urma să vă întâlniţi cu el la Timişoara? Dacă el a trecut cu maximum o jumătate de oră înaintea dumneavoastră?!

Trebuia să-i dau un răspuns oarecare şi i l-am dat prompt:

— Făcusem un pariu. Mi-a dat handicap o oră jumătate la plecarea din Bucureşti şi susţinea că ajunge înaintea mea cu o oră la Timişoara… Dar acum pariul nostru a căzut…

— O, ce romantic, bătu din palme posesoarea „Opel”-ului! Aşa ceva nu mi-ar fi trecut prin cap… Dar mă mir că nu i-aţi observat, probabil că v-aţi întâlnit cu ei acum câteva minute…

— Nu dau atenţie de obicei maşinilor ce vin din sens opus, doamnă… Dar, scuzaţi-mă, aţi folosit înainte pluralul. Vă gândeaţi la rănit, sau Alfons nu era singur în maşină? Ştiţi, pariul nostru nu permitea schimbarea şoferilor…

— Mai era cu el un domn blond, înalt, foarte prezentabil. Probabil că l-o fi luat pe drum, nu cred că a încălcat regulile pariului, sportivii joaca de obicei fayr…

— Acum nu mai are nicio importanţă, stimată doamnă…

M-am depărtat de „Opel” şi m-am apropiat de epavă. Puteam să bag mâna în foc, ca Mucius Scaevola, că tipul blond, înalt şi prezentabil nu era altul decât domnul farmacist Puiu Râureanu. Dar ce căutau ei pe drumul către Timişoara? Şi cum de s-au nimerit primii la locul accidentului? Bineînţeles, jocul întâmplării nu trebuia exclus.

Probabil însă că îl urmăreau pe Paraschivescu la mică distanţă, şi accidentul îi servise de minune. Luându-l pe rănit cu ei în maşină, testamentul, dacă era asupra lui Paraschivescu, trecuse acum în mod sigur în mâinile lor. Dar cum aflaseră că Ticu Paraschivescu a plecat spre Timişoara? Îl ţinuseră oare tot timpul sub urmărire? De unde ştiau că el era în posesia documentului pe care îl căutau? Intrase Paraschivescu în legătură cu ei de îndată ce îi trimisese verişoarei sale scrisoarea de şantaj? Iată cele câteva întrebări care se învârteau în capul meu ca un adevărat carusel, în vreme ce îmi făceam drum cu coatele către „Fiat", prin mulţimea care se îndesise. Mai era o posibilitate care nu trebuia neglijată, şi anume ca testamentul să nu fi fost asupra lui Ticu, ci ascuns, spre siguranţă, undeva în maşină. Exista şi o a treia variantă: Ticu să nu fi luat documentul cu el, ci să-l fi lăsat acasă. Dar oare drumul spre Timişoara nu avea drept scop punerea în siguranţă a acestui preţios document? Până să găsesc un răspuns şi la aceste întrebări, trebuia să fiu însă sigur că documentul nu era undeva în maşină. Şi asta încă foarte repede, înaintea sosirii maşinilor din brigada de circulaţie a miliţiei, care fusese probabil anunţată.

10

M-am apropiat de maşina deteriorată şi am ocolit-o, încercând să-mi dau scama dacă o cercetare mai minuţioasă ar fi putut da rezultate. Primul lucru pe care l-am observat a fost cutia torpedo-ului, rămasă deschisă, dar în care nu se vedeau decât o pereche de mănuşi găurite şi un cleşte patent. Portbagajul era de asemenea deschis, iar conţinutul lui se răspândise pe iarbă. Nu am zărit decât scule, câteva camere uzate şi un bidon cu ulei de vară. Nicio hârtie, nicio pungă sau ceva asemănător care ar fi putut adăposti plicul cu testamentul. M-am apropiat şi mai mult de maşină şi am privit prin spaţiile lăsate de geamurile sparte, dar n-am zărit nimic semnificativ. Bineînţeles, dacă Ticu Paraschivescu ar fi intenţionat să ascundă testamentul în maşină, i-ar fi putut găsi cu uşurinţă un loc adecvat, o maşină oferă nenumărate astfel de posibilităţi. Dar nu puteam risca să percheziţionez „Fiat“-ul. În primul rând s-ar fi găsit un binevoitor gata să mă împiedice şi în al doilea rând, maşina miliţiei se şi auzea sosind. Sirena străpungea aerul cu ţipătul ei strident, undeva, foarte aproape. M-am retras către propria mea maşină şi am analizat situaţia.

După o jumătate de oră am ajuns la următoarea concluzie: testamentul se putea găsi în acel moment fie în posesia lui Alfons Sârmă şi a lui Puiu Râureanu, fie la noua locuinţă de pe strada Mitropolit Ghenadie Petrescu a lui Ticu Paraschivescu. Dar mai existau încă două posibilităţi, cu totul teoretice, dar care trebuiau luate totuşi în consideraţie: Prima – Ticu Paraschivescu încredinţase documentul unei terţe persoane, pentru a fi păstrat în siguranţă. Motivul acestei acţiuni ar fi putut fi, de exemplu, teama că doamna S., singură sau printr-un interpus, va căuta

să reintre în posesia lui. Combăteam această variantă cu argumentul că nimeni nu se îndură să dea din mână, fie şi numai pentru scurtă vreme, instrumentul prin intermediul căruia putea intra în posesia unei mari sume de bani. A doua – doamna S. înscenase cu abilitate totul, din anumite motive. Combăteam şi această variantă cu un alt contraargument: totala iraţionalitate a acestei ipoteze în nişte împrejurări normale. Într-adevăr, care ar fi fost mobilul acestei înscenări? Ajuns aici, mi-am adus aminte subit de pacheţelul sustras din sertarul secret al biroului profesorului. Am pus contactul, am demarat şi m-am îndepărtat cu câţiva kilometri de locul accidentului. Am tras la umbră şi am desfăcut curios pacheţelul.

Peste trei ore, sunam la uşa garsonierei căpitanului Alexandru Adrian.

PARTEA a II-a

CONSUELA

1

Când Florin a sunat la uşa mea, avea o figură vrednică de milă. Arăta obosit şi lovit în cele mai adânci sentimente de autopreţuire. Mi-a întins un pachet mic, alb.

— Am impresia că hârtiuţele din pacheţel sunt de resortul instituţiei de care cu onoare aparţii.

I-am turnat un pahar de whisky, ştiam că se dă în vânt după aşa ceva şi l-am rugat să aştepte câteva minute. Am parcurs rapid conţinutul pacheţelului. Avea dreptate.

— Cum a ajuns la tine?

— Furt prin efracţie, mă lămuri el cu o mutră nenorocită. L-am sustras dintr-un sertar secret practicat în biroul unui profesor universitar decedat. Căutam un testament şi am dat peste pacheţel.

— Povesteşte. Dar cu amănunte…

Era o istorioară destul de încurcată, cu el pe post de detectiv particular, o anumită doamnă S., o cunoscută actriţă şi un nu mai puţin cunoscut boxeur de categoria semigrea. Obiectul „cercetărilor”: un testament „olograf”. Am ascultat atent, încercând să mă descurc prin hăţişurile expunerii uneori neclare – aţi observat că cei ce se pricep să scrie, povestesc de cele mai multe ori fără pic de nerv, în fraze încâlcite, cu bâlbâieli, reveniri, lungiri nejustificate sau, din contră, omisiuni esenţiale? – şi în final nu m-am putut abţine să nu izbucnesc în râs.

— Nu văd ce-i de râs aici, mormăi vizitatorul meu. Eu îmi risc… mă rog, treaba mea ce-mi risc, şi tu râzi… Nu zic, departe de mine orice vanitate, că am făcut tot ceea ce trebuia făcut, totuşi nu văd ce-i de râs… Am acţionat, după mine, cât se poate de corect, dacă fac excepţie de modul în care am intrat în posesia anumitor documente…

— Păi bine, domnule, lăsând totul la o parte şi vizând numai mobilul, nu-ţi dai seama că ai alergat după o himeră?

— Cum adică? s-a mirat el.

— Foarte bine! Ai căutat un testament fără nicio valabilitate, presupunând că el există într-adevăr.

— După câte ştiu, un testament rămâne totuşi un testament!

— Bineînţeles. Cu excepţia cazului în care e lovit de nulitate. Ar trebui să ştii că, în conformitate cu legea, toate bunurile dobândite în timpul căsătoriei, sunt proprietatea comună a soţilor. Şi cota parte aferentă unei părţi nu poate fi lăsată moştenire unei persoane terţe – în cazul de care te-ai ocupat, domnişoarei Râureanu – decât în situaţia în care aceasta poate dovedi cu documente nişte creanţe grevând bunurile mobile sau imobile lăsate de decedat. Indiferent de existenţa sau inexistenţa unui testament, în cazul dat, întreaga avere a profesorului S., recte casa, mobilierul ei, banii lichizi sau depuşi la CEC (dacă pe carnetul respectiv nu e indicată în mod expres ca beneficiară domnişoara Râureanu, prin clauză testamentară) îi rămân de drept doamnei S., soţia legitimă a profesorului. Şi celorlalte rude le va reveni o cotă, în măsura în care aceste rude există.

A păstrat câteva clipe de tăcere, pentru a digera bine cele auzite, apoi a exclamat:

— M-a dus!

Eliberat parcă prin această exclamaţie de toate complexele posibile şi imposibile, a început să analizeze la rece situaţia în care se băgase. Apoi m-a întrebat:

— Ei bine, ştii la ce concluzie am ajuns?

Eram chiar curios să aflu.

M-a privit încântat de propria-i logică şi s-a pronunţat:

— Urmăreşte-mi raţionamentul, pe urmă vine ea şi concluzia… Deci: Profesorul S. intră în posesia documentelor pe care le ai acum în faţă. Cum

anume, ai să afli tu singur, de asta n-am eu grijă. Dacă te interesează, momentul îl stabilesc foarte aproape de data morţii, altfel le-ar fi predat Securităţii. Testamentul există, altfel Ticu Paraschivescu n-ar fi avut motive să scrie scrisoarea de şantaj. Profesorul l-a întocmit fie necunoscând legea, fie cu un anumit scop care îmi scapă. Doamna S. a fost de bună credinţă, ca şi Adina Râureanu şi „acoliţii" ei, inclusiv Alfons Sârmă. Când spun „bună credinţă", mă gândesc la accepţiunea pe care o dau ei acestei noţiuni. Nici ei nu cunosc legea…

Tăcu câteva clipe, apoi continuă degajat:

— Acum, atenţie, vine marea concluzie! Nimeni din cei din joc, cu excepţia profesorului, nu cunoştea taina pacheţelului… Trebuie să te apuci să dezgropi morţii, stimate tovarăşe căpitan! Rolul meu s-a terminat, intri tu în scenă…

M-am abţinut să-mi exprim un punct de vedere. L-am felicitat pentru „activitatea depusă", l-am sfătuit să nu mai pătrundă în locuinţe străine în lipsa proprietarilor folosind sau nu chei false, l-am povăţuit să exploateze experienţa practică acumulată într-un nou roman şi, în final, l-am rugat să-şi ţină gura privitor la documentele ce mi le înmânase. Şi cât mai strâns.

Mi-a promis. Înainte de a ne despărţi, m-a întrebat:

— Şi cu ameninţarea asupra vieţii doamnei S. cum rămâne? Mă refer la bileţel. Gong şi cortină?

— De apărarea vieţii doamnei S. am să mă ocup eu. Tu evit-o câteva zile, eventual fă-ţi rost de o deplasare în provincie sau de un concediu medical. O săptămână fără birou, numai tu şi deliciile creaţiei, îţi dai seama ce minunat ar fi?

Îşi dădea seama. Dar asta nu era suficient.

2

Şeful meu, colonelul Dumitrescu, s-a ridicat din spatele biroului şi s-a aşezat cu o grimasă de durere pe fotoliul din faţa mea. Ştiam ce sunt durerile de lumbago, aveam şi eu un început, şi l-am compătimit sincer. Bineînţeles, în gând.

Am obţinut permisiunea de a-mi aprinde o ţigară. Colonelul mă imită la scurtă vreme; ca şi căscatul, fumatul e molipsitor.

— Hai, dă-i drumul, mă îndemnă el. Care-i varianta dumitale? Varianta mea nu era rodul unei filozofii extraordinare. Ea se impunea de la sine şi pentru asta trebuia să-i mulţumesc maiorului Deleanu, fostul meu profesor de Istoria Serviciilor Secrete. Când ne înnebunea pur şi simplu cu fotocopiile lui de pe documente îngălbenite de vreme sau ne silea să recunoaştem la prima vedere scrisul unor foste glorii ale spionajului din întreaga lume, mormăiam cu toţii nemulţumiţi. Dar „Arhivarul”, cum îl poreclisem, ştia el ce ştia şi uite că acum, ca şi altădată, ce ştia el îmi prindea bine şi mie… Căci semnătura, mâzgălită sub cuvântul *Einverstanden*[1] care apărea pe colţul din stângă sus al primei pagini de text dactilografiat din pacheţelul alb, îmi era, de la prima vedere, cunoscută. Îi aparţinea unuia dintre „cei mari” de pe cheiul Tirpitz din Berlin, acolo unde, la numărul 74–76, într-o clădire cu patru etaje denumită codificat *Fuchsbau*[2], domnise mulţi ani micuţul amiral Wilhelm Canaris: maiorului Helmuth Groskurth, poreclit Muffel[3].

M-am aşezat mai comod şi am început:

— Probabil că cei din conducerea Abwehrului şi-au dat seama, cu mult înainte de terminarea războiului, care va fi epilogul lui. Şi, ca de obicei, au privit în perspectivă, iniţiind un ingenios plan

de acţiune în viitorul îndepărtat, pe teritoriile cucerite, dar pe care urmau să le piardă. Poate că şi experienţa reînvierii Germaniei, după primul război mondial, îi determina să spere la o repetare a fenomenului, după prăbuşirea iminentă a celui de al III lea Reich. Şi atunci, presupun că în mod neoficial, Canaris nu-l avea deloc la inimă pe Hitler, şi-au luat măsurile necesare. Documentele în posesia cărora am intrat au ajuns la noi în ţară întâmplător. Ele nu sunt decât o schiţă rezumativă a planului de acţiune la care mă referem, însoţită de harta amplasamentului unor lăzi în care se păstrează probabil întreaga documentaţie de amănunt, privind organizarea unei vaste reţele pusă „la conservat", pe o perioadă nedeterminată, precum şi materialele necesare începuturilor intrării ei în acţiune. Harta demonstrează că aceste lăzi sunt ascunse într-o peşteră. Se indică amănunţit că lăzile sunt din tablă de oţel, închise etanş şi apoi bituminate. Pot rezista astfel oricăror intemperii, până la o jumătate de secol. S-ar părea că nu avem altceva de făcut decât să ne deplasăm la peşteră şi să intrăm în posesia lor. Planurile indică precis amplasamentul fiecărei lăzi, adâncimea la care a fost îngropată şi zidită, gabaritul ei. Totul cu meticulozitatea tipică germanilor…

— Un singur lucru mai lipseşte, mă completă colonelul! numele şi adresa acelei peşteri…

Oare specialiştii noştri în speologie nu şi-ar putea face o idee examinând harta şi planurile? Desenele sunt clare, configuraţia peşterii evidentă…

— Va trebui să-i consultăm, mă aprobă superiorul meu. Dar ei se vor putea lămuri numai în eventualitatea în care peştera este cunoscută, a fost vizitată cândva şi descrisă. Mă îndoiesc însă că cei ce s-au ocupat de ascunderea lăzilor au ales o asemenea peşteră. Probabil că au folosit una totalmente necunoscută speologilor, altfel întreaga

acţiune ar fi fost rapid desconspirată. Întrebarea care se pune acum e următoarea: putem afirma că descoperirea documentelor la noi demonstrează că şi peştera se află pe teritoriul ţării noastre? „Schiţa rezumtivă”, cum ai botezat-o dumneata, vorbeşte despre „teritorii” în general, fără să facă vreo referire la ţara noastră… Dar, să vedem ce vor spune specialiştii.

Colonelul apăsă butonul soneriei şi, când sosi secretara, trimise harta peşterii şi planurile de amplasament ale lăzilor serviciului de resort, pentru a fi analizate.

— Ce intenţionezi să întreprinzi până vom avea un prim rezultat? mă întrebă colonelul, revenind la birou. Dacă te interesează părerea mea personală, ar trebui să facem legătura între cazul de faţă şi apariţia la noi, acum trei săptămâni, a lui R 16. L-am privit uimit. Habar n-aveam că R 16 îşi făcuse apariţia la noi… Colonelul zâmbi.

— Hai să te pun la curent. Acum trei săptămâni, R 16 a intrat pe teritoriul nostru sub înfăţişarea nostimă a unui turist îndrăgostit. Automobilul lui, înmatriculat în San Marino, poartă asemeni unei nave, numele de „Consuela”, scris cu litere roşii pe aripile din faţă. Consuela e numele unei puştoaice de optsprezece-nouăsprezece ani, care îl însoţeşte. Consuela van Dalyk scrie pe paşaportul ei. Pe al lui, Oliwer Twist. Amuzant, nu? Aceste elemente, ca şi comportarea bizară a cuplului, sunt menite să atragă atenţia. De altfel, ei fac eforturi deosebite în acest sens… Amuzant, nu, repetă, pe gânduri, colonelul.

Da, amuzant pseudonim îşi alesese de această dată domnul R 16… Dar ce caută el la noi? După câte ştiam, nu fusese semnalat decât rar în Europa şi niciodată în ţările socialiste.

— Sosirea lui ne-a fost anunţată de vecinii noştri, continuă colonelul Dumitrescu. A stat şi pe litoralul lor vreo lună de zile, înainte de a intra la noi…

— Ce-a făcut acolo? mi-am permis să întreb.

— Ce face şi la noi de trei săptămâni. Se plimbă, bea, mănâncă, se distrează şi o iubeşte aprig pe Consuela. N-a întreprins absolut nimic, nu s-a întâlnit cu nimeni, n-a acţionat în niciun fel. E sub strictă observaţie din primul minut. Şi ştie asta, deşi n-are nicio dovadă. Ca şi vecinii noştri de altfel, n-avem nici noi vreun motiv să-l împiedicăm să-şi petreacă vacanţa aici. Dar nici să-l supraveghem cu atenţie nu ne lipsesc motivele… Acum, de exemplu, e la Mangalia-Sud. Până sâmbătă s-a plimbat prin Moldova, a luat la rând toate mănăstirile.

— Şi duminică a fost la Bucureşti?

Colonelul izbucni în râs.

— Ai şi făcut legătura? Ei, bravo! Drept să-ţi spun, mă aşteptam şi nu mă aşteptam să „vezi” atât de repede… Dar, discută mai bine cu maiorul Grigoraş. El se ocupă de supravegherea lui R 16. Ştie mai multe amănunte decât mine… Te prezinţi din nou când ai un proiect de plan de acţiune.

Am cerut permisiunea să mă retrag. Colonelul mă întrebă:

— Spune-mi, te rog… prietenul dumitale, cel cu romanele de spionaj…

— Puteţi avea toată încrederea, tovarăşe colonel. Nu a discutat cu nimeni. Şi nici n-o s-o facă, înainte de a primi dezlegarea. Garantez.

3

Profesorul Miron S. decedase în urmă cu patru luni. Nu suferise de vreo boală anumită. Medicul său curant, pe care l-am vizitat chiar a doua zi, a consultat fişa.

— Lucra mult, tovarăşe căpitan, şi făcea şi excese de altă natură. Cafea, alcool, tutun şi, de ce n-aş spune-o, femei. Organismul lui era atât de măcinat, încât la fiecare consultaţie mă uimea că mai rezistă.

— Ştia profesorul în ce situaţie se află? Vreau să spun, i-aţi comunicat vreodată că ar putea sucomba oricând?

— Vă gândiţi la o sinucidere?

Profesorul mă privea curios din spatele ochelarilor cu lentile groase, fumurii.

— Mă gândesc la un testament. Când cineva se aşteaptă să moară şi are ceva de lăsat în urmă, se presupune că întocmeşte un testament.

— Da, ştia, îmi răspunse doctorul. Nu obişnuiesc sa ascund nimic pacienţilor mei. Dar făcea haz. Cât despre un testament… nu e specialitatea mea. Eu însă, în locul lui, aş fi făcut. Cu condiţia, completa doctorul zâmbind, să am, cum ziceţi dumneavoastră, ceva de lăsat în urmă.

I-am răspuns cu acelaşi zâmbet, deşi mă îndoiam ca ar fi sărac precum Iov. Înainte de a-l părăsi, m-am interesat:

— Ce vârstă avea profesorul?

— Peste câteva luni ar fi împlinit cincizeci şi cinci de ani m-a lămurit el, consultând fişa. Dar să ştiţi ca nu-i arăta. Era admirabil conservat… exterior, completă el.

*

Lectorul Stelian Lungu, primul colaborator al profesorului, s-a arătat foarte binevoitor. Deşi ardea vizibil de curiozitate să afle ce urmăresc, nu

mi-a pus întrebări. În schimb, a răspuns precis la ale mele.

— În afara activităţii obişnuite la catedră, se mai ocupa profesorul cu ceva în ultima vreme?

— Se ocupa cu o mulţime de lucruri. Scria articole de specialitate, făcea comunicări ştiinţifice care îi apăreau destul de des în diverse publicaţii din ţara şi străinătate, dar, în principal, în ultimul an, s-a ocupat cu asiduitate de coordonarea lucrărilor de inventariere a documentelor din fondul Ştefan Keresteş.

I-am mărturisit lectorului că nu auzisem încă acest nume. M-a privit amuzat.

— Nu sunteţi singurul. Totuşi, Ştefan Keresteş era, în felul lui, o celebritate mondială. A fost cel mai mare colecţionar de tipărituri şi manuscrise privind istoria celor două războaie mondiale. Era născut în România, dar a plecat din ţară în 1938 şi s-a stabilit în Italia. Suferea din tinereţe de plămâni. Decedând în urmă cu vreo şase luni, a lăsat întreg fondul de documente fiului său, Paul Keresteş, profesor de istorie, cu indicaţia de a-i continua „opera”. Ştiţi câte tipărituri au sosit în ţară?

Nu ştiam, dar m-a lămurit tot el.

— Aproape două tone. Tot ce vrei şi ce nu vrei, privind această problemă. De la hărţi de campanie şi până la tăieturi de ziare şi reviste. Ei bine, cum pe Paul Keresteş îl interesează cele două războaie cât vă interesează probabil pe dumneavoastră acum războiul celor două roze, de aproape cinci luni de zile ne ocupăm noi cu inventarierea fondului. E o lucrare dificilă şi foarte plicticoasă pentru un profan, dar nouă ni se pare extrem de interesantă. Sper, continuă Stelian Lungu cu modestie, că acum, după moartea profesorului, mi se va încredinţa mie, ca prim colaborator al său, conducerea acestor lucrări.

— Profesorul se ocupa numai cu coordonarea lucrărilor?

— Nu, desigur.

— Am avut impresia că aşa aţi spus.

— Nu ştiam că vă interesează amănunte. În realitate, profesorul lucra cot la cot cu asistenţii săi. Într-o seară, mi-a declarat entuziasmat că lucrarea pe care spera s-o elaboreze odată cu epuizarea inventarierii şi studierii fondului, îi va aduce cu siguranţă un fotoliu la Academie… Glumea, dar era vizibil satisfăcut de primele rezultate ale muncii noastre.

— Cine mai face parte din echipa dumneavoastră?

— În afara profesorului şi a mea, trei asistenţi: Laurenţiu Sima, Ion Galea şi Teofila Panaitescu, aceasta din urmă este de fapt numai preparatoare…

— Spuneţi-mi, vă rog, tovarăşe Lungu, profesorul lua acasă unele materiale din fond, pentru a le studia?

— Nu, n-am observat. Ne deplasam întotdeauna acasă la Paul Keresteş, acolo e spaţiu destul şi lucram nestingheriţi.

— Îmi puteţi da adresa lui?

— Desigur. Strada Libelulelor 28. O găsiţi la capătul tramvaiului 10. E o curte mare, neîngrijită, iar casa se vede în fund, pe dreapta.

Înainte de a-mi lua rămas bun de la lectorul Stelian Lungu, i-am scris pe o bucăţică de hârtie numărul meu de telefon.

— V-aş ruga să luaţi legătura cu cei trei asistenţi şi să-i întrebaţi dacă nu l-au observat cumva vreodată pe profesor luând acasă vreun material din fond şi care anume. Dacă da, interesaţi-vă de data aproximativă şi sunaţi-mă.

Stelian Lungu m-a condus ceremonios până la ieşire. „Iată un om care va beneficia cu siguranţă de moartea subită a profesorului, m-am gândit. Cu materialul adunat, nu va obţine el un fotoliu la Academie, dar o lucrare de doctorat tot o să încropească”…

*

Am descoperit cu destulă uşurinţă strada Libelulelor, mult mai greu numărul 28, şi asta pentru simplul motiv că numărul ca atare nici nu mai exista. Curtea însă, năpădită de bălării, cum mi-o descrisese lectorul Lungu, m-a ajutat să identific casa. Am străbătut buruienile pe o potecă abia bănuită şi am sunat la uşa unei case bătrâneşti, destul de întinsă ca suprafaţă, dar înfundată în pământul înţelenit. Paul Keresteş era acasă, în halat şi papuci. Fuma o havană direct proporţională cu persoana sa de mari dimensiuni. M-a invitat într-un fel de salon năpădit de cărţi, plicuri, mape, clasoare, stivuite pe lângă pereţi, prăbuşite peste scaune, un adevărat haos de hârtie tipărită.

— Priviţi, domnule căpitan, m-a invitat el. Priviţi şi muriţi de râs. Taică-meu, Dumnezeu să-l ierte, îşi închipuia că eu voi mai aduna şi altele… Eu!

Se bătu cu pumnul în piept şi hohoti amuzat.

— Eu, continuă, care abia aştept să vin acasă şi să mă îmbrac în acest halat, să încalţ aceşti papuci şi să mă tolănesc pe canapeaua pe care o veţi zări în camera alăturată, dacă o veţi putea zări, căci şi acolo au năpădit hârţoagele, eu, zic, să alerg prin anticariate după isprăvile zugravului! Bietul tata se senilizase complet în ultimii ani. L-am vizitat în ’65, la Melinda. Tot timpul a privit cu o lupă o hartă din ’918. Cred că nici n-a observat că-i venise băiatul…

Mă conduse în camera alăturată, la fel de năpădită cu hârtii, şi mă invită să iau loc pe canapea. Am intrat direct în subiect.

— S-a interesat cineva în ultimele luni de aceste documente?

— Cei de la universitate, „savanţii” în special profesorului S. Dar au venit mai rar decât de obicei. Când trăia profesorul, aici îşi făceau veacul.

— Altcineva?

— Altcineva, cine? Doar o ziaristă.

Am ciulit urechile.

— De la ce ziar? m-am prefăcut curios.

— De la ce ziar? se uimi Keresteş. Ce mă interesează? Nu mi-a spus şi n-am întrebat-o. Ce, eu mai citesc ziare? Eu stau pe canapeaua asta, domnule! se mândri el. Cum scap de ore, aici mă tolănesc. Sunt un fel de Oblomov! Sunt un Oblomov român, dar fără servitor… Ce vreţi, alte reglementări sociale…

— Ce-o interesa pe ziarista aceea? mi-am continuat micul interogatoriu, fără a ţine cont de originalele declaraţii ale profesorului de istorie.

— Ce să o intereseze? Hârţoagele, bineînţeles. Am lăsat-o să se zgâiască la ele vreo patru ceasuri. Între timp, am tras un pui de somn.

— A luat cumva vreo carte sau altceva la plecare?

— Nu, că nu i-aş fi permis eu. Documentele pe care le vedeţi aici şi pe care le-aţi admirat în grandioasa lor splendoare şi dincolo, nu sunt ale mele. Eu le ţin doar într-un fel de custodie. Sunt bunul statului, le-am donat! Nu pot da nimănui ceva ce nu-mi aparţine, cât sunt eu de Oblomov…

Mă îndoiam că în timpul „puiului de somn” al amicului, „ziarista” nu strecurase ceva în buzunar. Dar faptul era consumat. L-am rugat pe „Oblomov” să-mi facă o descriere amănunţită a acelei vizitatoare. Şi-a încreţit fruntea, apoi mi-a făcut un uimitor de exact portret:

— Înaltă, poate peste un metru şaptezeci. Brunetă, ochi verzi-deschis, părul puţin ondulat. Mâini albe, cu degete foarte lungi, ca de pianistă. Purta atunci o rochie bej. La pantofi nu m-am uitat, desfăcu profesorul braţele dezamăgit, lăsând să se vadă sub halatul descheiat un simplu maiou de bumbac.

*

Locotenentul Lupu s-a înapoiat din concediu chiar a doua zi. Cura de soare şi valuri îi priise. Lui. Nu şi „gărgăriţei” mele pe care i-o împrumutasem şi pe care o „îndoise” în două locuri, după cum mi-a declarat senin.

— Dar să ştii că nici nu se cunoaşte, m-a asigurat el. Am îndreptat tabla, am chituit-o şi i-am dat o vopsea. Poţi să zici că ai maşină nouă, mă asigură, deoarece acum e verzuie. N-am găsit nuanţa necesară de vopsea şi am colorat-o altfel.

Nu mă omoram după verzui, dar asta era situaţia. Speram ca la anul să nu mi-o facă neagră. E o culoare prea oficială.

Am închis discuţia despre maşină şi i-am făcut un rezumat al cazului de care urma să se ocupe, ca de obicei, alături de mine. Am luat-o de la A, adică de la invitarea acasă la doamna S. a lui Florin, şi până la Z, vizita mea la Paul Keresteş.

Lupu m-a ascultat privind, tot ca de obicei, pe pereţi, apoi s-a năpustit asupra mea cu întrebări ca un bombardier în picaj. Apărarea mea antiaeriană l-a anihilat în mai puţin de zece minute. Redus la sol, a început să emită ipoteze. În materie de ipoteze nu-l bate nimeni, aşa că l-am lăsat să se dezlănţuie puţin, apoi m-am îndreptat spre uşă:

— Mergem la „Bătrânul”.

M-a urmat aruncându-mi priviri ucigaşe, dar m-am prefăcut că nu-mi dau seama ce se petrece în inima lui de „sufletist”.

„Bătrânul”, maiorul Grigoraş se îndeletnicea cu o operaţiune de loc amuzantă: făcea „filmul” acţiunilor, sau mai bine zis al lipsei de acţiuni a cuplului R 16 – Consuela.

— Mi-a spus şeful, mă întâmpină el zâmbind. Staţi jos, pe scaune vreau să zic. Termin imediat.

Desenă încă vreo două semne de întrebare pe marginea rapoartelor subalternilor săi însărcinaţi cu supravegherea celor doi „turişti”, apoi îşi ridică privirile spre mine.

— De azi dimineaţă s-au încuiat la Lido, în camera lor. Ea ascultă muzică pop şi el o sărută câte două ore, după ceas. Apoi fac dragoste. Şi uite aşa, „trece tinereţea noastră” cum zice Bogardo. Sau n-ai auzit melodia?

— N-am auzit-o.

— E bună, ascult-o. La prânz, continuă el, au comandat masa în cameră. Le-a dus-o Stamate. A ieşit de acolo verde-albastru. Puicuţa aia, Consuela, nu n-a deranjat nici măcar să-şi arunce peste ea o frunză de viţă. N-are gusturi proaste domnul Al. Muny… Ştiaţi că-i născut în Australia?

— Când?

— Vrei exact? La 6 martie 1926. În ’40 a emigrat, în SUA. În ’53 era pilot la TWA. În ’54 era deja omul numărul unu al Agenţiei Particulare de Informaţii „Jupiter”.

— Patriculară? se miră Lupu.

— Eu v-am spus cum se numeşte. De fapt, se ocupă cu spionajul internaţional. Cine are bani comandă, şi R 16 aduce. Cum face? Naiba ştie, dar nimeni n-a reuşit să-i pună ceva în spinare. Toţi ştiu cine e, nimeni nu ştie ce caută, pe urmă vine şi pune pe tavă comanda. Naţionalitatea sau convingerile politice ale celui ce dă comanda respectivă nu-l interesează. Nici măcar nu dă ochii cu el. Domnul Cahynos, şeful agenţiei, se ocupă de fleacurile astea. R 16 execută. Ştie şapte limbi, a lucrat pentru serviciul de informaţii spaniol, pentru Marina SUA, pentru firma Solavex a făcut spionaj economic, în treacăt fie zis ăia au câştigat vreo două milioane de franci elveţieni de pe urma lui, au recunoscut-o la proces, că li s-a intentat şi proces, dar ia probe de unde nu-s… Ce să vă mai spun? Un metru optzeci înălţime, optzeci şi unu de kilograme, toţi dinţii în gură, un creier à la Einstein, domiciliul nicăieri. În concluzie, super-spionul din filme. Şi n-am exagerat cu nimic. Totul e verificat, controlat, acceptat. Cum face? Naiba ştie. Parcă a aflat vreodată cineva cum a descoperit

tezaurul numărul doi al lui Göring? Ştiţi povestea, să nu-mi bat gura de pomană?

— Nu ştim, tovarăşe maior, sări Lupu cu ochii sclipind de curiozitate.

— Hai să v-o spun, dar pe scurt, că mă doare capul de atâta inactivitate. De douăzeci de ani n-am stat atâtea zile la rând cu fundul pe scaun… În patruzeci şi trei sau patruzeci şi patru, nimeni nu ştie exact, Göring, fără ştirea nimănui, dacă-l exceptăm pe Canaris, expediază cu un Unterboot două lăzi peste ocean. U 387 ajunge lângă coastele Brazilei, vine o şalupă – nu mă întrebaţi a cui, că iar nu ştie nimeni – ia cele două lăzi şi pleacă. U 387 face calea întoarsă şi explodează după cinci minute. Niciun supravieţuitor, faptul e cunoscut din jurnalul intim al comandantului lui U 389 care patrula prin apropiere, cu misiunea de a asigura „securitatea” celuilalt submarin. Deci, toţi martorii, „kaput”. În şaizeci şi opt vine la domnul Cahynos un elveţian şi şeful Agenţiei Particulare de Informaţii „Jupiter”, se închide cu vizitatorul în cabinetul său, izolat fonic, pentru două ceasuri. Pe urmă elveţianul pleacă, bineînţeles cu buzunarele uşurate considerabil, şi e chemat Al Muny tocmai de la Monte Carlo unde juca baccara cu mult entuziasm.

Peste trei zile, R 16 apărea în Brazilia şi se înfundă în Matto Grosso. Acolo, în mai puţin de două săptămâni, dă peste unul din hamalii care transportaseră lăzile de pe şalupă, singurul supravieţuitor de altfel, că restul fuseseră găuriţi la câteva zile după ce duseseră încărcătura la destinaţie. Ca şi cei doi marinari şi proprietarul şalupei, de altfel…

— Şi hamalul ăla, cum a supravieţuit? întrebă Lupu din ce în ce mai prins. Se ştie?

— Se ştie, că până la urmă se află. Întâmplarea face că cei însărcinaţi cu lichidarea l-au confundat cu un frate. Când şi-a găsit fratele ucis şi a aflat de moartea subită a celorlalţi hamali, i s-a aprins un

bec în tărtăcuţă şi a şters-o în junglă, de unde n-a mai ieşit. Ei bine, cum vă spuneam, R 16 dă peste el, face ce face şi află unde-s lăzile. Le încarcă într-o maşină şi pleacă. Pe drum, poliţia braziliana îl ia drept contrabandist de opiu şi rechiziţionează transportul. Domnul R 16 e arestat. Pe drum însă, cei patru poliţişti din escortă trec uşurel pe lumea cealaltă, camionul dispare absolut inexplicabil, ca şi cum s-ar fi volatilizat şi R 16 reapare surâzător la Monte Carlo.

Lupu părea nemulţumit.

— Ce te foieşti atâta pe scaun? îl întrebă „Bătrânul”.

— Ce era în lăzi, tovarăşe maior?

Maiorul zâmbi înveselit brusc.

— Orez cu lapte, ce să fie?! Crezi că sunt Mafalda? Ţi-am vândut şi eu ce-am cumpărat… Pune mâna pe R 16 şi întreabă-l pe el!

4

— Ce crede „Bătrânul”, că nu punem mâna pe el? se înverşună Lupu, după ce închise cu grijă uşa biroului în care maiorul îşi continua „decupajul”. Punem, nicio grijă… Las’ că discutăm noi cu domnul Al Muny – R 16 – Oliwer Twist – Tutankamon – sau cum s-o mai fi botezat dumnealui!

— Lasă, băieţel, nu te mai necăji… l-am domolit. Vom trăi şi vom vedea. Deocamdată hai la treabă, că până una alta, în afară de ascultat poveşti, n-am făcut mai nimic…

Ne-am retras în biroul meu şi am studiat raportul experţilor însărcinaţi cu analizarea documentelor din pacheţelul alb. Raportul era foarte frumos, avea introducere, avea şi încheiere, dar n-avea cuprins. Adică de avut avea, dar era nul pentru noi: nu reuşiseră să identifice peştera. Ne-am hotărât să-l vizităm pe Ticu Paraschivescu.

M-am aşezat cu satisfacţie la volanul gărgăriţei a cărei culoare se modificase prin bunăvoinţa adjunctului meu şi ne-am îndreptat spre spital. Paraschivescu fusese instalat între timp într-o rezervă la etajul al doilea, în aripa nouă şi, instalat comod pe o canapea din hol, un colaborator de-al meu supraveghea cu atenţie uşa.

— Şi-a revenit de două ore, tovarăşe căpitan, îmi raportă el. Doctorul Tomescu afirmă că e salvat, îi vor trebui însă câteva luni până la refacerea completă.

— A dat cineva târcoale pe aici?

— Nu, tovarăşe căpitan. În rezervă au intrat doar medicul şi sora.

Camera de gardă nu era prea departe. Medicul de serviciu se declară de acord să discutăm câteva minute cu pacientul său, rugându-ne însă să-i permitem să fie prezent, pentru orice eventualitate.

I-am promis că la un simplu semn al lui vom întrerupe discuţia, apoi ne-am îndreptat împreună către rezervă.

Când am intrat Ticu Paraschivescu privea fix tavanul. Nu s-a întors să ne privească şi tot timpul cât am discutat s-a arătat foarte apatic, parcă am fi comentat lucruri care nu-l priveau câtuşi de puţin.

Am luat loc pe marginea patului, pentru a-i putea studia fizionomia; Lupu nu s-a aşezat, a preferat să privească tot timpul pe fereastră, dând impresia că încearcă să afle de acolo, din stradă, răspunsul la problemele care-l preocupau. Doctorul părea puţin stingherit.

— Domnule Paraschivescu, am atacat eu direct discuţia, nu văd motivul pentru care aţi refuza să ne răspundeţi la câteva întrebări. Ştiu că nu vă simţiţi prea bine şi aş dori sincer ca discuţia noastră să nu dureze prea mult. De aceea ţin să vă spun încă de la început că suntem informaţi de povestea cu testamentul profesorului Miron S. Ei bine, aveaţi acest document la dumneavoastră în momentul accidentului?

— Nu.

— Dar cei care v-au transportat la spital vă sunt cunoscuţi?

— Nu.

Paraschivescu răspundea sec, cu privirile agăţate de plafonieră.

— Nu ia-ţi mai văzut niciodată?

— Nu i-am văzut deloc. Eram leşinat.

Am zâmbit. Nu uitasem amănuntul, dar…

— Testamentul profesorului Miron S. se află în prezent la locuinţa dumneavoastră?

— Nu.

— Dar unde?

— Nu ştiu.

— Nu vă mai amintiţi unde l-aţi ascuns?

— Ba da.

— Atunci?

— Nu ştiu dacă mai e acolo.

— Ce înţelegeţi prin „acolo”?

Paraschivescu tăcu. Dacă avea să meargă aşa, nu mai terminăm niciodată…

Am căutat să găsesc o formulă de convingere. Trebuia să mi-l apropii oarecum, dacă voiam să scot ceva de la el. I-am spus, în glumă:

— Domnule Paraschivescu, de acord: sunteţi după accident, nu vă simţiţi ca un nou-născut, dar nici eu n-am venit aici fiindcă era închis la debitul din colţ… Totuşi, dacă veţi considera că aşa e mai bine, sunt gata să renunţ şi să discutăm după ce vă restabiliţi… Mă simt dator însă să vă spun că nu mă interesează, sau mai corect, nu intră în preocupările mele, ce-ai făcut dumneata cu testamentul; din nefericire însă aţi intrat întâmplător într-o afacere care ar putea afecta securitatea statului. Revin: nu mă interesează nici testamentul şi nici răspunderea ce-o purtaţi pentru sustragerea lui, ci un document aflat în acelaşi plic. Deci, gândiţi-vă; continuăm discuţia acum, sau altădată?

— Ajutaţi-mă, vă rog, să mă ridic puţin, murmură el.

L-am ridicat puţin şi i-am potrivit perna sub capul bine bandajat.

— Ce zi e azi, îmi puteţi spune?

— Vineri.

— Deci au trecut două zile… Cred că aş prefera sa discutăm astăzi… dacă e neapărat necesar.

— Perfect.

Lupu scoase blocnotesul şi începu să stenografieze.

— Spuneţi-mi deci, unde se află acum plicul respectiv?

— La Timişoara. La bunica mea.

— Spuneaţi înainte că nu ştiţi dacă se mai află acolo. De ce?

— Cineva l-ar fi putut lua.

— Aţi indicat cuiva locul unde se află plicul?

— Nu, doar oraşul.

— Cui?

— Unei… tinere.

— O prietenă?

— O cunoscută. Sau, mai bine zis, o necunoscută.

— Ne puteţi explica?

— Să încerc… Lunea trecută, spre seară, am primit o vizită neaşteptată. O tânără drăguţă, brunetă, nu cred să fi avut mai mult de 18–19 ani… S-a recomandat Consuela şi…

Am schimbat o privire rapidă cu Lupu. Consuela? Coincidenţă sau…?

— O mai văzuseşi până atunci?

— Niciodată.

— Ne-o puteţi descrie?

— V-am spus, 18–19 ani, brunetă, tunsă scurt, păr buclat, slăbuţă, bine îmbrăcată, chiar foarte bine, cu un aer occidental aş spune… Bănuiesc că vă plac indicaţiile cât mai amănunţite. Ei bine, era la fel de înaltă ca mine, şi eu am un metru şaptezeci. Ochi verzi, talia subţire. Sânii destul de mari aş putea spune… Asta m-a şi frapat la ea, încă din primul moment. Tip de foto-model.

Descrierea Consuelei care-l vizitase pe Paraschivescu coincidea cu datele personale ale Consuelei van Dalyk care-l însoţea pe R 16 şi care nu se mişcase de lângă el nicio clipă…

— La ce oră s-a produs vizita luni?

— La şaptesprezece treizeci. Abia sosisem acasă de la birou, şi fac cam douăzeci de minute pe drum.

I-am făcut semn lui Lupu şi el a ieşit, lăsându-mi carnetul de notiţe.

— Să continuăm, domnule Paraschivescu. Deci, v-a vizitat această Consuela. Şi?

— Şi mi-a cerut testamentul profesorului Miron S.

— Aţi întrebat-o de unde ştie că se află la dumneavoastră?

— Bineînţeles.

— Şi? Ce v-a răspuns?

— Că a aflat de la verişoara mea, soţia profesorului.

— Când a aflat?

— N-am întrebat-o.

— Cum v-a motivat cererea?

— La început a plâns, mi-a căzut în braţe, zicea ea e fiica naturală a profesorului, că mama ei trăise eu Miron S. şi că el, însurat fiind, nu putuse s-o recunoască public drept fiică, dar că o întreţinea atât pe ea cât şi pe maică-sa. Mai mult, că o recunoscuse, pe certificatul ei de naştere era trecut ca tată, aşa încât avea dreptul la o parte din moştenirea lăsată de părintele ei.

— I-aţi cerut acel certificat?

— Da, dar nu mi l-a arătat. Văzând apoi că rămân insensibil atât la lacrimi cât şi la avansurile făţişe pe care mi le făcea, ştiţi, îmi plac femeile, nu zic nu, dar acolo era vorba de bani şi încă de mulţi bani, mi-a promis cincizeci de mii pentru plicul cu testamentul. Motiva că a discutat cu verişoara mea şi s-au înţeles să o elimine pe Adina Râureanu din rândurile moştenitorilor.

— Aţi crezut-o?

— I-am cerut… mă rog, i-am cerut o sută de mii. În definitiv, nu mai are nicio importanţă, şi aşa sunt un om mort. Credeţi că se poate trăi cu jumătate de craniu lipsă? Am aflat, mi-au pus material plastic…

În rezervă reintră Lupu. Îmi întinse un bilet: „Consuela şi R 16 erau luni la ora şaptesprezece treizeci la Mangalia, la «Pa-Pa Club». Au plecat la unu treizeci”. Am băgat biletul în buzunar, i-am întins lui Lupu carnetul de note pentru a se pune în temă cu discuţia din lipsa lui şi am continuat:

— A fost de acord cu cererea dumneavoastră?

— Nu. Ne-am înţeles însă la şaptezeci şi cinci de mii.

Târgul era interesant. Probabil că Paraschivescu se gândise atunci că ce-i în mână nu-i minciună şi

acceptase, deşi ar fi putut să smulgă poate mai mult de la propria-i verişoara sau chiar de la Adina Râureanu. S-ar putea ca acceptul lui să se fi produs la vederea banilor. Teancurile de bani fac impresie de obicei, chiar dacă sumele posibile ce li se opun sunt mai mari, dar nu sunt încă materializate în hârtii-bancnote. Trebuia să verific însă.

— Avea banii la ea?

— Da.

— V-a lăsat ceva?

— Da. Exact jumătate: treizeci şi şapte de mii cinci sute.

— Unde sunt acum aceşti bani?

Paraschivescu mă privi intens. Îşi pipăi apoi craniul bandajat şi mă rugă să-i dau o ţigară.

— Probabil că n-aveţi voie să fumaţi.

— Daţi-mi vă rog, totuşi, o ţigară.

I-am oferit ţigara solicitată şi Lupu a deschis fereastra. Acum eram aproape îndreptăţit să fumez şi eu şi mi-am aprins ţigara, din care am tras cu voluptate câteva fumuri. Paraschivescu mă privi şi am simţit în ochii lui solidaritatea fumătorului inveterat.

— Banii sper să mai fie încă la mine acasă. În coşul de rufe murdare, mai precis, înveliţi într-un maiou… Vroiam să-mi iau o maşină de ocazie, dar acum…

— Deci, aţi acceptat târgul.

— Da. I-am spus că testamentul nu e la mine, ci la bunica mea la Timişoara. Am convenit să plec a doua zi să i-l aduc, marţi deci, urmând ca ea să mă aştepte miercuri, la înapoiere, în gară, pentru a-i preda plicul.

— Vă întrerup. Aţi spus plicul. De ce nu testamentul?

Paraschivescu mă privi uimit.

— Aşa am spus? Poate. Cred că-i vorba de sugestie. Ea pomenea tot timpul de plic şi nu de testament. M-am molipsit…

— Continuaţi, vă rog. De ce n-aţi plecat marţi?

— De ce? O să vă spun, tot nu mai are nicio importanţă. După ce am încheiat afacerea… Consuela a rămas la mine. A fost una din condiţiile care m-a determinat să fac târgul. Domnule, nu ştiu ce grad aveţi, aşa noapte n-am trăit în viaţa mea. Şi vă spun, îmi plac femeile, am cunoscut multe. A fost ceva nemaipomenit, n-am închis ochii nici cinci minute, când a plecat, dimineaţa, parcă mă bătuse cineva cu bâta, aşa eram de dărâmat… Ei bine, ce s-o mai lungesc, nenorocirea în treburile astea e că niciodată nu-ţi poţi demonstra ţie însuţi că totul s-a petrecut aievea, că n-a fost un vis… Nu rămâne nimic palpabil, nimic… probatoriu după cea mai frumoasă noapte de dragoste… Domnule, nu m-am dus marţi la Timişoara, pentru că eram sigur că miercuri, negăsindu-mă la gară, mă va căuta din nou acasă. Voiam, nu ştiu dacă mă veţi înţelege, voiam o nouă noapte cu Consuela. Eram în stare să-i dau înapoi banii, aş fi făcut orice mi-ar fi pretins, nu mai ceream nimic de la viaţă decât o nouă noapte cu Consuela şi gata… Miercuri însă, m-a sunat la birou. De unde ştia numărul, n-am întrebat-o. Era atât de categorică la telefon, încât n-am mai recunoscut-o.

M-a somat să plec imediat la Timişoara şi să mă înapoiez cu primul tren. Urma să vină la mine joi seara, pentru a primi plicul. Dacă mi-ar fi cerut sa-mi tai o mână, cred că aş fi făcut-o. Am pretextat la repezeală că mi-a murit bunica, n-am găsit un motiv mai bun, am împrumutat maşina unui coleg şi am plecat. N-aveam răbdare să merg cu trenul, aveam impresia că gonind cu maşina scurtez distanţa şi până în seara de joi… Pe urmă, s-a întâmplat accidentul.

5

Colonelul Dumitrescu a obţinut de la Procuratură un mandat de percheziţie şi m-am îndreptat împreună cu locotenentul Lupu spre locuinţa lui Ticu Paraschivescu din strada Mitropolit Ghenadie Petrescu. Simţeam că puteam avea încredere în mărturisirile lui, mai ales că se considera un om terminat, dar o verificare se impunea.

Pătrunzând în apartament, cei doi martori aleşi din vecini, manifestau clasica curiozitate. Am intrat întâi în baie. Banii erau la locul indicat, într-un coş din răchită în care Paraschivescu îşi ţinea rufele murdare. Ne-au frapat însă plăcuţele de porţelan, care, în mod normal, trebuiau să acopere pereţii încăperii; erau dezlipite, sparte şi aruncate la întâmplare pe mozaic. Ne-am dat seama imediat ce aveam să descoperim şi în celelalte încăperi şi bănuielile ni s-au confirmat. Dacă trei-patru elefanţi de mărime mijlocie ar fi dansat un twist acolo, rezultatul ar fi fost aproximativ acelaşi. Cineva întorsese apartamentul pe dos cu o meticulozitate de admirat. Faptul că, în final, călcaseră isteric în picioare o mulţime de obiecte, demonstra că investigaţiile nu dăduseră rezultatele scontate. Am întocmit procesul verbal, martorii l-au semnat cu sârguinţă, am sigilat uşa apartamentului şi am coborât la etajul de dedesubt. Sub apartamentul lui Paraschivescu locuia o pereche de pensionari. Da, auziseră zgomote deasupra.

— Când anume? a întrebat Lupu.

— Aseară, răspunse bătrânica, de altfel o gazdă destul de amabilă. Până nu i-am gustat cafeaua, nu ne-a lăsat să plecăm.

— Mai precis azi-noapte, lămuri lucrurile fostul profesor de literatură, Neacşu. Nu-ţi aduci aminte,

draga mea, că ne-au trezit la unsprezece, tocmai la timp să pot asculta radio-jurnalul? Aţipisem, dragi tovarăşi, mărturisi el zâmbind, şi dacă nu ne trezea mica serată de la tovarăşul Paraschivescu aş fi scăpat radio-jurnalul! Lupu îşi deghiza un zâmbet sub batistă. Erau adorabili cei doi bătrâni, cu gesturile lor molcome, cu modul lor distins de exprimare. Părea că nimic pe lume nu i-ar fi putut deranja sau urni din tabieturile lor. Ne-am luat rămas bun, în termeni pe care i-am încercat la fel de reverenţioşi, şi am părăsit imobilul. Două ore mai târziu ne aflam în avionul de Timişoara.

*

— Va trebui să rezolvăm în primul rând problema acestei Consuele, opinie Lupu, în vreme ce decolam de pe aeroportul Băneasa. Nu poate avea darul ubicuităţii..

— Evident, acţionează în căutarea plicului altcineva. Datele ei personale seamănă cu cele ale Consuelei van Dalyk. Poate şi numele e identic, deşi o dublă coincidenţă începe să dea de bănuit. Şi, batem palma că n-o interesează faimosul testament al profesorului, cum nu te interesează pe tine vârsta portarului de la Crematoriul uman?

— Nu batem, câştigi sigur. Însuşi faptul că vrând să se refere la testament pronunţa „plicul” dovedeşte că adevăratul mobil e altul.

— Un document aflat în acelaşi plic cu testamentul. Dacă-mi aduc bine aminte, doamna S. i-a povestit lui Florin că încredinţându-i testamentul lui Paraschivescu, l-a ascuns printre alte hârtii găsite în biroul decedatului, astfel încât el să nu-şi dea seama, în eventualitatea că va dezlipi plicul, care dintre hârtii o interesează în mod deosebit. Aşa încât, în căutarea acestui document, Consuela 2, ca s-o denumim deocamdată aşa, a plecat spre Timişoara. Nu însă înainte de a-i face o vizită acasă lui Paraschivescu. Negăsindu-l, a procedat la o temeinica percheziţie,

sperând totuşi că va da peste hârtia căutată, fără a fi nevoită să se mai deplaseze în provincie.

— Da, cred că aşa s-au petrecut lucrurile, se declara locotenentul de acord. În definitiv însă, ce crezi că adulmecă această Consuelă 2? Şi care e rolul lui R 16 în toată afacerea?

— R 16? R 16 aşteaptă. A aruncat plasa şi stă liniştit – ca să nu-ţi repet exact ce face între timp. Ce adulmecă domnişoara sau doamna Consuela 2? Adresa, scumpule.

6

— „Stimaţi pasageri, aterizăm pe aeroportul Timişoara”, anunţă vocea stewardesei, în vreme ce uruitul motoarelor avionului se diminua. Întrebarea pe care o ghiceam pe buzele locotenentului se transformă într-o alta:

— Unde am mai auzit eu vocea asta? apelă Lupu la memoria sa auditivă. Din clipa aceea l-am pierdut din vedere, printre călătorii care se îmbulzeau pe culoarul dintre fotoliile avionului.

M-a ajuns în holul aeroportului şi mi-a cerut permisiunea să întârzie puţin în seara aceea, deoarece s-a întâlnit cu o veche cunoştinţă, o mătuşă a mamei sale, care l-a invitat la cină. Nu putea s-o refuze, şi…

— Bine, bine, i-am răspuns, diseară eşti liber. Dar până atunci, la treabă, stimabile, cu cât terminăm mai repede cu atât „mătuşica” se va bucura mai devreme de revederea cu tine.

Ştiam, bineînţeles, că „mătuşica” nu e alta decât stewardesa a cărei voce o auzisem în avion. O foarte talentată membră a echipei de volei a TAROM-ului. Acum câteva luni, Lupu nu pierdea niciun meci în care juca ea şi, recunosc, am nimerit şi eu o dată pe stadion, merita.

În vreme ce o maşină ne ducea către oraş, am încercat să-mi dau seama de unde aflase Consuela 2 că plicul se afla la Ticu Paraschivescu. Dacă-l scoatem pe Paraschivescu din discuţie, nu rămânea decât doamna S. Să fie adevărat că această Consuela era fiica naturală a profesorului Miron S. şi că pactizase cu soţia decedatului, într-un fel mama ei vitregă? Eventualitatea trebuia verificată cu atenţie şi m-am hotărât s-o vizitez pe doamna S. imediat ce ne vom reîntoarce în Capitală. Ar fi fost interesant de aflat dacă această doamnă, despre care aflasem ca are o pasiune pentru vernil, ştia

despre existenţa documentului aflat în plic, şi dacă ştia, ce anume?

*

Pe bunica lui Ticu Paraschivescu o chema tot Paraschivescu şi locuia în centru, în apropierea clădirii albe a Operei Române. Am găsit-o acasă, îndeletnicindu-se cu o ocupaţie pe care o credeam exclusiv de apanajul bărbaţilor: aranja mărci poştale într-un clasor. Înainte de a începe discuţia în problema care ne interesa, nu m-am putut abţine să nu o întreb cum devenise filatelistă. Bătrâna doamnă – părul foarte alb o trăda, altfel nimeni nu i-ar fi dat cei optzeci şi patru de ani pe care ni i-a mărturisit aproape cu mândrie – şi-a aprins o ţigară subţire şi a zâmbit.

— Poate o să vi se pară ciudat, dar patruzeci şi patru de ani cât am fost căsătorită cu răposatul meu soţ, am considerat filatelia o manie stupidă. Soţul meu, poate aţi auzit de doctorul Atanasie Paraschivescu, era un chirurg cunoscut, chemat să opereze şi la Viena, colecţiona mărci poştale dinainte de căsătoria noastră şi timpul pe care-l afecta colecţiei sale îl consideram timp furat căsniciei noastre. Acum douăzeci de ani, când l-am găsit prăbuşit cu fruntea pe clasor, nu bănuiam că în curând îmi voi inocula singură morbul acestei pasiuni. La scurt timp de la înmormântarea lui, am deschis un album filatelic, încercând să-mi dau seama ce-l atrăgea atât la micile bucăţele de hârtie colorată, cum le numeam. Şi răsfoind albumul, am fost captivată de universul ascuns în paginile lui. De atunci, lupa şi penseta au devenit pentru mine arme împotriva bătrâneţii. Călătoresc zilnic mii de kilometri şi nu mă plictisesc niciodată. Dar dumneavoastră sunteţi tineri, agitaţi; mereu în luptă cu timpul, n-are rost să vă reţin cu divagaţii sterile… Ce doriţi, domnii mei?

— Doamnă Paraschivescu, vă deranjăm din plăcuta dumneavoastră ocupaţie, ale cărei frumuseţi le apreciem, pentru a vă ruga, din

însărcinarea nepotului dumneavoastră Ticu, să ne remiteţi un plic pe care vi l-a lăsat în păstrare. Regretăm că trebuie să vă anunţăm: Ticu a suferit un accident de automobil, în vreme ce se îndrepta spre Timişoara, pentru a reintra în posesia acestui plic. Acum însă, e în afara oricărui pericol şi ne-a rugat să i-l aducem.

Bătrâna făcu ochii mari.

— Nu vă înţeleg… Dar am predat chiar ieri la prânz acest plic logodnicei nepotului meu… Ea mi-a povestit de accidentul suferit de Ticu şi mi-a transmis rugămintea lui de a-i aduce urgent plicul în care mi-a spus că se găseau obligaţiuni CEC… Ticu are nevoie de o sumă mai mare pentru a achita onorariul doctorului Stinea, pe care însă eu îl cunosc foarte bine, a fost elevul soţului meu, l-ar fi putut operă pe Ticu fără niciun onorariu; în baza unui simplu telefon al meu. Dar Consuela s-a opus, spunea că Ticu nu doreşte o intervenţie, că Stinea nici măcar nu i-a cerut bani, dar…

— Doamnă Paraschivescu, vă rugăm să ne scuzaţi, am întrerupt-o, nu ştiam că Ticu a rugat-o şi pe Consuela să-i facă acelaşi serviciu, pe care ni l-a solicitat şi nouă. Poate accidentul i-a produs un şoc, altfel nu înţelegem de ce a trebuit să…

— E posibil, domnule, e foarte posibil… Nu are însă nicio importanţă, din moment ce banii i-au parvenit băiatului…

Ne-am luat rămas bun în grabă şi am părăsit apartamentul colecţionarei. Pe scări, Lupu nu se putu abţine să nu izbucnească:

— Doi la zero pentru Consuela! Femeia asta e mereu cu o mutare înaintea noastră, domnule…

I-am anunţat modificarea orei plecării către Capitală.

— Nu mai plecăm cu avionul? mă întrebă el, presimţind că se ducea naibii vizita la „mătuşica”.

— Nu. Plecăm chiar acum. Avem un tren rapid peste douăzeci de minute. Dimineaţă vreau să fim neapărat la Bucureşti. Şi nu te mai agita atâta. Nu-i

nici doi-zero, nici trei-zero pentru Consuela. Deocamdată e meci nul.

— Ce vrei să spui?

— Consuela nu a intrat în posesia documentului.

— Cum n-a intrat? Doar a luat plicul babei!

— Nu te mai exprima ireverenţios, bătrânica e adorabilă în candoarea ei. N-ai priceput? Consuela deţine în prezent inutilul testament al profesorului Miron S., plus alte hârtii fără nicio valoarea pentru noi, care se găseau în plic. Dar documentul după care alergăm nu-i la ea.

— Cum nu e, tovarăşe căpitan? deveni Lupu deodată foarte oficial. Vă rog să mă lămuriţi. Sper că nu m-am sclerozat într-atât, încât să nu mai pricep lucruri elementare! Nu era plicul la babă?

— Ba da, am zâmbit.

— Nu i-a dat baba plicul Consuelei?

— I l-a dat.

— Ergo, documentul e la Consuela, care se amuză pe socoteala noastră, poate chiar în această secundă!

— Uite că nu-i la ea! Vezi? Ţi-am mai spus că ăsta e cusurul tău: te pripeşti. Ia gândeşte-te, te rog, puţin: când a spus bătrâna Paraschivescu că a vizitat-o Consuela?

— Ieri. Adică joi.

— Când a fost percheziţionat apartamentul lui Ticu Paraschivescu din Bucureşti?

— Joi. Stai că pricep, se lumină Lupu. Fac mea culpa. Trăiască inteligenţa şefului, tot oprobiul pentru opacitatea subsemnatului. Exact ca-n filme, domnule! Sigur că documentul nu era în plic, e la mintea cocoşului… Altfel ce-ar fi căutat Consuela 2 în apartamentul lui Ticu Paraschivescu la miezul nopţii?

— Ei, şi acum, că te-ai luminat, pe cai şi să-i dăm bice, Lupule, nu mai e timp de pierdut. Hai la gară că pierdem trenul…

7

Am ajuns la Bucureşti când se lumina de ziuă. Un taxi ne-a dus la mine acasă, am făcut câte un duş bun şi ne-am îndreptat apoi cu gărgăriţa mea spre spital. Voiam să aflăm de la Ticu Paraschivescu dacă documentul se afla sau nu în plic, când l-a predat bunicii sale, înainte de a ieşi la raport la colonelul Dumitrescu. Speram să mai îndulcim puţin pastila amară a eşecului nostru timişorean, pe care urma să o servim colonelului dis-de-dimineaţă.

Curtea spitalului era pustie la ora aceea. Ne-am îndreptat nestingheriţi către aripa nouă. Portarul nu se vedea. L-am observat de departe pe plutonierul major Costea, care asigura paza lui Paraschivescu, la capătul coridorului, aşezat chiar în faţa uşii rezervei numărul paisprezece. Mai aveam vreo treizeci de paşi până la el, când uşa rezervei se deschise şi ieşi o soră tânără, ţinând în mână cutia sterilă cu seringi. Ne-am încrucişat drumul la jumătatea coridorului.

— Cum îi merge pacientului, domnişoară? se interesă Lupu, sărutându-i mâna galant.

— Mai bine, roşi tânăra soră. I-am administrat un calmant…

— Putem vorbi câteva minute cu el?

— Nu cred, şopti sora îmbujorându-se sub privirile intense ale locotenentului, abia a adormit…

— Noi vom încerca totuşi, dacă ne permiteţi, continuă Lupu să i se bage în suflet.

— Cum doriţi, dar se va supăra domnul doctor… Scuzaţi-mă, mă aşteaptă un alt bolnav…

Sora se depărtă şi în vreme ce Lupu îi admira legănarea îndrăzneală a şoldurilor, dispăru după colţul coridorului.

— De unde dracu o cunosc pe dulcineea asta? se întrebă Lupu cu voce tare, în vreme ce ne apropiem de Costea care sărise între timp în picioare, încremenind în poziţie de drepţi. Cu aşa soră, să tot zaci în spitale, declară locotenentul, nereuşind să-şi aducă aminte unde o mai văzuse pe slujitoarea lui Esculap.

De fapt şi mie mi se părea cunoscută figura ei, dar nu mi-am bătut capul cu asta.

— Ce se mai aude, Costea? l-am întrebat pe plutonierul îmbrăcat în civil.

— Totul e în ordine, să trăiţi, tovarăşe căpitan. Nu l-a vizitat nimeni. Sora de noapte zicea că-i merge bine, dar sora de zi, care abia a plecat, a zis că trebuie să-i facă un calmant…

L-am tras de mânecă pe Lupu.

— Hai să intrăm până nu-şi face efectul calmantul…

Am deschis uşa rezervei. Razele soarelui se infiltrau cu dificultate prin jaluzelele trase. N-am vrut să aprind plafoniera, aşa că m-am îndreptat spre fereastră, pentru a face puţină lumină. În rezervă liniştea era deplină. Mă temeam că Paraschivescu adormise sub efectul calmantului. Am tras uşor de cordonul jaluzelelor şi lumina se insinuă în încăpere. M-am întors către pat. Cu faţa astupată de perna tare de spital, Ticu Paraschivescu adormise pentru totdeauna. Am smuls perna, am încercat să-i fac câteva mişcări de respiraţie artificială, dar mi-am dat seamă că totul e în zadar. Deodată, Lupu se năpusti spre uşă, strigându-mi din goană:

— Consuela era, Sandi!

Am luat-o la goană pe coridor după Lupu, strigându-i lui Costea:

— Repede, la reanimare cu el, nefericitule! Şi raportează urgent prin telefon colonelului!

Îl auzeam pe Lupu alergând undeva la etajul inferior şi am început să sar câte patru trepte, încercând să-l ajung, în vreme ce zgomotul produs

de noi făcea să se deschidă pe rând uşile saloanelor. În scurtă vreme tot spitalul era în picioare, coridoarele se umpluseră de halate albe, Consuela putea fi în oricare dintre ele…

L-am ajuns pe Lupu abia în curte, lângă ieşire. Portarul tocmai apărea din cabina lui, cu ochii umflaţi de somn.

— A ieşit o soră pe poartă? strigă Lupu din fugă.

Portarul îl privi cu ochi bovini. Ridică din umeri.

— Uite-o! strigă locotenentul, alergând către gărgăriţă parcată vizavi.

Am sprintat puternic, l-am ajuns, Lupu sări primul în maşină, i-am lăsat volanul, conducea mai bine decât mine. În vreme ce punea contactul, îmi arătă cu degetul colţul străzii, unde am apucat să mai zăresc un Renault roşu, virând pe două roţi. Consuela, am recunoscut-o după halatul alb pe care nu apucase să-l mai scoată, era la volan.

Gărgăriţa demară urlând şi Lupu o întoarse pe doi metri pătraţi. Ne-am năpustit în urma Renaultu-lui. În şaisprezece secunde prinsesem o sută douăzeci la oră. Lupu scotea din motor tot ce putea, totuşi Consuela avea un avans considerabil. Semnele de circulaţie nu mai contau pentru noi, participam parcă la un slalom uriaş printre maşini apărute la colţurile intersecţiilor, gospodine plecate după cumpărături care înlemneau în mijlocul străzii, îngălbenite de spaimă, tomberoane şi grămezi de nisip lăsate pe marginea şanţurilor canalizării. Cursa nebunească dura de aproape cinci minute. Reuşisem să reducem ceva din handicap când, pe Splaiul Unirii, Renaultul urcă pe trotuar şi frână brusc, aproape să se dea peste cap, la intrarea unui bloc cu câteva etaje. Consuela sări din maşină şi dispăru în hol. Lupu frână gărgăriţa la câţiva centimetri de automobilul abandonat. Aproape că am smuls portierele din balamale, propulsându-ne în urmărirea halatului alb. Eram siguri că nu ne poate scăpa. N-a fost nevoie să-i

dau vreun ordin locotenentului, ştia şi singur ce are de făcut: ocoli în goană blocul, în căutarea intrării de serviciu. M-am lansat în hol cu toată viteza de care eram capabil. În clipa în care pătrundeam, am zărit halatul Consuelei în dreptul celei de a patra uşi pe dreapta, care tocmai se deschidea. Am văzut – şi imaginile mi se păstrează pe retină, ca un film derulat cu încetinitorul – capul unui bătrân apărând în uşă, apoi capul dispăru, Consuela se strecură în spaţiul rămas liber şi uşa bufni, închizându-se cu yalele, când mai aveam câţiva metri până la ea. Mi-am folosit viteza pentru a mă catapulta, şi am pătruns cu uşă cu tot în apartament. Bătrânul locatar zăcea în dreapta doborât cu o lovitură de karate. Uşa din dreapta era deschisa şi m-am năpustit în cameră fără să ezit o singură clipa, dar graba strică treaba: înăuntru nu era nimeni. Fereastra dădea în curte şi l-am zărit o fracţiune de secundă pe Lupu dând colţul clădirii, către stradă. Am revenit în hol şi am intrat în cealaltă cameră. În pat zăcea, cu ochii daţi peste cap de spaimă, o bătrână lividă. Geamul ferestrei largi fusese transformat în cioburi şi mi-am dat seama că pe acolo dispăruse Consuela; am urmat-o şi, încă în aer, am zărit-o aruncându-se la volanul gărgăriţei mele. Speram că Lupu scosese cheia de contact, dar motorul porni, gărgăriţa o luă câţiva metri înapoi şi pe urmă se năpusti înainte, urlând din toţi dinţii pinioanelor. Am făcut un salt la dreapta. O fracţiune de secundă, şi aş fi fost mort. Lupu sări gardul şi apăru lângă mine. Ne-am bulucit în Renault şi locotenentul înjură. În secunda următoare eram amândoi afară din maşină: cheia de contact nu era la locul ei: Consuela ne jucase o festă tare urâtă şi aveam senzaţia unui câine bătut şi aruncat în ploaie. Gărgăriţa ajunsese la pod şi o luă la stingă pe Calea Victoriei. L-am văzut pe Lupu sărind în mijlocul străzii, în faţa unei „Dacii 1300” care se apropia în mare viteză. Era un taxi care frână la câţiva centimetri de locotenent.

Văzând legitimaţia locotenentului, şoferul ne deschise repede portierele şi apăsă atât de tare pe acceleraţie, încât maşina cabră. „Dacia” prinsese o sută pe oră şi se lansă în urma gărgăriţei care înainta vijelios pe Calea Victoriei în sus, pe sens interzis. Circulaţia era, spre norocul sau poate spre ghinionul nostru, extrem de redusă, aşa încât ambele maşini dezvoltară în curând viteza maximă. Gărgăriţa făcu brusc la dreapta, pe dincolo de Institutul de Arhitectură. Nu apărea niciun agent de circulaţie. Am virat în urma ei. Simţeam că mă înăbuş de furie. Lupu îşi smuci cravata de la gât şi strigă:

— Pasajul!

Gărgăriţa dispărea prin intrarea pasajului în construcţie de sub Piaţa Universităţii şi viitorul Teatru Naţional. Prelata care astupa intrarea se rupse şi se înghemotoci apoi sub roţile „Daciei” noastre. În pasaj era beznă şi şoferul aprinse farurile. Gărgăriţa dispăru în dreapta, după nişte schele şi ne-am avântat în urma ei. Urmă un slalom ucigaş printre stâlpi de susţinere; după câteva secunde, am observat maşina mea proptită cu botul într-o grămadă de var. Consuela nu era înăuntru. Taxiul nostru frână brusc. În lumina farurilor am zărit halatul Consuelei albind, undeva, în stânga. Am sărit afară, cu pistoalele în mâini. Am tras două focuri şi Lupu trei. În imensa cavitate a gangului, împuşcăturile se amplificau ca nişte salve de artilerie. Bezna era de nepătruns, numai undeva, în urmă, fasciculele de lumină ale farurilor „Daciei” tăiau întunericul, cu două pumnale albe.

— La dreapta, i-am strigat lui Lupu, în vreme ce eu o luam spre stânga, ocolind nişte traverse de metal în care îmi zdrelisem genunchii. Am mai bâjbâit câteva minute ca un scafandru pe fundul necunoscut şi ostil al oceanului, apoi m-am împiedicat de o scară şi am căzut cu faţa într-un ghemotoc de pânză. Mi-am aprins bricheta şi, în

aceeaşi secundă, vastul garaj în devenire fu scăldat de o lumină orbitoare: Lupu dăduse peste un întrerupător şi aprinsese marile reflectoare, cu ajutorul cărora lucrau constructorii. M-am ridicat în genunchi şi am cules de pe jos halatul Consuelei.

8

Cu juliturile oblojite, ne-am prezentat la raport la colonelul Dumitrescu. Ne-a vorbit încet, fără să-şi ridice ochii de pe hârtiile pe care le studiase până atunci şi vă garantez că a fost cea mai mare beşteleală pe care am luat-o în întreaga mea carieră.

*

Gărgăriţa, în afara câtorva zgârieturi, nu păţise nimic. Mai greu ne fusese s-o scoatem afară din garaj. Lupu nu mai obosea să se mire, cum reuşise să nu ne facem praf în slalomul nostru printre stâlpi şi schele, şi zău că avea dreptate. Ne-am pierdut câteva ore mergând înapoi pe urmele „isprăvilor" noastre şi ale Consuelei. „Dacia" nu mai era în stare de funcţionare, avea bara de direcţie ruptă, ne oprisem deci la timp. „Renault-ul 10" roşu îi aparţinea – ironie a soartei – unui maior din serviciul de circulaţie al IMMB. Îl parcase seara, ca de obicei, în faţa blocului. Cheia de contact se afla în buzunarul lui!

În apartamentul din blocul de pe Splaiul Unirii l-am găsit, spre bucuria noastră, pe bătrânel în viaţă, dar cu gâtul bine fixat în gips.

— Tocmai deschideam să iau laptele pe care lăptarul mi-l lasă în fiecare dimineaţă în faţa uşii, ne-a relatat el, când s-a năpustit peste mine furia aceea în halat alb. Am încercat s-o opresc, dar m-a lovit cu latul palmei peste gât şi apoi nu mai ţin minte nimic…

În faţa blocului, acolo unde Consuela zburase prin fereastră, portarul găsise un pantof cu tocul rupt. Perechea lui o descoperisem în maşina mea: Consuela fugise din garaj desculţă. Am dat dispoziţie sa se verifice la toate hotelurile din Bucureşti, ca şi la casele particulare în care ONT-ul plasează turiști, dacă nu cumva, după ora cinci

treizeci dimineaţa, o locatară venise fără pantofi. Rapoartele care ne-au parvenit indicau, în unanimitate, un rezultat negativ. Nimeni nu observase o tânără revenind desculţă din oraş.

Rapoartele subalternilor maiorului Grigoraş consemnau că amanta lui R 16 nu se mişcase nicio secundă din apartamentul pe care îl ocupa la Lido! Un mulaj luat după pantofii Consuelei 1 corespundea perfect cu pantofii descoperiţi de noi… Mai mult chiar, pantofii, cărora li se luase în secret mulajul purtau aceeaşi marcă, „Florida Job", ca şi ceilalţi, în posesia noastră. Aveam impresia că luptăm împotriva unei stafii. Am dispus să se compare amprentele Consuelei 1, luate de pe unul dintre paharele folosite şi cele ale Consuelei 2, ridicate de pe portiera Renault-ului şi a gărgăriţei mele şi, pentru siguranţă, de pe cutia sterilă cu seringi abandonată pe culoarul spitalului şi, într-un târziu am răsuflat uşuraţi: nu coincideau. Amprentele Consuelei 2 nu se aflau în fişele Miliţiei, dacă nu avusese de-a face cu justiţia. Trebuia totuşi să ne dăm seama dacă această diabolică de Consuela 2 era un produs indigen sau nu. Dădusem în verificare fotografia luată cu o cameră mascată a Consuelei 1, tuturor punctelor de trecere de pe frontieră. Rezultatul venit a fost neaşteptat: maiorul de grăniceri Ilie Drăgan de la aeroportul Otopeni şi-a amintit că o tânără cu acelaşi aspect intrase în ţară cu două luni în urmă. În două ore i-a descoperit, cercetând evidenţele, şi numele: Katerine Belas, care sosise cu un grup de turişti din occident. Continuând cercetările am constatat că acel grup de turişti părăsise ţara în urmă cu cinci săptămâni, iar Katerine Belas fusese printre ei… Misterul Consuelei 2 rămânea deci, în continuare, de nepătruns. Am multiplicat fotografia Consuelei 1 şi am distribuit-o în Bucureşti şi provincie, cu indicaţia expresă ca, în caz de depistare, să nu fie reţinută ci supravegheată, urmând să fiu anunţat de urgenţă

ori unde m-aş fi aflat. Apoi, extenuaţi de evenimentele zilei, m-am retras cu Lupu în biroul meu, hotărâţi să reanalizăm în linişte întreaga afacere, înainte de a lua alte măsuri.

Lupu şi-a asumat sarcina să prepare nişte cafele a la Ada-Kaleh, bineînţeles cu corectivele impuse de condiţiile locale: avea să substituie nisipul fierbinte în care bătrânii mahomedani încing ibricele, cu un modest fierbător electric de producţie poloneză. În timp ce apa fierbea, Lupu se întrebă nedumerit:

— De ce crezi că l-a ucis Consuela 2 pe Ticu Paraschivescu? Tot timpul mi-am spart capul să dau un răspuns la întrebarea asta şi uite că nu reuşesc. Ai vreo idee?

— Deocamdată doar o presupunere: negăsind documentul nici în plicul sustras cu destulă uşurinţă batrânei filateliste, nici la domiciliul amantului ei de-o seară, şi-a imaginat că el îl ascunde în altă parte. S-a introdus în spital – şi, recunoaşte, i-a fost uşor s-o facă pe sub nasul idiotului ăluia de portar somnolent – îmbrăcată într-un halat alb, care dă imediat oricărei femei aspectul unei surori de caritate, mai ales dacă e tânără şi drăguţă. Ori, să recunoaştem, Consuela e mai mult decât drăguţă, e chiar frumuşică. Apropo, îi mirosea mâna a parfum Helene Rubinstein când i-ai sărutat-o azi dimineaţă?

Lupu mormăi ceva ininteligibil.

— Atenţie, dă în foc! Acuma, gata, ai făcut-o fiartă…

Cafeaua se revărsase peste marginile ibricului. Lupu turnă în ceşti ce mai rămăsese şi începu să şteargă cu nişte hârtii parchetul pătat. În timp ce gustam lichidul fierbinte şi amărui, am continuat:

— Deci, intră la spital, ca la ea acasă, cu o trusă sterilizată pentru injecţii, obiect menit să întregească aspectul de infirmieră şi intră, sub privirile plutonierului Costea, care o să ia trei zile de arest de la subsemnatul, în rezerva lui Ticu

Paraschivescu. Îi cere, probabil, să-i indice locul unde se află documentul. Ticu, sau face ochii mari, habar neavând despre ce document e vorba, în eventualitatea în care ştia de existenţa lui în plic, deoarece nu-i dăduse nicio atenţie, sau o retrimite la bunica lui la Timişoara. Consuela 2 n-are timp de pierdut,: oricând poate intra în rezervă adevărata infirmieră. Încearcă să-l ameninţe, Ticu, nevinovat, n-are ce să-i mărturisească şi atunci îi astupă faţa cu perna, încercând să-l determine să-i indice ascunzătoarea documentului râvnit. Aici, sunt, după mine, două probabilităţi: prima ar fi că Ticu a sucombat fără intenţie din partea Consuelei 2, care neţinând cont de faptul că fusese recent operat şi deci era foarte slăbit, a prelungit prea mult apăsarea. Cea de a doua, că Paraschivescu a fost ucis deliberat, Consuela 2 încercând astfel să evite ca el să ne facă mărturisiri nouă sau, cine ştie? unei eventuale alte reţele de spionaj concurente, lucru pe care trebuie să-l avem în vedere. Ea s-a ghidat după principiul bine cunoscut – „dacă nu iau eu, să nu ia nimeni” urmând ca apoi să încerce să afle, pe alte căi, unde se află documentul. Şi, ajuns aici, e rândul meu să te întreb: ce-ai face în locul Consuelei 2, ajuns în acest punct mort?

— Ce-aş face? se întrebă Lupu. Dacă documentul nu se află în plic, există, vorba ta, două posibilităţi, ba nu, chiar trei. Prima: a fost scos din plic. Această pistă este deocamdată închisă, atât pentru Consuela 2 cât şi pentru noi, Ticu Paraschivescu fiind singurul în măsură să ne poată spune cine şi când l-a extras de acolo; sper că eşti de acord cu mine că pe bătrâna filatelistă trebuie s-o scoatem în afara parantezelor. A doua: documentul nu a fost niciodată în plic şi în acest caz Consuela, cu noi pe urmele ei, a alergat după o himeră. A treia: documentul a fost în plic, dar a fost extras înainte ca plicul să-i fie remis lui Ticu Paraschivescu. În varianta asta…

Am sărit brusc în picioare şi m-am năpustit afară din birou, chemându-l pe locotenent să mă urmeze. În vreme ce gâfâia în urma mea, mă întrebă:

— Ţi-ai adus aminte că ai câştigat la Loto?

— Mai rău, i-am replicat coborând scările în goană: mi-ai dat o idee: dacă documentul a fost extras din plic, înainte ca acesta să-i parvină lui Ticu Paraschivescu, făptaşul nu e altul decât… o făptaşă: doamna S. Conştientă sau nu, ea a încurcat iţele Consuelei 2 într-un hal fără de hal. Singura şansă a Consuelei 2 e acum doamna S., şi probabil că în vreme ce noi beam cafea ea o şi vizita… Şi încă ceva: adu-ţi aminte de povestea lui Florin, pe care ţi-am relatat-o…

— Ce anume din ea? mă întrebă Lupu, în timp ce descuiam portierele „Volkswagen”-ului.

— Partea cu bileţelul: „Sâmbătă seară te ajut să treci Stixul!” Lupule, astăzi e sâmbătă şi s-a făcut seară. N-am eu prea mare încredere în bileţele de-astea, totuşi suntem obligaţi s-o apărăm pe această doamnă Vernil…

Reţinusem adresa vilei doamnei S. şi am strecurat gărgăriţa prin înghesuiala de maşini de pe bulevardul Magheru, îndreptându-ne spre Şosea.

9

În faţa vilei doamnei S. se adunaseră o mulţime de gură cască. Am recunoscut maşinile Miliţiei după număr: erau două, parcate vizavi. Lupu exclamă:

— Ei drăcia dracului! Te pomeneşti că au dus ameninţarea până la capăt…

Mi-era teamă că are dreptate. Am oprit gărgăriţa în spatele celor două „Volgi” negre şi ne-am strecurat prin mulţime.

— Cine conduce ancheta? l-am întrebat pe sergentul major de miliţie care ne legitimase.

— Tovarăşul căpitan Vornicu, să trăiţi! raportă el.

Ne-am îndreptat spre casă, traversând curtea pe aleea pavată cu lespezi dreptunghiulare. Îl cunoşteam de multă, vreme pe căpitanul Mihai Vornicu de la Inspectoratul Miliţiei Municipiului Bucureşti, mă bucuram că dau de el. Colaborasem bine şi în alte două-trei cazuri: îi admiram cunoştinţele profesionale şi îndeosebi logica perfectă cu care îşi conducea anchetele. L-am găsit în hol, aşezat într-un fotoliu, fumând liniştit: oamenii lui ştiau ce au de făcut. Trecând prin curte observasem un uriaş câine lup alsacian care mirosea conştiincios pervazul unei ferestre, ridicat pe labele mari dinapoi. În timp ce ne strângeam mâinile, bucuroşi de revedere, l-am întrebat pe căpitan:

— Doamna S.?

— E sus, cu o vecină. Leşinată. Nu vecina, ea. Acum vreo zece minute am picat şi noi. Ne-a telefonat vecina.

— Încercare de asasinat?

— Da de unde, zâmbi căpitanul Vornicu, făcând un gest de lehamite cu mâna. De trei luni n-am mai

avut aşa ceva. O spargere banală. Dar tu cu ce treburi pe aici?

I-am explicat atât cât era strict necesar pentru a mă putea ajuta. S-a ridicat din fotoliu şi m-a condus prin casă, indicându-mi cu gesturi leneşe, în vreme ce-mi povestea cele constatate, o uşă, o fereastră, o mobilă.

— Au fost două persoane, doi bărbaţi. S-au introdus în casă pe fereastră, tăind geamul cu un diamant.

Am privit geamul tăiat după toate regulile artei.

— Filmele poliţiste sunt, de când lumea, un curs de şcolarizare pentru amatori, zâmbi Vornicu. Sunt amatori, ţi-o garantez. Un profesionist forţează rama cu o pârghie, mai ales când ştie că locatarii nu sunt acasă. Ăştia au lipit o bucată de plastilină pe sticlă, au tăiat un semicerc cu diamantul şi pe urmă au deschis ivărul. Exact ca-n *Incoruptibilii*. Au umblat cu mănuşi, în schimb, urme de paşi câte vrei…

Alsacianul lătra de două ori spre mine, apoi o şterse către fundul curţii, mirosind pământul bătătorit şi trăgându-şi însoţitorul de lesă.

— Au intrat în sufragerie, continuă Vornicu conducându-ne, şi au deschis bufetul. Au aruncat, cum vezi, conţinutul pe jos.

Pe covor zăceau, vraişte, tacâmuri, tăvi de argint, feţe de masă mototolite. Printre ele, cea cu purceluși vernil.

— N-au găsit se pare nimic, şi au intrat în birou, comentă Vornicu.

L-am urmat pe căpitan în birou. Locotenentul Lascu ne-a salutat vesel. Omul ăsta era în stare să râda şi la propria lui înmormântare… Indica oamenilor săi diverse obiecte de pe care trebuiau ridicate amprentele. Vornicu îmi dădea explicaţii, ca şi cum aş fi fost un novice, dar asta nu mă deranja. Din contra, apreciam spiritul lui de observaţie.

— Au luat carte cu carte şi le-au scuturat. Filele sunt în dezordine, deci s-ar putea să fi căutat ce te interesează, un document e uşor de ascuns printre file. Pe urmă au forţat sertarele biroului…

M-am apropiat de birou şi l-am privit cu atenţie: sertarul secret, de existenţa căruia aflasem, fusese descoperit şi deschis. Era gol.

— Au ieşit pe urmă pe unde intraseră şi… Stop! strigă Vornicu deodată unuia dintre miliţieni. Vezi să nu calci acolo!

Omul rămase cu piciorul în aer, apoi se dădu precaut la o parte. Căpitanul Vornicu şi locotenentul Lascu se lăsară în genunchi pe covor. Ne-am apropiat curioşi: priveau o porţiune umedă a covorului, alături de o vază de cristal răsturnată, din care căzuseră, în imediata apropiere, câteva fire de garoafă. Vaza se răsturnase, după toate probabilităţile, de pe birou, şi apa se risipise pe covor.

Vornicu se ridică în picioare şi îşi scutura genunchii de praful imaginar:

— A fost şi o femeie, constată el. A călcat pe covorul umed, urma pantofului s-a conservat perfect…

Am privit urma, pe care Lascu tocmai fotografia, folosind două surse de lumină indirectă.

— Nu-i de la pantoful doamnei S. Nici al vecinei, remarcă Vornicu. Le-am privit picioarele, doamna S. poartă pantofi cu vârful ascuţit, vecina are sandale fără toc, ori asta e urma unui pantof cu toc şi cu vârful tăiat, gen cioc de raţă… Şi totuşi, femeia n-a intrat pe fereastră, murmură el. Sau, în orice caz, nu pe fereastra pe care au intrat cei doi…

Trecu repede în sufragerie şi de acolo în bucătărie.

— Pe aici a venit, constată el, prin intrarea de serviciu. Uşa e forţată. Lascule!

— Ordonaţi, tovarăşe căpitan!

— Vezi cu ce s-a deschis şi adu-l pe Dingo!

Lascu se întoarse la intrarea principală, ieşi în curte şi se înapoie cu alsacianul.

— Cei doi au ieşit prin spatele curţii, tovarăşe căpitan, repetă el. Au plecat cu o maşină, deoarece Dingo a pierdut urma în stradă. În dreptul locului respectiv se văd pe caldarâm câteva picături de ulei. Probabil că maşina respectivă a fost gresată de curând.

Alsacianul mirosi urma nouă şi o şterse în goană, ocolind vila, către stradă, spre marea bucurie a copiilor din vecini, care nu se îndurau să plece, deşi se făcuse întuneric de mult.

Ne-am înapoiat în hol, unde ne aştepta doamna S., trezită din leşin. Era drapată într-un amplu capod vernil. Se aşezase în fotoliul ocupat până la venirea mea de căpitanul Vornicu, iar vecina care anunţase miliţia îi freca dosul palmelor cu oţet de trandafiri.

Mirosul florilor macerate inundase încăperea. Vornicu se prezentă, omiţând în mod intenţionat să ne prezinte pe Lupu şi pe mine. Am luat loc pe celelalte fotolii.

— Sunteţi în stare să vorbiţi, doamnă? începu el.

Doamna S. înclină capul cu distincţie.

— V-am ruga să ne povestiţi ce aţi observat venind acasă.

— M-am înapoiat de la birou mai devreme, la ora treisprezece, deoarece sâmbătă avem zi scurtă. Totul era în ordine. Am plecat o jumătate de oră mai târziu, după cumpărături. Am întârziat în oraş, umblând prin magazine, apoi de la cinci la şapte am văzut un film.

— Unde, doamnă?

— La „Scala”. *Tartine cu şuncă,* dacă vă interesează, o oroare poliţis… Doamna S. se bătu cu eleganţă peste gură, cu dosul palmei. Scuzaţi-mă, nu-mi plac filmele cu violenţe… Nu ştiu de ce, nu-mi venea să mă înapoiez acasă şi voiam să-mi umplu timpul cu ceva, continuă ea. Apoi am mâncat o prăjitură la „Nestor” şi m-am înapoiat cu

autobuzul. N-am intrat în casă, ştiţi, de când mi-a murit soţul – doamna S. îşi tampona uşor ochii uscaţi cu o batistă vernil – mă apasă aşa, un fel de angoasă… Azi, spaima mea – vedeţi, n-a fost nejustificată, există presimţiri – s-a accentuat şi am intrat la doamna Neveanu, s-o, rog sa doarmă la mine. Dânsa a avut amabilitatea şi a acceptat…

„Deci, m-am gândit, doamna S. continuă să păstreze secretul testamentului. Îi era teamă de ameninţarea din bilet şi nu voia să doarmă singură, asta era angoasa ei…”

— Am intrat în casă, uşa era încuiată, aşa cum o lăsasem, şi am aprins lumina. Perdeaua dintre hol şi sufragerie era trasă şi am văzut dezordinea din bufet. Am trecut în birou… Doamna S. ezită puţin, apoi continuă: Am intrat în birou, nu ştiu ce m-a atras acolo, adăugă ea repede, şi am văzut toate cărţile soţului meu azvârlite jos de pe rafturi, biroul răvăşit şi atunci am leşinat… Nu-i aşa, doamnă Neveanu? ceru ea ajutorul vecinei.

Doamna Neveanu scutură scurt şi energic capul, în sens de confirmare deplină. „Iată cea mai puţin vorbăreaţă femeie din lume, m-am gândit. Alta ar fi dat drumul unei poveşti întregi”…

— N-aţi vrea să verificaţi obiectele din casă, doamnă S.? întrebă căpitanul Vornicu. Să vedem ce v-a dispărut.

Cu un oftat, generat desigur de inutilitatea deplasării ce urma, doamna S. se ridică, hotărâtă să-şi joace în continuare mica piesă de teatru. Ca şi ea, de altfel, eram sigur că nu i-a dispărut nimic important: văzusem câteva piese de argint destul de preţioase aruncate cu dispreţ de „spărgători” pe covorul din sufragerie. Ştiam că şi căpitanul Vornicu face o acţiune de rutină, dar era obligat să respecte canoanele meseriei sale.

În timp ce doamna S. cotrobăia în silă prin birou, în hol îşi făcu apariţia locotenentul Lascu, împingând în faţă un puşti de vreo zece ani, cu genunchii juliţi.

— Permiteţi să raportez, tovarăşe căpitan?

— Te rog…

— Dingo a pierdut urma la colţul străzii. A reacţionat ca de obicei, când persoana urmărită pleacă cu un automobil… Dar puştiul a observat ceva interesant. Dă-i drumu, Paulică!

Paulică se foi puţin, apoi declară mândru şi dintr-o suflare:

— Mă numesc Paul Ovidiu Ştefănescu şi sunt elev în clasa a patra la Şcoala generală numărul treizeci şi cinci şi am văzut doi indivizi, acum vreo oră, care săreau gardul din spate şi se urcau într-o maşină roşie! Unul era înalt şi blond şi altul mai mic şi solid!

— Ce număr avea maşina, tinere? întrebă căpitanul Vornicu. Sunt sigur că l-ai observat, nu-i aşa?

— Sigur, tovarăşe căpitan, deoarece eu fac parte dintre micii miliţieni şi maşina a plecat pe „Accesul interzis tuturor vehiculelor”, ceea ce este o încălcare de regulament!

— Bravo, îl încuraja căpitanul. Şi numărul?

— B 125, tovarăşe căpitan!

— Nu mai avea şi altă cifră înainte?

— Ba da, dar… dar n-am observat decât atâta că a plecat repede, tovarăşe căpitan, şi eu… şi eu tocmai mă striga mama, şi atunci… şi eu atunci am întors capul şi maşina nu mai se vedea bine, că se întunecase şi nu avea luminile aprinse reglementar şi…

— Bravo, Paul Ovidiu Ştefănescu, să ştii că m-ai ajutat mult. Mulţumesc foarte mult. Ei, şi acum du-te la culcare că s-a făcut târziu…

Puştiul dădu frumos bună seara şi o şterse să-şi facă fericită familia.

După ce am rămas singuri, i-am spus lui Vornicu:

— Probabil că era 10 B 125, un „Alfa Romeo”, proprietatea semigreului Alfons Sârmă. Verifică, cred ca o să se confirme.

Vornicu se abţinu să intre în amănunte, dar îşi notă numărul.

— Cel înalt şi blond s-ar putea să fie Puiu Râureanu, farmacist, fratele actriţei Adina Râureanu. Auzi, Mihai, am continuat, dacă se confirmă, da-mi te rog un telefon. Am să-ţi trimit un pantof de damă. S-ar putea să se potrivească cu cel care a calcat pe covor. Anunţă-mă şi vedem noi pe urmă cum cooperăm. S-a făcut?

— S-a făcut, acceptă el.

În cameră reveni doamna S.

— Nu mi-a dispărut nimic de valoare, declară ea. Nu pot să înţeleg ce căutau bandiţii aceia, se lamentă.

I-am făcut un semn lui Vornicu şi am intervenit:

— Testamentul profesorului, doamnă, asta căutau. Dar, liniştiţi-vă, nu l-au găsit…

Doamna S. holbă ochii mari şi alunecă uşor pe covor. Marginile capodului se desfăcură, lăsând sa se vadă nişte picioare destul de bine conservate pentru vârsta ei.

10

Discutam de o oră. Doamna S. se mai liniştise şi hotărâse probabil să abandoneze micile scene de melodramă cu care debutase. Din când în când arunca fulgere din priviri în direcţia căpitanului Vornicu, care stătea cuminte într-un fotoliu, fumând distrat, ca şi cum nu-i vărsase o cratiţă cu apă în cap, după ce celelalte încercări ale noastre de a o trezi din leşin eşuaseră. Contribuise considerabil la schimbarea atitudinii ei şi explicaţiile mele privind nulitatea testamentului. Am lăsat o pauză mai lungă în discuţie şi căpitanul Vornicu se ridică, anunţându-ne că se retrage. Doamna S. nu-i întinse mâna, cu toate acestea el îi promise solemn că, dat fiind împrejurările nefavorabile în care se cunoscuseră, va reveni a doua zi, când noaptea va şterge unele amintiri mai puţin plăcute şi vor putea discuta câteva mici amănunte privind pretenţiile doamnei vizavi de făptaşii spargerii.

— Dar n-am nicio pretenţie, domnule! declară doamna S.

— Vom discuta mâine, doamnă, se înclină el politicos.

— Mâine e duminică! încercă desperată doamna S. să-l determine să renunţe.

— Ah, doamnă, suspină Vornicu prefăcut, credeţi că pentru noi mai există duminică!…

Apoi dispăru pe uşă urmat de locotenentul Lascu. Lupu ocupă fotoliul rămas liber, şi privindu-i figura, îmi dădeam seama că se distrase copios.

— Doamnă S., atacai eu frontal, numele Consuela vă spune ceva?

— Desigur, confirmă ea.

Am ciulit urechile. Chiar aşa, simplu, dădeam de firul cel bun?

— Şi ce anume vă spune acest nume, dacă sunteţi amabilă?

— Păi, Consuela e doamna Neveanu pe care aţi cunoscut-o!

M-am dezumflat rapid şi, dacă ar fi fost mai aproape, l-aş fi călcat pe bătătură pe Lupu, care era gata-gata să se înăbuşe de râs în spatele unei reviste din care-şi făcuse paravan. Odată hapul înghiţit, am continuat:

— Scuzaţi-mă, numele îmi umbla prin cap şi nu-mi aminteam unde-l auzisem. Desigur, doamna Consuela Neveanu… Dar, apropo, ştiţi cumva, profesorul Miron S., soţul dumneavoastră, avea un copil natural în afara căsătoriei?

Doamna S. mă privi uimită, apoi se repezi:

— Cum apropo? Asta are vreo legătură cu Consuela Neveanu?

Lupu se înecă şi dintr-un salt dispăru în bucătărie. Am auzit robinetul curgând. Îmi venea să turbez, dădeam din lac în puţ. Această doamnă vernil era formidabilă!…

— M-am exprimat greşit, doamnă. Nu e nicio legătură între copil, răposatul şi doamna Consuela Neveanu. Apropo e la mine un tic verbal… Totuşi, ştiţi ceva despre un astfel de copil?

— Nu, domnule! Miron era el afemeiat, slavă Domnului, dar copii n-a făcut! El n-a fost în stare sa-mi facă mie unul… Era complet steril, Doamne iartă-mă!…

Robinetul se închise şi Lupu reapăru.

— Doamnă, aş dori să-mi clarific câteva puncte… Spuneţi-mi, mai ştia cineva că plicul, conţinând diverse documente şi testamentul profesorului, i l-aţi încredinţat vărului dumneavoastră, Ticu Paraschivescu?

— Nimeni, bineînţeles. Adică, mai ştia cineva, dar…

— Cine?

— În sfârşit, un coleg al meu de birou, dar…

— Mă rog, nu vreau să intrăm în amănunte, dacă vă deranjează…

Îi promisesem lui Florin, care nu voia să intre în gura tigrului, că doamna S. nu va afla de discuţia noastră, aşa că am trecut repede mai departe.

Nu-mi era clar un lucru: dacă nu ştia nimeni de plic, cum ajunsese Consuela la Ticu Paraschivescu şi apoi – căci eram sigur că ea fusese femeia care lăsase urma de pantof pe covorul din birou – la doamna S.?

Lupu îmi intuise gândurile, aşa că îmi sări brusc în ajutor:

— Doamnă, nu vreau să fiu indiscret, dar, vă rog, răspundeţi-mi sincer la o întrebare: nu-i aşa că ţineţi, în secret, bineînţeles, un caiet de însemnări zilnice?

Formidabil! Lupu ăsta avea uneori nişte idei excelente! Era, de altfel, o soluţie la care mă gândisem, dar în afara ei nu mai putea exista o alta. Aşteptam curios şi neliniştit totodată. Dacă doamna S. va răspunde nu, atunci…

— Şi ce importanţă are? se eschivă ea.

— O mare importanţă, doamnă. O importanţă deosebita, sublinie Lupu cu ochii sclipind.

— Nu e propriu-zis un caiet de însemnări… Mai mult un carneţel unde, ca orice bună gospodină, îmi însemn cheltuielile zilnice şi unele lucruri pe care nu vreau să le uit… Când împrumut ceva cuiva, când iau ceva cu împrumut… Nu ştiu, faptul că i-am dat lui Ticu plicul l-am trecut în caiet dintr-un reflex, ca sa zic aşa, era doar inutil, dar nu, nu ştiu ce m-a determinat…

— Deci, aţi scris! jubilă Lupu. Perfect. Vă amintiţi în ce termeni?

— Nu, dar pot verifica…

Doamna S., deşi nu înţelegea probabil destul de bine ce urmărea locotenentul, se ridică din fotoliu şi trase sertarul bufetului. Extrase un mic „Notes”, îl răsfoi şi, găsind ce căuta, citi:

— Uitaţi; miercuri douăzeci şi cinci… „Dat plic div. doc. Ticu”… Asta vă interesa?

— Exact asta, exclamă Lupu, privindu-mă triumfator. Şi, spuneţi-mi, doamnă, ţineţi o agendă cu numere de telefon şi adrese?

— Sigur că ţin, doar n-o să-mi fac capul calendar cu toate astea!

— E cumva aceasta de sub telefon?

Lupu întinse mâna şi trase de sub telefon un caiețel.

— Da, consimţi doamna S.

— E trecut numărul de telefon şi adresa vărului dumneavoastră?

— Bineînţeles.

— Perfect, asta voiam să ştiu, conchise Lupu. Vă mulţumesc foarte mult, doamnă, se înclină el, apoi se cuibări în fotoliu foarte satisfăcut şi se închise într-o muţenie à la Sherlock Holmes.

Ca şi lui Lupu, îmi era clar acum cum procedase Consuela 2. Îi fusese suficient să se introducă o dată în casa doamnei S. – n-are importanţă când şi cum, în orice caz săptămâna trecută – şi cu intuiţia femeii care cunoaşte habitudinile femeilor, obţinuse totul în doi timpi şi trei mişcări. Dar mai rămăsese încă ceva de clarificat: de unde ştia Consuela că documentul care o interesa era în casa doamnei S.? Dacă aş fi avut răspunsul la această întrebare… Am întrebat-o pe doamna S., care ne privea nelămurită:

— Şi acum, doamnă, o ultimă întrebare, apoi vă vom lăsa să vă odihniţi după evenimentele acestei zile grele: când aţi introdus testamentul în plicul înmânat vărului, aţi mai adăugat probabil şi diverse alte documente, gândindu-vă că, în felul acesta, Ticu, dacă va avea curiozitatea să deschidă plicul lipit, dând peste hârtii neimportante, nu va da prea mare atenţie hârtiei pe care erau scrise ultimele hotărâri ale soţului dumneavoastră, nu-i aşa?

— Da, aşa este, recunoscu doamna S.

Arăta obosită şi am continuat repede, sigur că voi obţine răspunsul la orice întrebare acum, când ar fi dat probabil totul să scape de noi.

— Ei bine, doamnă, ce alte hârtii aţi mai introdus în pilc?

— Ah, nu ştiu, zău, n-am dat atenţie, nişte hârtii, chitanţe, scrisori de la femei, pagini de notiţe ale lui Miron care erau alături de testament în sertarul secret al biroului…

Lupu deschise ochii.

Am continuat cu voce egală, deşi vibram:

— În sertarul secret al biroului aţi mai observat ceva?

— Da domnule, mai era un pachet mic, alb, şi alte câteva hârtii scrise în germană… Ştiţi, probabil scrisori de la femei, nu ştiu, nu cunosc germana, nu mă interesează: Miron şi-a luat doctoratul în treizeci şi şase la München, a stat un an acolo, o fi avut legături, şi cam avea obiceiul să păstreze amintiri de la femei: scrisorele, bileţele, funduliţe… la începutul casniciei eram mai geloasă, sufeream că e afemeiat, pe urmă m-am obişnuit, nu-mi mai păsa, nu mai dădeam importanţă… Ştiam de sertarul secret, el nu ştia că am aflat de existenţa lui, nu-mi permiteam însă să umblu prea des acolo, încercam să mă autosugestionez că nu există şi…

Am întrerupt-o brusc:

— Ce conţinea pachetul acela mic, alb?

— Nu ştiu, nu l-am desfăcut, îmi închipui că tot scrisori…

— Vreţi să-mi arătaţi acel sertar?

— Poftiţi în birou.

Ne-am părăsit fotoliile şi am intrat în birou. Ştiam că pacheţelul nu mai e acolo şi ştiam că nici „scrisorelele în limba germană” nu mai sunt, aruncasem o privire în timpul cercetărilor căpitanului Vornicu, dar trebuia să verific, nimic nu excludea posibilitatea existenţei unui al doilea sertar secret…

— Sertarul e gol, exclamă doamna S., care ne preceda.

Ştiam acum sigur că sertarul era unic, că bruneta Consuela 2 fusese în mod cert pe acolo şi că trebuia să dau urgent un telefon.

11

L-am sunat pe Florin acasă.

— Ascultă, mâzgălitorule de hârtie, ai memorie?

— Nu prea, mai ales când dorm. Ce s-a întâmplat?

— De data asta trebuie să ai. Fii atent: ai deschis din greşeală sertarul secret al biroului lui Miron S. şi te-a frapat pachetul mic, alb, da?

— Da.

— Ce s-a întâmplat apoi?

— Amicul meu de pe stradă a strigat, conform consemnului, şi am ştiut că se apropie cineva. Am înhățat reflex pachetul şi l-am băgat în buzunar. Pe urma am sărit la fereastră.

— Bine. Acum închide ochii, ştiu că ai memorie vizuală, şi adu-ţi aminte. Mai era ceva în sertar?

— Da.

— Ei bine, ce?

— Câteva bucăți de hârtie.

— Scrise?

— Da.

— În română?

— Nu, în germană.

— Ştii germana?

— Ştiu.

— Eşti sigur că erau în germană?

— Sigur. Mi-aduc aminte titlul celei de deasupra: „Anhang”.

— Ce-i asta, „anexă”, nu?

— Da.

— Perfect, băieţaş, mersi. Du-te şi fă nani sau mai împuşcă vreun criminal de hârtie…

— Pe tine te-aş împuşca, m-ai sculat din somn…

— Vise plăcute, Simenon. Ai un whisky la mine. Sau ţi-ai schimbat gusturile?

— Prefer tot „Johnny Walker”, James Bond. Dar ziua…

Aveam confirmarea: documentul mult căutat se afla la Consuela. Dar unde era Consuela?

*

Consuela numărul 2, bineînţeles, nu era nicăieri. În schimb, la ora aceea, Consuela numărul 1 era în camera sa, la „Lido”, îi ajuta lui R 16 să facă bagajele! Raportul de sâmbătă seară al locotenentului Stamate consemna pregătirile de plecare ale cuplului…

La orele douăzeci şi unu, telefonul din cameră sunase de şase ori. R 16 nu ridicase receptorul. Stamate, care îi supraveghea pe cei doi, comunicase „Batrânului” evenimentul: telefonul suna pentru prima oară în acea cameră, din clipa în care R 16 şi Consuela van Dalyk o ocupaseră. „Bătrânul” a sunat-o pe centralistă şi a aflat că cineva din oraş, o voce de femeie, ceruse camera 216, aşteptase puţin şi înainte de a i se răspunde la apel, pusese receptorul în furcă. „Bătrânul” era sigur că cele şase ţârâituri reprezentau un semnal, dar ce semnifica el? Interesant era faptul că o jumătate de oră mai târziu, R 16 sunase recepţia şi rugase să i se facă nota, motivând că doreşte să părăsească hotelul a doua zi de dimineaţă.

— La ce oră? fusese întrebat.

— La şase, sunase răspunsul.

Cinci minute de la această convorbire, cei doi coborau la restaurantul hotelului. Rămăseseră acolo până la ora unu treizeci, doar R 16 fusese la toaletă de doua ori, şi Consuela o dată.

*

Mi-am permis să-l trezesc cu telefonul pe colonel la ora trei noaptea. Trebuia acţionat şi aveam nevoie de o aprobare. I-am explicat în câteva minute că R 16 se pregăteşte de plecare. N-a mai cerut amănunte. Ne-a cerut să-l aşteptăm, va sosi în treizeci de minute.

Eram trei în biroul lui: „Bătrânul” trăgea din mărăşeasca lui, cu ochii pe ceasul electric, al cărui secundar subţire sărea nepăsător, în doi timpi, peste spaţiul unei secunde; locotenentul Lupu, retras pe canapeaua din dreapta, citea o revistă veche de două săptămâni; eu fumam, cu gura amară şi mă gândeam la un filtru dublu, amărui şi fierbinte.

— Sandi, şopti „Bătrânul”, privindu-şi vârful incandescent al ţigării, la ce oră l-ai sunat?

— La trei zero cinci, tovarăşe maior.

— A zis că vine într-o jumătate de oră?

— Da, tovarăşe maior.

— Pariezi pe-o ciorbă de burtă, cu ardei verde şi oţet, că la trei treizeci şi cinci e aici?

— Nu, tovarăşe maior.

— Păcat, oftă „Bătrânul”. Aş fi avut chef de-o ciorbă de burtă…

În cameră se restabili tăcerea. Clădirea mare, pe coridoarele căreia eram obişnuit să aud întotdeauna zgomotul precipitat al paşilor, zăcea într-o linişte desăvârşită. Simţeam cum această linişte mă apasă pe ceafă ca un bocanc de alpinism. Am deschis fereastra. Afară burniţa uşor, nu era nimeni pe stradă iar R 16 dormea liniştit la „Lido”, alături de Consuela 1. Pe unde umbla însă Consuela 2? Aş fi dat orice sa ştiu acest mic amănunt…

Mi-am întors privirile spre ceas. Era trei şi treizeci şi trei de minute. În stradă apăru maşina de serviciu, rulând uşor către intrare.

— Vine, am anunţat, închizând fereastra.

Lupu îşi strânse puţin nodul cravatei şi se îndreptă pe canapea, lăsând revista deoparte. „Bătrânul” îşi mai aprinse o ţigară. Am stins-o pe-a mea şi am aşteptat să se deschidă uşa, cu ochii pe ceas. La trei şi treizeci şi cinci uşa se deschise. Sărind în picioare, am privit curios faţa colonelului Dumitrescu: avusese timp să se radă şi bărbia îi strălucea uşor, ca urmare a masajului cu lanolină.

— Bună dimineaţa, ne salută el, îndreptându-se spre birou.

În vreme ce-i răspundeam, trase cu degetul pe cristal, vru să zică ceva, dar renunţă: femeia de serviciu n-avea cum să fi şters praful atât de devreme. Luaţi loc. Zi-i, tovarăşe căpitan…

— Tovarăşe colonel, la ora şase dimineaţa R 16 va pleca. După părerea mea, în cursul zilei de azi intenționează să părăsească teritoriul ţării noastre. Nu exista niciun motiv să fie reţinut, şi totuşi, tovarăşe colonel, va cer aprobarea de a-l reţine la frontieră.

— Aşa, aşa… mormăi colonelul, foindu-se pe scaun. „Bătrâne”, dă-mi te rog, o ţigară.

„Bătrânul” îi întinse pachetul şi colonelul îşi aprinse, strâmbându-se, o ţigară.

— Deci, mi se adresă el, vrei scandal pe bază de inspiraţie… Vine omul ca turist, contribuie la dezvoltarea „comerţului invizibil” deci, stă liniştit, nu face nimic, şi tu vrei să pui mâna pe el… Tovarăşul căpitan Alexandru Adrian, lungi el intenţionat gradul şi numele meu, parcă încercând să-mi dea o anumită importanţă, nu lipsită de o undă de maliţiozitate, vrea să devină celebru. Vrea să pună mâna pe celebrul Al Muny şi să ofere o bombă ziarelor occidentale de senzaţie. Dumnealui vrea să le mărească tirajul şi să-şi vadă fotografia din profil şi trei sferturi… Perfect. Iar eu trebuie să-mi dau aprobarea, ca şi cum aş fi aterizat în biroul ăsta alaltăieri, prin transfer de la „Trei ursuleţi”! Păi, căpitane, eu îmi dau aprobarea cu cea mai mare plăcere, dar dă-mi motive! Nu poţi motiva? Dă-mi un motiv. Unul singur! O să-mi spui că n-a venit el Al Muny de florile mărului aici, şi o să-ţi răspund: de acord. Nu descoperim America. O să adaugi că urmăreşte ceva. Mai mult decât sigur. Dar astea sunt paleative, nu motive, iar inspiraţia ta… mă rog, nu-ţi contest inspirația, ţi-am apreciat-o când a fost cazul, când a avut o bază. Acum, n-are.

— Tovarăşe colonel, mi-am permis să-l întrerup, după ce-i ascultasem mica alocuţiune nu lipsită de haz. R 16 a primit un semnal.

— Ei şi?

— Nu vă cer aprobarea de a-l reţine acum, ci *la frontieră*. Până acolo, R 16 va intra în mod sigur în legătură cu această Consuela 2. Va primi de la ea documentul-cheie, „adresa”, dacă-mi permiteţi sa-i spun aşa, peşterii ale cărei planuri au intrat în posesia noastră. Documentul se află în prezent la Consuela 2. R 16 n-a fost decât un paravan, unul suspectuos, recunosc, menit să atragă atenţia, să capteze, conform planului lui de acţiune, tot interesul nostru, în vreme ce agenta principală, care execută de fapt partea cea mai grea a misiunii, acţionează liniştită. Planul lui e magistral, jos pălăria, dar nu infailibil. Au lucrat, el îndeosebi, curat, nu i se poate pune nimic în spate, dar nu va ieşi din ţară fără document, *sunt sigur*. E o chestiune psihologică, de psihologie a succesului aş spune. Marele R 16, omul care n-a greşit niciodată, câinele de vânătoare care aduce în dinţi stăpânului prepeliţa ucisă, s-ar considera dezonorat în faţa propriei sale conştiinţe, în faţa mândriei sale exacerbată de victorii răsunătoare, dacă nu ar ieşi *personal* din ţară cu documentul. Aducând documentul, realizează un tur de forţă. Aducându-l în propriul lui buzunar, realizează un tur de forţă *spectaculos*. E ca la fotbal, tovarăşe colonel. Când Pele creează un gol, tribunele aplaudă. Când îl marchează el, tribunele exultă. Al Muny e un tip încărcat de succese, nu mai acţionează doar pentru bani, presupun că nu trăieşte din împrumuturi, face „artă pentru artă”. În locul lui, cu psihologia lui, m-aş simţi coborât în propriii mei ochi dacă, cu tot planul meu bine întocmit, aş primi documentul dincolo de frontieră, în siguranţă, de la o colaboratoare, oricât de bine aş fi ales-o şi aş fi pregătit-o şi oricât de talentată ar fi ea. Vă garantez că R 16 gândeşte astfel. În subconştientul lui…

— Adriane, te-ai încălzit, hai să judecăm la rece, mă întrerupse colonelul. Să zicem că ai dreptate. Că această Consuela 2 îi dă documentul lui R 16 pe drum. Perfect, şi nu prea perfect, personal, am nişte rezerve. Aşa cum prezinţi tu lucrurile, planul lui apare prea simplu. Ai să spui că perfecţiunea rezidă în simplitate şi n-am să contest, nu poţi contesta axiomele, totuşi ai să recunoşti că lucrurile sunt mai complicate, nu cu mult, e adevărat, dar mai complicate.

Revin: Ei, şi? Îi dă acest document asupra căruia, s-o recunoaştem, nu suntem destul de bine edificați, şi R 16 o şterge din ţară cu mândria nepătată. Iată el, supraspionul, a mai dat o lovitură… Ce face însă cu documentul? Prin el, intră în posesia unei adrese. Ea singură nu-i foloseşte la nimic, cum nu-i foloseşte la nimic unui spărgător faptul că ştie locul unde îşi păstrează regina Angliei bijuteriile coroanei. Al Muny *trebuie să ajungă la acea adresă.* Şi o va face probabil *ulterior,* într-o *a doua etapă.* Atunci da, punem mâna pe el, îl aşteptăm şi-l anihilăm. Vine altcineva în locul lui? Mi-e egal, eu unul, nu ţin neapărat să mă laud cu capturarea lui Al Muny…

— Tovarăşe colonel, îmi permit să vă atrag atenția asupra unui lucru la care sunt sigur că şi Adrian s-a gândit, interveni „Bătrânul”, turtindu-şi ţigara în scrumiera plină. Vă reamintiţi că R 16, înainte de a apărea la noi, a stat la vecini, tot în calitate de turist, o lună de zile. S-ar putea spune că aceasta făcea parte din planul lui de inducere în eroare a celor ce-l supraveghează. Dacă într-o ţară stă o lună, totalmente inactiv, de ce n-ar sta şi într-o alta? Oricine are dreptul să se odihnească! R 16 s-a documentat bine asupra legilor noastre, mizează tare pe faptul ca fără probe nu-l vom deranja. Are deja confirmată această convingere, justificată prin aceea că vecinii noştri într-adevăr nu l-au deranjat, şi nici noi până în prezent. Dar eu mă pot lăuda că-l cunosc pe Al Muny, m-am

documentat temeinic şi vin să afirm că lucrurile nu stau chiar aşa. După cum la noi a acţionat indirect, prin intermediul Consuelei 2, cum a botezat-o căpitanul Adrian, aşa şi la vecinii noştri a acţionat poate printr-un alt om al lui, în vreme ce el personal făcea plajă sau colinda localurile cu tarafuri ţigăneşti şi…

— Scurteaz-o, Bătrâne, interveni colonelul zâmbind.

— Ei bine, cine ne garantează că acea peşteră, dacă peşteră o fi, că, în treacăt fie zis, prea miroase a roman, se află la noi şi nu la vecinii noştri?

Colonelul îl privi fix câteva secunde, apoi se ridică şi începu să dea târcoale biroului. Adevărul e că, deşi „Bătrânul" credea că mă gândisem la acest lucru, n-o făcusem. Varianta aceasta nu-mi trecuse prin cap. Eu aveam o alta…

Şeful reveni în fotoliul lui, se rezemă comod de spetează şi zâmbi:

— Perfect, m-aţi bătut. S-ar putea să aveţi dreptate, deşi… deşi nu văd, în acest caz, de ce nu i-am lăsa pe cei interesaţi să-şi rezolve singuri treburile…

Bineîţeles, după ce i-am încunoştiinţa de supoziţiile noastre… Bun. Am să vă dau aprobarea, considerând cea de a doua latură a problemei, totuşi. Vă dau o aprobare condiţionată bineînţeles de producerea întâlnirii între R 16 şi Consuela 2 pe parcurs, deoarece ne-ar oferi o probă, o bază. Să atacăm noi deci, în loc să aşteptăm producerea atacului lor într-un viitor nedeterminat. E mai înţelept aşa. Să obţinem deci arhiva lui Muffel acum, dacă ea e ascunsa la noi, în loc să mai aşteptăm o nouă mutare a domnilor de la Agenţia Particulară de Informaţii „Jupiter". Iar dacă ea nu se află la noi, să-i anunţam pe cei în drept unde o pot procura. Mai ai probleme, Adrian?

— Nu, tovarăşe colonel, am răspuns.

— Atunci, acţionaţi. Dar, repet: numai dacă sunt probe că documentul se află asupra lui R 16. Şi probe tari.

Era ora patru şi treizeci de minute.

12

Cu o întârziere de o jumătate de oră, R 16 părăsi hotelul Lido. Consuela 1 era la volanul maşinii. El stătea alături, zâmbitor şi bine dispus. Locotenentul Lupu conducea grupa operativă însărcinată cu supravegherea lor şi eram sigur că nu-i va scăpa din ochi nicio fracţiune de secundă.

Rămăsesem în Bucureşti, deoarece voiam să mai clarific câteva lucruri care mi se păreau neclare, lămurirea lor urmând să contribuie la reuşita operaţiunii. Aveam în faţă cel puţin opt ore, R 16 nu putea ajunge prea devreme la frontieră, eram sigur că nu se va grăbi, ştiindu-se tot timpul supravegheat.

Am făcut primul drum la IMMB, îl anunţasem pe căpitanul Vornicu că voi fi acolo la şapte dimineaţa. Mă aştepta.

I-am solicitat date noi privind rezultatele anchetei sale asupra spargerii comise în casa doamnei S.

— A, e o anchetă relativ simplă din punctul nostru de vedere, zâmbi el. Am verificat, ştiam că eşti în alertă, şi s-a confirmat supoziţia ta că făptaşii sunt Alfons Sârmă şi Puiu Râureanu. Maşina era a lui Sârmă. Când te-am lăsat aseară, am extins aria investigaţiilor la vecini, am mai găsit doi martori; unul i-a observat la plecare, un altul i-a văzut stând în maşină la venire, deci înainte de a pătrunde în casă. Am ridicat amprentele de la locul faptei şi le vom compara chiar în cursul zilei de azi cu impresiunile lor digitale. Nu i-am reţinut încă. Ştii, formalităţile durează şi nici nu-i vorba de vreo crimă sau ceva mai grav, ca să ne grăbim în mod deosebit… Când îi voi interoga am să te chem.

— Dar pantoful pe care ţi l-am trimis? Corespunde?

— Drept să-ţi spun n-am verificat încă, dar putem face asta imediat.

A scos din dulap fotografia şi am potrivit amândoi pantoful deasupra: nu se potrivea cu exactitate, dimensiunile pantofului coincideau, dar modelul era puţin diferit. Deosebirea mi s-a părut normală, nimeni nu poartă pantofi identici ca formă şi model, dar faptul că erau de aceeaşi dimensiune îmi întăreau convingerea că operase Consuela, şi deci ea se află în posesia documentului. Convingerea mea trebuia însă probată cu noi dovezi; dacă n-o aveam pe Consuela, îi puteam avea însă pe ceilalţi doi. În cazul în care discuţia cu ei va scoate la lumină faptul că nu ei au luat documentul, era evident că îl înhăţase Consuela 2.

Timpul mă presa: l-am sunat pe colonel şi l-am rugat să ia legătura cu superiorul lui Vornicu, colonelul Ifrim, în vederea accelerării arestării celor doi. Era necesar un ordin de reţinere al procuraturii. Se pare că cei doi colonei s-au înţeles repede, deoarece mandatul ne parveni prin curier o jumătate de oră mai târziu. Am sărit cu Vornicu şi Lascu în Volga lor şi ne-am îndreptat spre casa Adinei Râureanu, unde locuia şi Puiu.

Casa era un mic bungalow, pierdut într-o curte uriaşă, plină de pomi, un adevărat parc particular. Ne-au întâmpinat uriaşii lupi canadieni de existenţa cărora aflasem. Lătratul lor gros, dogit, deterioră liniştea întregului cartier. O femeie de serviciu şleampătă ieşi la poartă.

— Puiu Râureanu e acasă? întrebă Vornicu, legitimându-se.

Bătrânica se pierdu la vederea legitimaţiei şi începu să dea din colţ în colţ.

— Ţineţi câinii, o îndemnă Vornicu, o să ne convingem singuri.

Am parcurs repede aleea prunduită care lega poarta de intrarea casei – canadienii parcă înnebuniseră. La întrebarea lui Vornicu, bătrâna

servitoare ne indică uşa camerei lui Puiu Râureanu. Am ciocănit şi am intrat.

Camera era goală, patul deranjat, se vedea că locatarul abia se sculase, uşa din dreapta era deschisă şi de acolo se auzea curgând apa dintr-un robinet. Intrând în camera de baie, l-am văzut pe Puiu Râureanu, în pijama, bărbierindu-se. Tocmai îşi săpunise faţa: eram sigur că urletele câinilor îl treziseră, ne observase pe fereastră, îşi închipuise cine suntem şi acum căuta să câştige timp, pentru a născoci o poveste pe care nu apucase s-o combine încă. A urmat mica piesă cu cetăţeanul onorabil deranjat pe nepusa masă şi implicat, bineînţeles pe nedrept, într-o afacere care nu-l privea. Cunoşteam placa, dar n-aveam timp s-o lăsăm să „cânte" toată. Am intrat direct în subiect, acolo, în baie. M-am aşezat pe capacul WC-ului, Vornicu s-a rezemat de cazanul băii şi ne-am aprins ţigările. Râureanu continua să se bărbierească, dar mâna îi tremura.

— Domnule Râureanu, cunoaştem mobilul micii spargeri efectuate aseară în compania bunului dumitale prieten şi, presupun, cumnat în perspectivă, Alfons Sârmă. Să nu mai lungim vorba acum, căpitanul Vornicu, aici de faţă, va avea amabilitatea să vă asculte pe îndelete ceva mai târziu şi în altă parte. Pe mine mă interesează acum să aflu câteva lucruri aparent nelegate de acest mobil. Asta însă repede, sper să nu fiu nevoit să-ţi extrag cuvintele cu cleştele din gură, dacă îţi cunoşti interesul dă-i drumul fără invitaţii speciale. Ei bine, am să rezum, aţi intrat în casa doamnei S. în căutarea testamentului, după ce aţi încercat să-l obţineţi prin presiuni, scrisorele şi telefoane de ameninţare. Presupun că nu l-aţi găsit. Sau mă înşel?

Puiu Râureanu îndepărtă aparatul de ras de lângă obraz şi bolborosi:

— Nu vă înşelaţi, nu l-am găsit. Dar ştiţi, noi nu…

— Ştim. Nu. Aţi fost forţaţi de încăpăţânarea doamnei S. etc. etc., o s-o argumenteze avocatul dumneavoastră la proces, să-l lăsăm şi pe el să mănânce o pâine. Unde l-aţi căutat?

— Cum unde? se miră Râureanu. În casa doamnei S.

— În casă, bineînţeles, dar unde anume? Mă interesează locul exact.

Râureanu se uită la mine mirat şi începu să enumere, în vreme ce-şi spăla fala bărbierită cu chiu cu vai, pe care sângele se scurgea din cele trei-patru tăieturi superficiale.

— În sufragerie: în bufet, în comodă, în vitrină, sub canapea, sub fotolii…

— Mai departe.

— În dormitor: în sertarele noptierei, sub pat, sub covor, în garderob…

— Mai departe.

— În camera de lucru a profesorului: în biblioteca printre cărţi, în sertarele biroului.

— Îţi mai aminteşti câte sertare are biroul?

Puiu Râureanu mă privi tâmp. Mă credea ori nebun, ori hotărât să-mi bat joc de el…

— Câte sertare avea biroul? Să mă gândesc… Cred ca trei într-o parte, trei în cealaltă şi unul la mijloc…

— Aţi umblat în toate?

— Sigur, unde putea fi ţinut mai bine un testamentul decât în sertarul biroului?

— Dar în sertarul secret, aţi căutat?

Mi-am dat seama din privirea lui că habar n-avea de existenţa unui astfel de sertar. În definitiv, fără ajutorul întâmplării, un astfel de sertar e, în general, destul de greu de găsit pentru un amator, mai ales atunci când nu bănuieşti existenţa lui. Cu Consuela 2 se schimbau lucrurile, ea urmase certamente o şcoală specială, ori acolo lucrurile astea se învaţă în primele luni.

Mi se confirma din nou deci că documentul se afla în posesia Consuelei 2. Rămânea să mai aflu

numai două lucruri:

— Domnule Râureanu, în afara lui Alfons Sârmă, a mai „operat” cineva împreună cu dumneavoastră? O femeie, de exemplu?

Omul în pijama se încordă şi sângele îi năvăli în faţă când strigă:

— Vă rog să n-o băgaţi pe Adina în ciorba asta! Ea n-a fost cu noi! Cum vă puteţi imagina că Adina ar putea face asta?

Căpitanul Vornicu interveni, încercând să-l liniştească:

— Nu, domnişoara Râureanu iese din discuţie, am verificat, în timp ce dânşii se „amuzau” în casa doamnei S., dânsa juca în *Femeia îndărătnică*…

— Mă gândeam la Consuela, am insinuat.

— Care Consuela? se holbă la noi Râureanu. N-am auzit în viaţa mea de nicio Consuelă! Şi, vă asigur, am fost acolo doar cu Alfons. N-are rost să mai băgaţi pe nimeni în aceeaşi oală cu noi, dar dacă vă face plăcere, din partea mea sunteţi liberi…

Am extras din portofel fotografia Consuelei 1, a cărei, asemănare fizică cu Consuela 2 era izbitoare, şi i-am arătat-o, urmărindu-i atent trăsăturile feţei. Dar faţa lui Râureanu rămase impasibilă la vederea frumoasei animatoare a nopţilor lui R 16.

— N-o cunosc pe femeia asta, declară el.

— Sigur?

— Sigur. N-am văzut-o în viaţa mea. Cine e?

— A, o actriţă de film, i-am răspuns. Sophia Loren, dacă aţi auzit de ea…

Faţa lui Râureanu se coloră în nuanţa sucului de tomate.

Deci, numai întâmplarea făcuse ca vizita Consuelei 2 acasă la doamna S. să se producă la puţine clipe după spargerea efectuată de Puiu Râureanu şi Alfons Sârmă. Intrase de altfel prin uşa de serviciu, observând că fereastra fusese forţată. Probabil ca o fi intrat în panică văzând că

altcineva o precedase, răsturnând casa cu susul în jos, dar perseverase şi descoperise sertarul secret, punând mâna pe document. Hotărât lucru, femeile au noroc. Fără apa vărsată pe covor şi poate fără Dingo, cu greu ne-am fi dat seama că ea trecuse prin casa doamnei S…

Ani părăsit bungalowul, lăsându-l pe Râureanu, care nu mă mai interesa, în seama lui Vornicu şi a locotenentului Lascu. Am cerut şoferului să mă ducă în strada Libelulelor.

Pe drum, la ora opt treizeci, mi-a parvenit primul mesaj din partea lui Lupu: „Continuăm plimbarea, niciun eveniment”.

13

Paul Keresteş se afla încă bine cuibărit în braţele lui Morfeu şi faptul era temeinic demonstrat de sforăitul lui, ca un muget de geamandură maritimă, care se auzea încă de la poartă. Am bătut politicos în uşa, la început cu degetul, apoi cu pumnul, dar manifestările sonore ale somnului oblomovian continuau fortissimo. Şi atunci – scuze – am intrat. Uşa nu era încuiată.

Aspectul interiorului nu se modificase de la ultima mea vizită. Teancurile de tipărituri şi hărţi privind zbuciumata istorie a celor două războaie mondiale sufocau cele două încăperi, dar se pare că între timp tânărul Oblomov în ediţie revăzută şi adăugită căpătase gustul lecturii: adormise cu un jurnal de front pe burtă, iar de sub colţul pernei ieşea colţul unul biblioraft dolofan, doldora de tăieturi din ziarele timpului.

L-am atins uşurel pe umăr şi nemaipomenitul somnoros a deschis ochii. În astfel de ocazii unii oameni sar în picioarele speriaţi, el, cu conştiinţa absolut împăcată, îmi zâmbi a la bebe.

— Salut, ce mai faceţi?

Am intrat în joc.

— Mersi, bine. Dumneavoastră?

— Aşa şi-aşa. Mă cam supără un început de insomnie.

Am râs ca de o glumă bună, dar se pare că vorbea absolut serios.

— Pun imediat de cafea, cafeaua e bună în zori, adăugă el un panseu care îi aparţinea mai mult decât sigur. Dar, se scuză el, nu vreţi să vă întoarceţi puţin? Obişnuiesc să aţipesc fără pantaloni de pijama…

M-am întors. L-am auzit cum se dă jos de pe canapea. De la ursul ăsta nu mă puteam aştepta la o lovitură cu un săculeţ de nisip în ceafă, aşa încât

am stat relaxat, până ce mi-am dat seama că se îmbrăcase.

— Vom lua o mică gustare, mă anunţă el. Ceva modest, sunt un biet burlac, nu vă pot oferi cine ştie ce…

Dispăru în bucătărie şi zăbovi acolo cinci minute.

Am răsfoit între timp câteva documente, luate la întâmplare din teancurile aparent haotice, apoi le-am aşezat la loc, dându-mi seama că în dezordine există totuşi o anumită ordine, pe care o făcuseră probabil lectorul Lungu şi asistenţii lui: teancurile cercetate erau însemnate cu bucăţi de hârtie pe care era indicat la ce se referă mormanul respectiv. Probabil că se făceau pregătiri pentru împachetarea şi transportarea arhivei.

— Ce vă aduce din nou pe la mine? se interesă Paul Keresteş, apărând în uşă cu o tavă enormă, pe care se afla o sticlă cu lapte, circa o jumătate de kilogram de muşchi ţigănesc, o bucată impresionantă de pastramă de gâscă, câteva felii groase de caşcaval, un borcan de dulceaţă, două franzele şi o cafetieră. Puse delicat tava pe pat şi mă întrebă:

— Lucraţi şi duminica?

— Uneori… Cine mănâncă toate astea? Am arătat spre tavă.

— Astea? se miră el. O să luăm o mică gustare la botul mânzului, cum se zice. Vă rog să mă scuzaţi, nu-mi plac ouăle, aşa că nu ţin în casă… Dar, vă rog, gustaţi…

Nu l-am refuzat, nu apucasem să mănânc cine ştie ce. În vreme ce mestecam un sandviş cu pastrama de gâscă, el dădu gata muşchiul ţigănesc. Era amuzant acest grăsan care „începuse să aibă insomnii”.

De la sandviş am trecut direct la cafea, lăsându-l să se descurce cum o şti cu mica lui gustare. Aprinzându-mi o ţigară l-am întrebat:

— A mai apărut ziarista aceea pe aici, după prima ei vizită?

„Oblomov” rămase cu caşcavalul neînghiţit.

— Care ziaristă, tovarăşe căpitan? se miră el.

Nu ştiam dacă vrea să mă „plimbe” sau, pur şi simplu, nu-şi mai reaminteşte cele ce-mi povestise data trecută, aşa că i-am răspuns cu o altă întrebare:

— Ce, între timp v-a mai vizitat şi alta?

Keresteş înghiţi cu greu, apoi păru să se dumirească:

— A, ziarista… Nu, nu m-a mai vizitat… V-a spus dumneavoastră că o să mai treacă pe aici?

Prea multă naivitate strică.

— Mai am exact un sfert de oră la dispoziţie şi n-am venit să vă fac o vizită protocolară. Răspundeţi-mi vă rog la întrebare.

Se foi puţin pe scaun, aranjă cu grijă resturile „gustării” pe tavă şi, până la urmă se hotărî.

— Nu, n-a mai apărut…

— M-aş fi mirat, după ce a obţinut ce-i trebuia…

— Ce să obţină? se întrebă şi mă întrebă Keresteş.

— Asta vreau şi eu să aflu de la dumneata. Şi sunt sigur că ne vom înţelege, dacă în prealabil mă veţi înţelege. Închipuiţi-vă că eu joc remi cu cineva pe care dumneata nu-l cunoşti şi nici nu-ţi urez să-l cunoşti. Acel cineva e un duşman. Al meu, al dumitale, al nostru, al tuturor. „Jocul de remi” despre care îţi vorbesc nu se joacă nici pe beţe de chibrit, nici pe bani, ci pe ceva mult mai de preţ. Eu ştiu că cel cu care joc mai are de primit o singură piatră şi „se poate etala”. Dar şi mie îmi lipseşte o singură piatra pentru a face acelaşi lucru înaintea lui. Ei bine, „piatra” aceea poţi să mi-o oferi dumneata. Nu pot să te constrâng să faci acest gest. În același timp, trebuie să-ţi spun că pot câştiga jocul şi fără „piatra” aceasta, dar mai târziu cu o oră, cu un minut, cu o secundă poate. Cum în

acest timp nedeterminat se pot întâmpla însă multe lucruri, ei bine, te întreb, tovarăşe Keresteş, îmi oferi acum „piatra” necesară?

Priveam atent figura profesorului. Se crispă puţin.

— Tovarăşe, căpitan, despre ce-i vorba? mă întreba el, aprinzându-şi o ţigară parfumată. Am să vă răspund, dacă pot.

— Poţi, tovarăşe Keresteş. Poţi. Data trecută mi-ai spus că acea „ziaristă” a umblat prin documentele primite moştenire de la tatăl dumitale, pe care le-ai donat Academiei. Apoi a plecat fără să ia niciun document. Nu-i chiar aşa. Uită ce mi-ai spus atunci şi povesteşte-mi totul, aşa cum s-a întâmplat. Te rog. Cu amănunte.

Profesorul trase din ţigară, mă privi câteva secunde drept în faţă, apoi oftă:

— Bine. Am să vă spun. Cu toate riscurile. Cred că am greşit de două ori: prima oară când i-am furnizat acelei femei o informaţie, deşi atunci n-am considerat că greşesc, nu aveam de unde şti că greşesc, intuiesc acest lucru abia acum, din însuşi faptul că mă vizitaţi; a doua oară când nu v-am povestit acest lucru data trecută, deşi, repet, n-am dat atunci importanţă faptului. Dar, mă rog… asta-i! A venit la mine seara, pe la nouă, după plecarea grupului de cercetători. Faptul s-a petrecut acum o lună cred, nu ştiu data cu precizie, dacă aş ţine un jurnal, ca tata, ar fi fost foarte simplu. S-a prezentat sub un nume oarecare, poate Popescu, poate Ionescu, poate Dumitrescu, nu l-am reţinut, la ce mi-ar fi folosit? Dar i-am reţinut prenumele, o cheamă Consuela, frumos nume, nu? Mi-a spus că-i ziaristă şi i-am cerut legitimaţia, n-o avea la ea, un ziarist nu-şi lasă legitimaţia acasă, aşa cred eu, şi am știut că minte, dar ce mă interesa? O minciună în gura unei femei frumoase suna şi mai frumos. E frumoasă Consuela, tovarăşe căpitan, poate aţi văzut-o, poate o ştiţi şi nu mai e nevoie să

v-o descriu. Eu am ştiut din prima clipa că n-am s-o uit niciodată…

S-a dat drept ziaristă deci, şi mi-a cerut voie sa-si arunce ochii prin documentele trimise de tata, puteam s-o refuz? I-am dat voie. Şi trei ore, până la miezul nopţii, a răscolit hârtiile.

Mi-am dat seama că ea căuta ceva, o hârtie, un document de o anumită formă sau poate de o anumita culoare, trecea repede peste hârtii, sau se oprea la câte una şi o privea mai atent. Stăteam tolănit pe canapea şi-i priveam profilul, sânii care se reliefau violent prin puloverul strâns pe corp, coapsele înguste, gambele bine proporţionate, pe care străluceau nişte ciorapi negri, transparenţi şi cred că a simţit privirea mea şi şi-a dat seama că o doresc. Se făcuse târziu, dacă ar fi stat aici trei zile şi tot n-ar fi reuşit să treacă în revistă toată moştenirea mea. S-a ridicat de pe scaun, s-a întors cu spatele şi a început să caute aplecată până la pământ, prin hîrtiile aşezate pe podea. Nu mai vedeam nimic în faţa ochilor decât pielea ei albă, pe care o bănuiam netedă ca mătasea şi fierbinte ca nisipul de pe plaja mării, care se zărea dincolo pe marginea ciorapilor negri… M-a întrebat unde sunt documentele privind anul 1944 şi nu i-am răspuns, deşi ştiam. Şi atunci… nu, nu atunci, peste câteva minute poate, s-a dus în bucătărie să bea apă şi în timp ce se întorcea s-a produs scurtcircuitul… a revenit în camera cufundată în beznă şi, din greşeală, s-a lovit de canapea, a alunecat peste mine. Am prins-o în braţe, mirosea aşa cum îmi închipuiam că miros portoricanele încălzite de dans şi împodobite cu flori de mirt şi pielea ei era netedă ca mătasea şi fierbinte ca nisipul plajelor, vara, când soarele se apropie de apus… Peste o oră s-a dus din nou în bucătărie, pe când trecea, la înapoiere, pe coridor, lumina s-a reaprins. Atunci am ştiut că scurtcircuitul nu a fost scurtcircuit, ci ea slăbise siguranţele de pe coridor, dar ce mai conta? Am căutat apoi amândoi printre hârtiile

anului 1944, un set de hârtii care trebuia să poarte titlul în germană Anhang… şi nu l-am găsit. Dimineaţa mi-a cerut numele cercetătorilor care lucrează la sortarea hârtiilor… I-am indicat numele lor, începând cu profesorul Miron S., bineînţeles. A plecat spunându-mi că va reveni.. Dar n-a revenit şi nu va reveni, o ştiu, o simt şi, mă credeţi? Sufăr.

Paul Keresteş îşi ridică privirile pe care le ţinuse tot timpul plecate, ca şi cum ar fi citit totul pe fundul farfuriei murdare de grăsime, şi izbucni într-un râs forţat. L-am lăsat să se liniştească, apoi l-am întrebat:

— De atunci au început să vă intereseze aceste documente? I-am arătat biblioraftul al cărui colţ ieşea de sub pernă, şi am adăugat: Nu mai căutaţi acel document, nu-l veţi găsi. L-a luat altcineva, înaintea Consuelei. Şi Consuela nu va reveni. Uit-o, tovarăşe Keresteş. A fost, a trecut. E ca şi cum n-ar fi fost. Mă auzi? Te înţeleg foarte bine, dar ea nu a existat niciodată, ai visat frumos, ai visat urât, ai visat…

Îi vorbeam, şi-n faţa ochilor îmi dansa Alina, Alina cu mersul ei de prinţesă orientală, Alina… Am strâns dinţii şi imaginea a dispărut.

— Acum am aflat ce mă interesa, bănuiam de altfel… am „piatra de remi” care-mi lipsea, şi-ţi mulţumesc.

I-am întins mâna, mi-a strâns-o, mă privea vinovat.

M-am îndreptat spre uşă, dar m-am oprit brusc.

—Tovarăşe Keresteş, parcă ziceai că nu ţii jurnal, ca tatăl dumitale. Deci, Ştefan Keresteş ţinea un jurnal. Ai cumva acest jurnal?

Paul Keresteş se ridică greoi de pe scaun, se apropie de masa de lucru acoperită cu hârtii, trase un sertar şi scoase de acolo nişte caiete subţiri, cu coperte negre de carton. Le-am numărat, erau treisprezece.

— Numai pe acestea le-am primit, mă lămuri Paul Keresteş. Sunt ultimele, primele s-au rătăcit probabil, sau au fost distruse… Vedeţi? sunt numerotate de la două sute şaisprezece la două sute douăzeci şi opt… Tata ţinea probabil jurnalul de multă vreme…

M-am uitat la datele trecute pe ultimele pagini şi am respirat uşurat: Ştefan Keresteş îşi ţinuse jurnalul până în preziua morţii.

— Le-ai citit?

— Am început să le citesc din curiozitate filială… Dar am abandonat. Scria cu prea multe prescurtări, evenimentele relatate sunt anodine. M -am lăsat păgubaş…

— Mi le împrumuţi pentru câtva timp?

— Cu plăcere, câtă vreme aveţi, nevoie… Nu fac parte din fondul donat, sunt ale mele acum şi, la ce mi-ar folosi? Ţineţi-le cât vreţi…

— Mulţumesc, Paul.

I-am zis pe nume aproape fără să-mi dau seama. Simţeam cum creşte în mine un simţământ de simpatie pentru grăsanul ăsta puţintel naiv, puţintel nedreptăţit de soartă, care ucisese în el, cu siguranță, un romantic târziu…

— La revedere, şi, poate că dacă nu te deranjează, o să-ţi mai fac o vizită cândva fără probleme de serviciu.

14

Am găsit pe birou un mesaj de la Lupu: „Continuăm drumul, niciun eveniment”. Fusese transmis la nouă treizeci. Era zece treizeci şi ştiam că-mi va parveni un altul. În câteva minute, acesta mi-a fost adus: „Am oprit la motelul din zona o suta nouăzeci şi unu, se pare pentru mai mult timp. Mâncăm”. I-am urat în gând poftă bună locotenentului şi am început să răsfoiesc jurnalul lui Ştefan Keresteş. Am început cu sfârşitul. Paul Keresteş avea, în felul lui, dreptate. Multe prescurtări, însemnări anodine de genul: „Fost la L.P., mâncat creveţi, apoi disc. pres. atm. dens. etc. Plictisit. Cerberus boln. Dr. Sim. afirmă împuşc, totul pierd. Las moară moarte b.” Cerberus era probabil câinele colecţionarului şi se pare că ţinea mult la el, deoarece numele lui apărea destul de des în însemnări. Era gata-gata să renunţ, când mi-a atras atenţia o însemnare făcută cu circa o săptămână înaintea ultimei notaţii. Textul ei suna aşa: „Trimis scrisoare autorit. Române ref. doc. cump. A.K. Poate mai bine adresam Amb.?”

Nu mi-a fost greu să-mi dau seama ce se ascundea în spatele prescurtărilor lui Ştefan Keresteş. Totuşi, după câte ştiam eu, nu se primise nicio scrisoare din partea lui. S-ar fi putut, bineînţeles, să se fi rătăcit pe undeva sau să fi fost reţinută de serviciul de contraspionaj local, la sesizarea poştei, care a văzut că ne e adresată. În cea de a doua variantă, era clar că această scrisoare declanşase misiunea lui R 16.

Am luat caietul şi m-am prezentat la colonelul Dumitrescu. Nici el nu ştia să se fi primit o astfel de scrisoare.

— În orice caz, îmi spuse el când i-am împartășit bănuielile, e evident că dacă scrisoarea a fost oprita, ea a declanşat misiunea lui R. 16.

Acum, depinde ce scrie Keresteş acolo, câte amănunte dădea. Deşi, chiar dacă ar fi făcut numai menţiune în conţinutul documentelor sau documentului – probabil că Ştefan Keresteş cumpărase de la cineva, vezi înapoi în însemnări, poate reapare şi acel AK., hărţile din pachetul alb şi acele anexe – scrisoarea tot ar fi fost reţinută. Mă voi interesa dacă nu s-a primit totuşi la noi acea scrisoare… Vezi, Adrian? A plecat în treizeci şi opt, nu şi-a mai văzut patria de atunci, propaganda lor face tot ce poate să denigreze realizările noastre şi, totuşi, Keresteş ne înştiinţează, imediat ce află lucruri care interesează securitatea ţării sale… Frumoasă dovadă de patriotism. De altfel, nu e singurul. Chiar ieri…

Telefonul sună şi colonelul se întrerupse.

— Da, tovarăşe general, am înţeles.

— Scuză-mă, sunt chemat. Te anunţ când revin, să continuăm. Dar, ia stai! mă apucă el de braţ. Ce mai cauţi aici? Unde-i acum R 16?

— La motelul din zona o sută nouăzeci şi unu la trei sute de kilometri de frontieră. Peste o jumătate de oră am avion pentru Timişoara, îl aştept la Borş. Acum îl supraveghează o grupă operativă condusă de locotenentul Lupu… Am rămas să mai verific un amănunt…

— Adriane, fii atent, băiatule! Nimic aventurist, numai cu probe! Ai înţeles?

— Înţeles, tovarăşe colonel!

Colonelul intră în lift şi m-am înapoiat în birou pentru a-mi face pregătirile de plecare. Am băgat celelalte caiete de însemnări în mica valijoară pe care o am întotdeauna la serviciu, pentru eventualitatea unei deplasări neprevăzute şi am chemat maşina de serviciu.

Atunci s-a năpustit în cameră „Bătrânul”.

— Adriane, ţine-te bine!

— Mă ţiu cu amândouă mâinile. Ce s-a întâmplat?

Nu eram obişnuit să-l văd pe „Bătrânul” aşa de agitat. Şi pe urmă, misiunea lui se încheiase, de azi dimineaţă, de la plecarea din Bucureşti, îl preluasem eu pe R 16…

— Ce s-a întâmplat? Drăcia dracului, băiete! A fost ucisă Consuela!

*

Am rămas „paf”.

— Imposibil, „Bătrâne”… Acum o jumătate de ora mi-a transmis Lupu că e bine mersi, papă o friptura la un motel din zona o sută nouăzeci şi unu.

— Nu aia, băiete, nu aia… Cealaltă!

— Consuela 2? Unde? Şi hai să mergem odată!

— Stai, că nu fuge, mă linişti el, pe când alergam pe coridor către ieşire. E moartă de nouă – zece ore, dacă e să-l credem pe doctorul Dragoman, şi nu vad de ce nu l-aş crede, că n-a prea greşit el… E drept că un legist…

— „Bătrâne”, nu mă fierbe, l-am implorat. Cum?

— Cu un ac, scumpule. Înfipt discret acolo unde trebuie, e un locşor la ceafă, unde, dacă bagi un ac…

Ne-am urcat în maşină, şi în timp ce şoferul făcea contactul, l-am întrebat pe maior:

— Unde mergem?

— La „Lido”.

Am anunţat prin radio unde pot fi găsit şi apoi am aprins o ţigară. Trebuia să mă liniştesc puţin, înainte de a vedea ce-i de făcut în continuare.

*

— În jurul orei nouă dimineaţa, femeia de serviciu care începuse să se ocupe de curăţenia toaletei pentru femei a restaurantului Lido, a observat că unul dintre cabinete este încuiat din interior. Restaurantul era închis, nu putea fi cineva din afară acolo, numai careva din personalul de serviciu. A întrebat cine-i înăuntru, neprimind răspuns a strigat, a bătut în uşă şi, în cele din urmă

a luat o scară, a privit pe deasupra şi… a început să ţipe. Atrase de zgomot au venit celelalte femei de serviciu, apoi restul personalului, uşa a fost forţată. Prăbuşită cu faţa în jos peste scaunul cu capacul lăsat, zăcea o tânără femeie. A fost anunţată Miliţia şi astfel, totul a ajuns la urechile mele…

— Asta-i rezumatul, conchise maiorul. Datele personale corespund, e Consuela. Am dat totuşi dispoziţii să se verifice amprentele…

Am intrat în cabinetul de toaletă pentru femei, am privit de aproape faţa cadavrului şi, deodată, totul mi-a fost clar.

— „Bătrâne", n-ai idee cât se simplifică lucrurile, i-am spus.

— Cred şi eu. Rămân mai puţini iepuri…

— Nu-i Consuela 2, am adăugat. E Consuela 1.

— Consuela-Consuela? Autentica?

— Exact. Amprentele mă vor confirma. Ştii că le avem pe ale ambelor… Bătrâne, bănuiam eu. R 16 e tare, ascultă-mă pe mine…

— Stai, c-am priceput! exclamă „Bătrânul". Ştiu unde baţi!

— Uite cum văd eu filmul ăsta: R 16 primeşte un semnal, telefonul. Înseamnă că domnişoara Consuela 2, care seamănă ca două picături de apă cu nenorocita de Consuela 1, sau mai bine zis a servit ca model pentru fabricarea fizionomiei Consuelei 1 – ai observat pe faţa ei uşoarele urme ale operaţiei estetice? – a intrat în posesia documentului. Deci, misiune îndeplinită, căci documentul se afla într-adevăr la ea.

Atunci R 16 şi Consuela 1 îşi fac bagajele, anunţă la recepţia hotelului că pleacă a două zi dimineaţa, la ora şase, apoi coboară la restaurant unde stau şi chefuiesc până la unu treizeci când urcă în camera lor. Rapoartele anunţă că simpatica şi nefericita Consuela 1 *s-a dus o dată la toaletă,* în timp ce se aflau în restaurant. Doi la mână. Căci unde e descoperită Consuela 1? La toaletă. Atenţie, „Bătrâne", urmează marea mişcare a lui R 16! Sus,

în cameră, *R 16 nu mai urcă însoţit de Consuela cu care coborâse, ci de cealaltă. Consuela 2 îşi lichidase dublura la toaletă,* unde R 16 o trimisese pe săraca fată nevinovată, care *habar n-avea de rolul de victima ce-i fusese hărăzit cu multă vreme înainte…*

— Aşa-i, confirmă Bătrânul. Ora decesului corespunde. Consuela 2 intră în toaleta restaurantului din clădirea hotelului pe uşa care uneşte terasa-restaurant din afara clădirii cu hotelul, venind de undeva, de pe stradă, sau chiar de la o masă de pe terasă, unde aşteptase momentul convenit.

Consuela 1 vine din restaurantul din clădire, intră în toaletă şi pătrunde în aceeaşi cabină în care se afla, în aşteptare, Consuela 2. Sunt sigur că fata ştie că trebuie s-o întâlnească pe cea în pielea căreia consimţise să intre pentru o anumită remuneraţie. Dar R 16 i-a indicat un pretext oarecare pentru întâlnire, de exemplu primirea unui mesaj, n-are importanţă, pretexte se găsesc, în orice caz Consuela 1 *trebuie să ştie,* altfel ar fi ieşit scandal…

Judecam exact ea „Bătrânul”. Am continuat deci:

— Cele două sunt faţă în faţă. Consuela 2 simulează un retuş al coafurei Consuelei 1 şi înfige cu dexteritate acul. Nu sunt urme de luptă, Consuela 1 e luată cu totul prin surprindere. O orchestră cântă în restaurant, alta pe terasă, zgomot e deci destul, un eventual strigăt e acoperit de muzică. Apoi unica şi adevărata Consuela, iese liniştită (trebuie să vedem aşa, de curiozitate, cum a realizat încuierea uşii pe dinăuntru), băieţii tăi nu-şi dau seama de substituire, e normal, cele două au fost făcute să semene perfect, operaţia estetică şi-a atins scopul, toaletele sunt identice, Consuela 1 s-a îmbrăcat aşa la indicaţiile lui R 16, al dracului om, domnule, la toate s-a gândit! Deci: Consuela 2 intră, se aşază, bea, mănâncă folosind

tacâmurile şi paharul victimei sale, se ridică şi urcă la activitatea deosebită a lui Stamate, fir-ar el să fie…

— Bine aranjată treaba, băiete, n-am ce zice… Nu-i el celebru de pomană, Al Muny ăsta al tău…

— Cred şi eu. Bineînţeles, uşa cabinetului de toaleta a fost încercată apoi de multe persoane, dar fiecare îşi închipuie că e ocupat şi intră alături. Astfel, cadavrul urma să fie descoperit abia la curăţenia de dimineaţă, cum s-a şi întâmplat. R 16 plus Consuela 2, pe care noi o considerăm între timp Consuela 1, au plecat la timp, şmecherul ăsta s-a documentat înainte, ştie că de crime se ocupă Miliţia, cadavrul n-are hârtii de identitate, cercetările pot dura, până facem noi legătura el a şi trecut frontiera în linişte, bănuie că noi aşteptăm să se producă pe parcurs o întâlnire între el şi agenta sa, pentru a avea motive să-l reţinem, ori această întâlnire nu se va produce deoarece era realizată cu multe ore în prealabil… Numai că nu cunoştea operativitatea „Bătrânului” nostru…

— Lasă peria că pierzi avionul, băiete, mi-o tăie „Bătrânul”.

15

Avionul s-a transformat în elicopter. Am mai întârziat în prealabil în biroul colonelului Dumitrescu, planul trebuia puţin modificat.

Înainte de a decola, mi-a parvenit un nou mesaj al locotenentului Lupu. R 16, în timp ce se aproviziona cu benzină, după ce părăsise motelul din zona o sută nouăzeci şi unu, „scăpase" într-o gură de canal un mic pacheţel. Pescuit, pacheţelul se constatase că adăpostea un minuscul aparat asemănător celor fotografice, totuşi inutilizabil pentru luarea unor imagini. Cu o maşină specială, ciudatul aparat de care R 16 se debarasase fusese trimis la cel mai apropiat laborator tehnic. Îmi părea rău că nu-l puteam vedea. Cred că mi-aş fi dat seama la ce fusese utilizat, aşa, mă mărgineam la simple supoziţii…

Am decolat. Cu motoarele huruindu-mi în urechi, am continuat să citesc în sens invers jurnalul lui Ştefan Keresteş, căutând o nouă referire la acel misterios A.K. Am găsit mai multe, din fericire, colecţionarul obişnuia să-şi însemne conştiincios nu numai evenimentele zilelor, ci şi modul în care intrase în posesia documentelor cu care-şi alcătuia colecţia. Aşa că am putut să reconstitui aproape integral, descifrând prescurtările bătrânului, odiseea documentelor căutate de R 16.

…Ştefan Keresteş trimitea lunar mici inserate la ziare, anunţând că achiziţionează documente privind istoria celor două războaie mondiale. Într-una din zile a fost sunat la telefon de o femeie, Anna Konrad din Basel, care îi oferea manuscrise ale soţului ei, fostul căpitan Bruno Konrad din Abwehr. Keresteş se deplasează la Basel, cuvântul Abwehr fiind destul de evocator chiar şi pentru un profan, dar pentru un colecţionar de talia şi cu

vastele lui cunoştinţe. Primit de văduvă, parcurge cu o privire expertă jurnalul ţinut de Bruno Konrad, bineînţeles fără ca acesta să fi primit asentimentul superiorilor săi în acest scop, şi îşi dă seama că va intra în posesia unei piese de rezistenţă pentru colecţia sa: fostul căpitan notase, poate numai pentru propriu-i amuzament, sumedenie de evenimente ce se produceau în culisele misterioasei instituţii din care făcea parte. Târgul între Keresteş şi văduvă este perfectat la preţul de şase mii opt sute cincizeci franci elveţieni, notaţi cu exactitate de colecţionar, pedant în ceea ce priveşte cifrele. Cu preţiosul manuscris în buzunar, colecţionarul se întoarce acasă, unde, analizând în linişte proaspăta achiziţie, are surpriza să constate că manuscrisul merita un preţ cu mult superior celui la care îl obţinuse: în copertele celor şase agende de birou care alcătuiau jurnalul, descoperă un set de documente a căror importanţă îl pune pe gânduri. Probabil că Bruno Konrad, conştient, ca majoritatea ofiţerilor din serviciile secrete germane, că războiul avea să se sfârşească altfel decât se sperase iniţial, a sustras o serie de documente de mare perspectivă, interesând oricând orice serviciu de contraspionaj străin, deoarece ele cuprindeau extrem de amănunţit şi sintetizat organizarea reţelelor germane puse la conservat din vreme pe teritoriile câtorva state răsăritene care urmau să intre odată cu epilogul războiului, în sfera de influenţă a aliaţilor.

Pe astfel de documente se poate obţine oricând un preţ care nu poate fi categorisit drept bun, ci de-a dreptul exorbitant, cu atât mai mult cu cât ele reprezentau, după cum nu uită să menţioneze perspicacele Bruno Konrad în jurnal, copii conforme cu originalul, de existenţa cărora cei ce elaboraseră schemele reţelelor respective nu ştiau, pentru simplul motiv că vicleanul căpitan avusese grijă să introducă în maşina de scris la care

fuseseră dactilografiate, un exemplar în plus. (Astfel de operaţii sunt deosebit de riscante, deoarece orice document cu caracter secret se dactilografiază de persoane de mare încredere, extrem de minuţios verificate, iar hârtia de dactilografiat şi hârtia-carbon – cunoscută mai bine sub numele de „indigo" – este distribuită atent, fiind numerotată şi îmborderată în condiţii de strictă supraveghere. Cunoscând toate acestea, m-a frapat un lucru pe care, pentru început, nu mi l-am putut explica, dar căruia i-am găsit totuşi o soluţie. Poate că soluţia găsită de mine nu este cea reală, eu personal nu văd însă o alta. Atunci când intrasem în posesia documentelor aduse de Florin, respectiv schema de organizare a reţelelor puse la conservat, harta şi planurile peşterii în care fuseseră ascunse documentele respective, bine ambalate în lăzi care mai conţineau şi materialele tehnice necesare acţiunii acestor reţele în prima perioadă a reactivizării lor, recunoscusem rezoluţia şi semnătura lui „Muffel", organizatorul şi realizatorul operaţiunii, pe prima filă a setului de documente. În acest caz, având în vedere că această rezoluţie precum şi iscălitura erau perfect autentice, aşa cum se verificase ulterior, cum se explica apariţia lor pe o copie, care în niciun caz nu era menită să ajungă în mâna şefului? Nu poate exista, după mine, decât o unică explicaţie: *„Muffel" cunoştea intenţiile lui Bruno Konrad şi repetase cele scrise pe original şi pe prima copie,* care ulterior a fost înlocuită cu acea copie efectuată în plus, astfel încât documentul sustras de căpitan să aibă o valoare indubitabilă prin această certă dovadă de autenticitate, în ochii viitorului cumpărător. Bineînţeles, urma ca suma obţinută să fie împărţită de cei doi complici într-o anumită proporţie. Operaţiunea nu s-a mai putut efectua din motive obiective: aşa cum e cunoscut, „Muffel", arestat odată cu Canaris, a fost executat cu multe luni înaintea acestuia, ducând cu el în

groapa comună secretul bine păstrat. Bruno Konrad, mai norocos iniţial, a aşteptat prea mult momentul valorificării materialului al cărui unic beneficiar rămăsese: zece ani de la terminarea războiului, murise pe neaşteptate într-un accident de avion produs deasupra Alpilor.)

Radio-telegrafistul elicopterului îmi întrerupse meditaţiile, pentru a-mi înmâna un nou mesaj din partea locotenentului Lupu: „Bunica a sosit cu şase nepoţi”. Semnificaţia mesajului era clară, R 16 şi Consuela ajunseseră la punctul de frontieră Borş, maşina lor fusese dirijată pe pista numărul 6, în aşteptarea efectuării formalităţilor legate de controlul vamal şi al paşapoartelor. Mi-am privit ceasul, era douăsprezece şi zece, oră de vârf pentru lucrătorii de pe frontieră, ştiam că în aceste momente ale zilei zeci de maşini îşi aşteaptă rândul la vamă şi nu mă îndoiam că Lupu luase măsurile necesare ca Fordul lui R 16 să fie dirijat pe cea mai aglomerată pistă, aşa cum ne înţelesesem în prealabil.

M-am aplecat către scaunul pilotului:

— Cât mai avem până la Borş? l-am întrebat.

Îmi făcu semn că nu mă aude; i-am arătat ceasul şi apoi i-am indicat cu vârful creionului punctul terminus al călătoriei noastre.

Motoarele făceau un zgomot imposibil, aşa încât am fost nevoit să-i citesc răspunsul pe buze: cinci minute.

I-am arătat un anumit loc pe hartă, acolo unde stabilisem să fiu aşteptat de o maşină, indicându-i să aterizeze cât mai aproape. După ce, cu o înclinare a capului, îmi dădu de înţeles că ordinul va fi executat imediat, pilotul începu să caute din ochi şoseaua, pentru a-i urma firul.

Am scris repede un mesaj pentru Centrală, prin care rugam să mi se comunice cât mai rapid rezultatul examinării ciudatului aparat de care se debarasase R 16 şi i l-am înmânat telegrafistului.

Elicopterul începu să coboare, cu destulă repeziciune ca să-mi simt gustarea de dimineaţă încercând să ia altitudine. I-am stopat tendinţele evazioniste cu o gură de rom cubanez dintr-o sticluţă care se nimerise în trusa mea de voiaj. În vreme ce lichidul, extras din trestie de zahăr de cea mai bună calitate, îmi incendia stomacul, în urechi îmi răsunau cuvintele colonelului Dumitrescu: „Nimic fără probe, Adrian. Nimic fără o dovadă palpabilă”.

*

Am aterizat la zece metri de „Volga” care mă aştepta la umbră, pe marginea şoselei, la patru kilometri de Borş. Am coborât în grabă şi elicopterul, ale cărui elici continuau să se învârtească stârnind un mic uragan, îşi luă zborul aproape imediat ce am atins pământul cu tălpile. I-am făcut un semn de mulţumire pilotului care îmi zâmbea de dincolo de pereţii transparenţi ai carlingii, în timp ce îmi făcea cu două degete ale mâinii Ve-ul victoriei.

Locotenentul Lupu trânti portiera maşinii, ieşindu-mi în întâmpinare, vesel nevoie mare.

— Ce cauţi aici? l-am întrebat cu toată severitatea pe care o puteam imprima vocii mele.

— L-am lăsat pe Stamate acolo, raportă Lupu. Dar întâlnirea pe care contam, nu s-a produs.

— Ştiu.

Lupu făcu ochii mari.

— Spune-mi mai întâi, ţi s-a comunicat ceva în legătură cu aparatul aruncat de individ în canal?

— Nimic. Probabil ca-şi mai bat capul cu el… Mie unuia, mi-a făcut impresia că-i un fel de aparat de mărit de o construcţie cu totul nouă, dar nu văd la ce i-ar fi folosit drăcia aia…

— Nici eu, totuşi am senzaţia că aparatul ăsta ne-ar putea pune pe urmele dovezii pretinse de colonel. De altfel, dacă el nu ar fi avut nicio contingenţă cu interesele lui R 16, nu văd de ce l-

ar fi aruncat, şi încă într-o gură de canal. Sper că nu i-a scăpat acolo din întâmplare…

— Nici vorbă, l-a lăsat să cadă discret, aproape că mă mir şi eu cum de l-am observat, nu e mai mare decât o cutie de chibrituri…

Ne-am urcat în maşină, Lupu, nerezistând ca de obicei pasiunii lui şoferistice, trecu la volan, expediindu-l pe şofer pe locul de onoare din spate.

— Ce-i cu R 16? l-am întrebat, cu ochii pe acul vitezometrului care sărise, după primele douăzeci de secunde, la o sută patruzeci kilometri pe oră.

— În faţa maşinii lui R 16 nu erau, când am plecat eu, decât alte cinci automobile cu toate că am avut grijă să fie plasat pe pista cea mai aglomerată. Nu ştiu ce naiba, dar azi sunt mai puţine maşini ca niciodată la Borş. Deci, în puţin timp îi va veni rândul la control. Paşapoartele sunt în bună regulă probabil, Al Muny nu se poate să nu fi verificat minuţios înainte de plecare autenticitatea lor, nu lasă el să fie împiedicat în acţiune de amănunte de genul ăsta. Aşa încât nu ne vom putea lega de documente pentru a-l face să întârzie. Sunt sigur de asemenea că nici la controlul vamal nu vor da peste nimic compromiţător, deci ne va fi destul de greu să dăm peste dovada cerută de colonel, în lipsa unui motiv plauzibil care să ne dea dreptul să-l reţinem. Trebuie să găsim una pentru a câştiga timp…

— Tu du-te înainte, i-am ordonat. Orientează-te la fata locului. Între timp, mă voi mai gândi. Şi acum, opreşte. Eu vin pe jos, nu vreau să apar prea devreme acolo…

„Volga” stopă atât de brusc, încât era să ies cu capul prin parbriz. Am coborât şi îndată ce am dat drumul portierei, maşina demară urlând.

Am parcurs cei doi kilometri care mă despărţeau de punctul de frontieră în mai puţin de o jumătate de oră, reflectând la desfăşurarea ulterioară a evenimentelor. Când am ajuns, Lupu discuta în contradictoriu cu R 16, folosind limbajul

surdomuţilor. Aveam impresia că face gimnastică, atât de repede îşi mişca braţele, arătând când spre un domn bine îmbrăcat, când spre R 16, care privea cătrănit partea din spate a automobilului său, înfundată de botul unui „Opel Rekord” ce intrase prea rapid pe poartă, dar care părea să nu fi suferit mari daune în urma ciocnirii. M-am apropiat de locul pe care se desfăşurau ostilităţile. Consuela se aşezase pe un morcov plantat la marginea şoselei şi îşi bălăbănea nervoasă un picior impecabil strâns în ciorapul de mătase auriu. M-a privit fugitiv, în vreme ce treceam prin dreptul ei, şi mi-am dat seama cu uşurare că nu recunoscuse în mine pe unul din urmăritorii ei prin bezna parcajului subteran în construcţie din centrul Capitalei.

Ca orice curios aflat prin apropiere, m-am amestecat printre cei ce se strânseseră în jurul maşinilor colizionate.

Ford-ul nu era prea mult deteriorat, ci numai atât cât trebuia ca să nu se poată urni din loc mai devreme de o oră. I-am mulţumit în gând individului bine îmbrăcat, probabil proprietarul Opel-ului, pentru accidentul care ne servea de minune. Cum mulţi dintre gură-cască se aplecau asupra frumosului produs al industriei americane de automobile, mi-am vârât şi eu capul pe fereastră, încercând să descopăr din priviri o eventuală ascunzătoare. Dar a căuta o ascunzătoare într-un automobil, mai ales un loc în care puteau fi ferite de priviri străine câteva file de hârtie, era sinonim cu a descoperi un anume fir de par alb în barba lui Matusalem. Pentru că ascunzători de genul ăsta puteau fi cu sutele. Aveam nevoie de o dovadă pentru colonel. Ideea ca nu-l puteam neutraliza pe R 16 în lipsa acestei dovezi palpabile mă teroriza, cu atât mai mult cu cât aveam certitudinea că documentele se află asupra lui, undeva în maşină sau în poşeta frumoasei

Consuela, care îşi rodea unghiile perfect lăcuite, la zece metri mai încolo, pe morcovul văruit.

Am mai dat de două-trei ori târcoale grupului angajat acum în discuţii savante, privind cea mai rapida posibilitate de remediere a avariei, – am zâmbit văzându-l pe Lupu care se băga în sufletul lui R 16, apoi m-am apropiat cât mai mult cu putinţă. Pe fruntea lui R 16 începuseră să apară mici broboane de sudoare, care se prelingeau pe obrazul bine bărbierit. Şi, deodată, privirile mi s-au fixat pe barba spionului, farul de la Tuzla începu să se aprindă ritmic într-o anumită zonă a creierului meu, iar în urechi îmi bubuiră cuvintele rostite de Lupu în urmă cu puţină vreme: „Mi-a făcut impresia că-i un fel de aparat de mărit…”

Îmi trebuia o confirmare: un cuvânt al lui Stamate mi-ar fi fost deajuns. Am intrat în goană în clădire, unde locotenentul care se transformase în ultima vreme într-o umbră a spionului, tocmai primea un mesaj telefonic.

L-am lăsat să închidă, apoi l-am întrebat, rămânând în aşteptarea răspunsului cu acel simţământ pe care-l au doar jucătorii de pocher care filează colţul celei de a cincea cărţi, când primele patru sunt quartă de chintă roială:

— Stamate, adu-ţi aminte: R 10 s-a tăiat cumva cu briciul azi dimineaţă, când s-a bărbierit?

16

M-am înapoiat pe pista numărul şase şi m-am plasat în imediata apropiere a lui R 16, puţin în urma lui şi mai la stânga. Continuând discuţia în contradictoriu, purtată prin intermediul semnelor, Lupu mă întrebă din ochi ceva. I-am făcut un semn discret să treacă puţin mai la stânga şi am privit peste umărul lui către Consuela, în spatele căreia, conform indicaţiei mele, se proţăpise Stamate, cu mâinile ascunse într-o minunată pereche de mănuşi de automobilist. O mănuşă identică îmi acoperea şi mie mâna stângă. Dreapta trebuie să-mi fie liberă, şi mi-am înfipt unghiile în palmă, în aşteptarea evenimentelor care urmau să se producă în următoarele secunde. Ştiam că risc, dar trebuia să risc dacă voiam să-i prezint colonelului dovada cerută.

Automobilul pe care-l aşteptam apăru şi se îndreptă către noi cu o viteză nepermis de mare. Cu o fracţiune de secundă înainte ca botul lui să-l lovească pe Al Muny, luat cu totul prin surprindere, am proiectat piciorul drept în glezna spionului, l-am împins cu umărul spre dreapta şi m-am prăbuşit deasupra lui, proiectându-ne pe amândoi cu un metru mai încolo. Calculasem totul: dacă dădeam greş, Al Muny n-avea decât să-şi închipuie că i-am salvat viaţa…

În momentul în care trupurile noastre atingeau în cădere asfaltul, frânele maşinii agresoare scrâşniră şi ea se opri brusc, înainte de a face victime în grupul automobiliştilor stupefiaţi, şi constituindu-se totodată într-un paravan perfect între noi doi şi ceilalţi. Am apucat rapid cu două degete marginea puţin dezlipită a rotocolului de leucoplast pe care Al Muny şi-l lipise pe bărbie şi am tras, exact în momentul în care capul lui se lipea cu un zgomot sec de asfalt. Eram sigur că

durerea resimţită acoperise senzaţia de usturime provocată de dezlipirea bruscă a leucoplastului. Simţul de observaţie al lui Stamate nu dăduse greş nici de data aceasta: Al Muny nu se tăiase dimineaţa cu briciul, sub rotocolul de leucoplast pielea era la fel de netedă ca restul feţei.

Iar eu aveam dovada în mâna dreaptă.

Mi-am introdus rapid degetele înmănuşate ale mâinii stângi în gura spionului care rămăsese interzis şi i-am tras cu putere în jos maxilarul inferior: n-aveam chef să plece pe lumea cealaltă cu ajutorul micii fiole de cianură.

Lupu apăru lângă mine şi, ajutat de un colaborator, l-am transportat pe R 16 în clădire. Nu se zbătea, nu opunea rezistenţă, ci mă privea în ochi surprins cu o umbră de curiozitate parcă. I-am zâmbit serafic şi el îşi mută privirea în altă parte. Mi-am întors capul căutându-l din ochi pe Stamate. O îmbrăţişase viguros cu o mână pe Consuela, care se zbatea ca o pisică sălbatică, în vreme ce cu cealaltă îi deschidea forţat gura. Nu-i frumos să bagi nişte degete înmănuşate în gura unei femei frumoase, dar ţineam – pentru moment – la viaţa ei la fel de mult ca la viaţa lui Al Muny.

*

Nu, nu era un aparat de mărit, cum îi făcuse impresia lui Lupu. Era un aparat de micşorat, desigur. Al Muny îl aruncase în canal, nu mai avea ce face cu el după ce transformase cele câteva pagini, cuprinzând datele geografice de identificare şi lista membrilor reţelei-conservă (anexele 1 şi 2 ale materialului aflat în pachetul mic, alb) într-un punct negru, aproape invizibil, pe dosul lipicios al rotocolului de leucoplast.

Dar abia a doua zi am reuşit să aflu răspunsul la o întrebare care mă chinuise multe nopţi, învârtindu-mi-se în cap ca un bărzăune zgomotos. Răspunsul era însă clar. De ce sustrăsese profesorul Miron S. documentele din arhiva lui Ştefan Keresteş? Pentru că era al treilea înscris pe

anexa 2. Al treilea pe lista spionilor puşi la conservat. În locul lui aş fi sustras şi eu pachetul. Şi încă fără să stau prea mult pe gânduri.

Fieni, august 1970 – Arţari, august 1971

[1] *De acord,* în limba germană.

[2] *Vizuina vulpii,* în limba germană.

[3] *Morocănosul,* în limba germană.

CUPRINS

PARTEA I
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
PARTEA a II-a
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

Table of Contents

PARTEA I 2
1 3
2 8
3 12
4 23
5 26
6 32
7 38
8 48
9 54
10 57
PARTEA a II-a 59
1 60
2 63
3 67
4 76
5 83
6 86
7 90
8 96
9 101
10 108
11 114
12 122
13 128
14 135
15 141
16 149